

FISCALE BEMIDDELINGSDIENST

JAARVERSLAG 2023

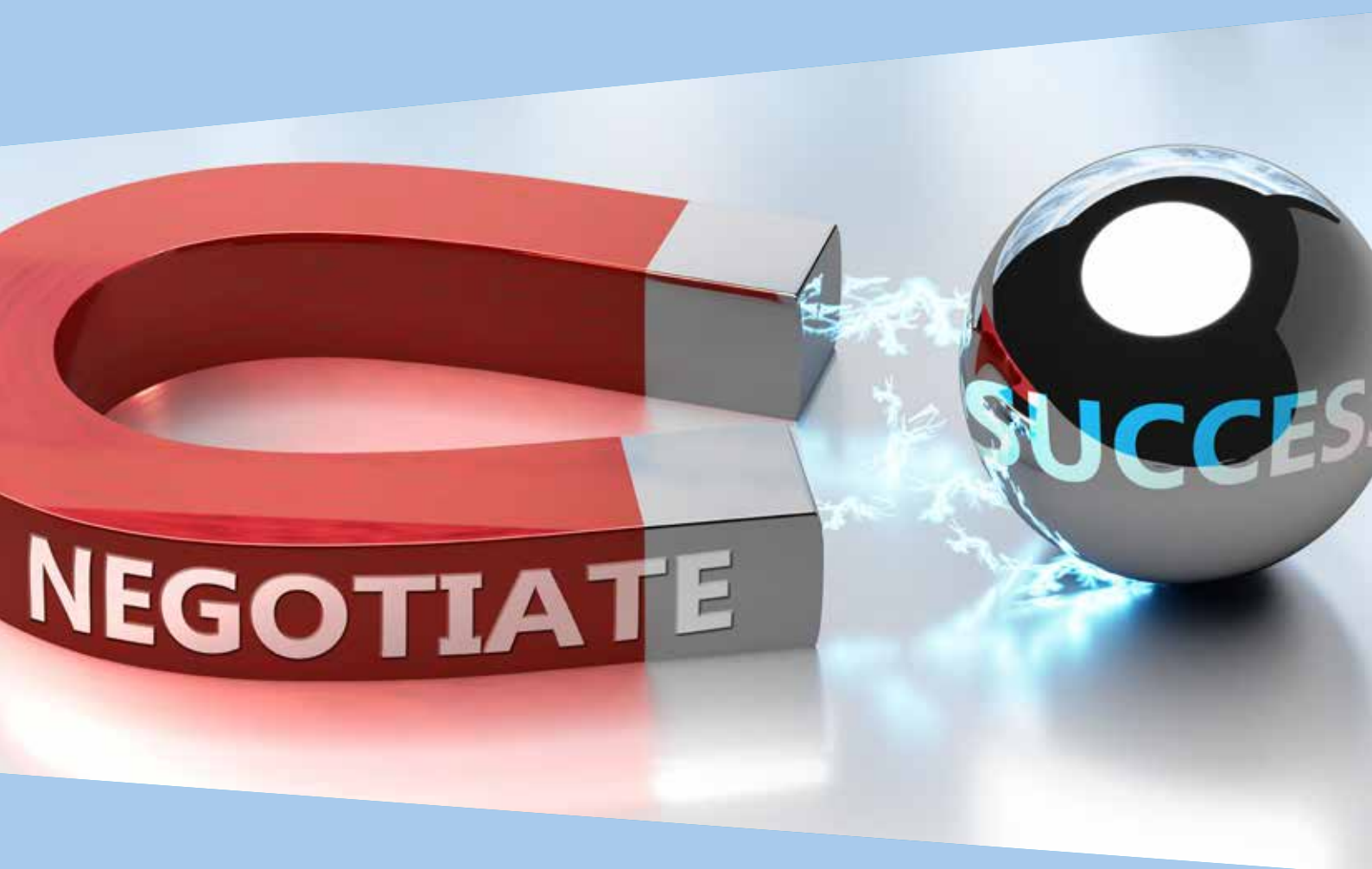
INHOUD

DEEL 1 - ALGEMEEN	7
1. INLEIDING	8
2. WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE BEPALINGEN	9
3. SAMENSTELLING	10
3.1 College	10
3.2 Medewerkers	10
 HOOFDSTUK 1 - FISCALE BEMIDDELING	 13
DEEL 1 - ALGEMEEN	15
1. WETGEVING	16
1.1. <i>Overzicht van de specifieke wetgeving inzake fiscale bemiddeling</i>	16
1.2. <i>Overzicht van de bepalingen inzake fiscale bemiddeling opgenomen in de verschillende wetboeken</i>	24
2. OPDRACHT EN DE BEVOEGDHEID VAN DE FBD	29
3. DE FEDERALE OMBUDSMAN - SAMENWERKINGSPROTOCOL	31
4. BETROKKEN DOMEINEN	32
4.1. <i>Algemeen</i>	32
4.2. <i>Federale materies</i>	32
4.2.1. <i>Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde</i>	32
4.2.2. <i>Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992</i>	32
4.2.3. <i>Wetboek van met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen</i>	34
4.2.4. <i>Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten</i>	34
4.2.5. <i>Wetboek der successierechten</i>	35
4.2.6. <i>Wetboek diverse rechten en taksen</i>	35
4.2.7. <i>Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977</i>	36
4.3. <i>Gewestmateries</i>	36
 DEEL 2 - BEHANDELING VAN DE AANVRAGEN	 39
1. FISCALE BEMIDDELING	41
1.1. <i>Indiening van de aanvraag tot fiscale bemiddeling</i>	41
1.2. <i>Ontvangstbewijs</i>	41
1.3. <i>Beslissing over de ontvankelijkheid</i>	41
1.3.1. <i>Onontvankelijkheid</i>	43
1.3.2. <i>Ontvankelijkheid - gevolgen - schorsende werking</i>	43
1.3.2.1. <i>Schorsende werking in geval van administratief beroep (vestiging inkomstenbelastingen en met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen)</i>	44
1.3.2.2. <i>Schorsende werking in geval van een invorderings- of inningsgeschil</i>	45
1.3.2.3. <i>Schorsende werking in geval van geschil in andere materies</i>	46
1.4. <i>Verloop van de bemiddeling</i>	47
1.5. <i>Bemiddelingsverslag</i>	48
1.6. <i>Ontheven van bevoegdheid</i>	48
2. CONTACTCEL INVORDERING	50
3. DIVERSEN	52
 DEEL 3 - BEHANDELDE ONDERWERPEN	 53
1. INKOMSTENBELASTINGEN (VESTIGING VAN DE BELASTING)	54
1.1. <i>Personenbelasting - belasting van niet-inwoners/natuurlijke personen</i>	54
1.2. <i>Vennootschapsbelasting - rechtspersonenbelasting - belasting van niet-inwoners/vennootschappen - specifieke bepalingen</i>	55

1.3. Procedure	55
1.4. Roerende voorheffing	56
4.5. Bedrijfsvoorheffing	56
2. BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE (VESTIGING VAN DE BELASTING)	57
3. REGISTRATIE- EN SUCCESSIERECHTEN (VESTIGING VAN DE BELASTING)	57
4. KADASTRAAL INKOMEN (VASTSTELLING)	57
5. INNING EN INVORDERING	58
6. ENKELE TRENDS	59
6.1. Aanslag van ambtswege op laattijdig aangegeven inkomsten - aftrekverbod vorige verliezen - artikel 206/3, § 1 WIB92	59
6.2. Auteursrechten	59
6.3. Aanslagen van ambtswege	60
6.4. Ontheffing van ambtswege - materiële vergissing (art. 376 WIB 92)	60
6.5. Gezinsfiscaliteit	61
6.6. Btw - renovatie woningen - tarief 6 %	61
6.7. Invordering - aanwending van een belastingteruggave voor de betaling van een rolrecht opgelegd aan een persoon die rechtsbijstand geniet	61
6.8. Invordering - beslag op de zichtrekening van een natuurlijke persoon	62
DEEL 4 - STATISTIEKEN	63
1. INLEIDING	65
2. KWANTITATIEVE ANALYSE	65
2.1. Samenvattende gegevens voor het jaar	65
2.1.1. Globale gegevens voor het jaar 2023	65
2.1.2. Verzoeken per onderwerp	65
2.2. Evolutie van de aanvragen vanaf 2019 tot 2023	67
2.2.1. Situatie inzake aanvragen AAFisc/BBI	67
2.2.2. Situatie inzake inning en invordering	68
2.3. Evolutie van het aantal door mandatarissen ingediende aanvragen vanaf 2019 tot 2023	69
2.3.1. Geheel van de aanvragen	69
2.3.2. Aanvragen inzake PB/VenB	70
2.4. Analyse van de afgehandelde bemiddelingsaanvragen	71
2.4.1. Aantal afgehandelde aanvragen in 2023	71
2.4.2. Evolutie aantal afgehandelde aanvragen vanaf 2019 tot 2023	72
2.4.3. Evolutie van het aantal gevalideerde verslagen vanaf 2019 tot 2023	73
2.5. Analyse van de ontvankelijkheid	73
2.5.1. Ontvankelijkheid in 2023	73
2.5.2. Evolutie van de ontvankelijkheid vanaf 2019 tot 2023	74
2.6. Analyse van de behandelingstermijn van de bemiddelingsaanvragen	75
2.7. Evolutie van de stock van bemiddelingsaanvragen vanaf 2019 tot 2023	76
3. KWALITATIEVE ANALYSE	77
3.1. Voorafgaande verduidelijkingen	77
3.2. Aandeel van de akkoorden	77
3.2.1. Akkoorden gesloten in 2023	77
3.2.2. Evolutie van de gesloten akkoorden vanaf 2019 tot 2023	78
3.2.3. De impact van de mandatarissen op de akkoorden	79
HOOFDSTUK 2 - CEL ADMINISTRATIEVE SANCTIES	81
DEEL 1 - ALGEMEEN	83
1. INLEIDING	84
2. WETGEVING	86

3. MATERIEEL TOEPASSINGSGBIED EN VOORWAARDEN	88
3.1. Betrokken fiscale materies	88
3.1.1. Federale fiscale materies	88
3.1.2. Gewestmateries	89
3.2. Definitief karakter van de sancties	89
3.2.1. Inkomstenbelastingen - en met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen	89
3.2.2. Diverse rechten en taksen	90
3.2.3. Sancties beoogd in het WMGI	90
3.3. Specifieke procedures	91
3.3.1. Onbeperkt uitstel van invordering	91
3.3.2. Collectieve schuldenregeling	91
3.3.3. Gerechtelijke reorganisatie	92
3.3.4. Faillissement	92
3.3.5. Ontbinding en vereffening van vennootschappen, verenigingen en stichtingen	92
3.3.6. UNA VIA-wetgeving	93
3.3.7. Andere strafrechtelijke sancties	93
DEEL 2 - BEHEER VAN DE VERZOEKSCHRIFTEN	95
1. INLEIDING	96
1.1. Door wie?	96
1.2. Vanaf wanneer kan een verzoek worden ingediend?	96
1.3. Hoe en waar?	96
2. AFHANDELING VAN DE VERZOEKSCHRIFTEN	96
2.1. Ontvangstbewijs	96
2.2. Onderzoek naar de ontvankelijkheid	96
2.2.1. Onontvankelijke aanvragen	96
2.2.1.1. Niet naleven van de procedure	96
2.2.1.2. Gebrek aan bevoegdheid	97
2.2.1.3. Behandeling van onontvankelijke aanvragen	97
2.2.2. Ontvankelijke verzoekschriften	97
2.3. Onderzoek van de verzoekschriften	97
2.3.1. Samenwerkingsprotocol van 18 maart 2019	98
2.3.2. Recht om gehoord te worden	98
2.3.3. Onderzoek van het verzoekschrift	98
2.4. Onderzoeksverslag en beslissing van het college van de leidinggevendenden van de fiscale bemiddelingsdienst	100
2.5. Kennisgeving van de beslissingen	101
2.6. Uitvoering en effecten van de beslissingen	101
2.7. Verhaal	101
3. MEDEDELING AAN KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN REKENHOF	102
DEEL 3 - STATISTIEKEN	103
1. EVOLUTIE VAN HET AANTAL AANVRAGEN	104
2. ONDERZOEK NAAR DE ONTVANKELIJKHEID	104
3. BESLISSINGEN OVER DE GROND	107
3.1. Type beslissing	107
3.2. Betrokken bedragen	108
LIJST VAN DE GEBRUIKTE AFKORTINGEN	109

DEEL 1 ALGEMEEN

1. INLEIDING

Het College van de Fiscale Bemiddelingsdienst heeft het genoegen u hierbij het 14de jaarverslag van de dienst voor te stellen.

De Fiscale Bemiddelingsdienst is operationeel sedert 1 januari 2010 en wordt geleid door een College waarvan de leden paritair zijn samengesteld.

Sedert 1 april 2021 was er, door een arrest van de Raad van State van 17 maart 2021, die in een vernietiging van de aanstelling van de Franstalige collegeleden voorzag, geen mogelijkheid om bemiddelingsverslagen te bekrachtigen, noch beslissingen te treffen inzake de toevertrouwde taak tot onderzoek van de aanvragen om kwijtschelding bij wijze van genademaatregel van administratieve sancties. Deze situatie duurde tot 30 juni 2022. Vanaf 1 juli 2022 is er terug een nieuw college aangesteld, waardoor de achterstand van 15 maanden nog grotendeels in 2022 kon worden ingelopen. In 2023 is de Fiscale Bemiddelingsdienst erin geslaagd deze achterstand volledig weg te werken, zowel wat betreft de goedkeuring van de bemiddelingsverslagen als wat betreft de behandeling van de aanvragen tot kwijtschelding van administratieve sancties.

Op wetgevend vlak was er in de afgelopen 14 jaar een evolutie merkbaar. Zo werd in 2017 een schorsing van de beslissing over het onderliggende geschil ingesteld, zodat de dienst in alle gevallen passend kan bemiddelen. Een andere belangrijke wijziging kwam er in 2018, waarbij de opdrachten van de Fiscale Bemiddelingsdienst werden uitgebreid tot het beslissen over verzoeken om kwijtschelding inzake administratieve sancties, toegepast inzake de inkomstenbelastingen, de ermede gelijkgestelde belastingen en de diverse rechten en taksen.

Het College van de Fiscale Bemiddelingsdienst heeft aldus sedert 1 januari 2019 twee totaal onderscheiden opdrachten, met name enerzijds het bemiddelen in fiscale zaken en anderzijds het beslissen over genade voor bepaalde fiscale administratieve sancties. Beide opdrachten worden afzonderlijk binnen de dienst behandeld en worden dan ook in twee aparte hoofdstukken ('Fiscale Bemiddeling' en 'Cel Administratieve Sancties') van dit jaarverslag toegelicht.

2. WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE BEPALINGEN

De wettelijke en reglementaire bepalingen die het statuut en de werking van de Fiscale Bemiddelingsdienst ("FBD") regelen zijn de volgende:

- W 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) die de fiscale bemiddeling invoert (BS 08.05.2007, 3de editie);
- KB 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) dat de fiscale bemiddelingsdienst bij de Federale Overheidsdienst Financiën opricht (BS 24.05.2007);
- MB 16 mei 2007 tot vaststelling van de selectieprocedure voor de ambtenaren van de fiscale bemiddelingsdienst (BS 15.06.2007, 3de editie);
- Reglement van interne orde van de FBD (BS 07.05.2010);
- W 29 april 2013 tot wijziging van het WIB 92, teneinde de fiscale bemiddeling uit te breiden tot aanvragen tot ambtshalve ontheffing (BS 10.05.2013);
- W 10 juli 2017 tot versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (BS 20.07.2017, 2de editie);
- W 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (BS 13.04.2018);
- KB 18 juli 2018 tot wijziging het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) (BS 31.07.2018);
- KB 21 december 2018 tot uitvoering van Hoofdstuk 2 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (BS 31.12.2018, 1ste editie);
- W 13 april 2019 tot invoering van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen (Hoofdstuk 3, afdeling 12, art. 130 en 139 - BS 30.04.2019);
- W 9 juli 2020 tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievoordringen bij de FOD Financiën met het oog op de afschaffing van de inkomensvoorwaarde voor de toekenning van voorschotten op het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan kinderen en het toepasbaar maken van sommige bepalingen van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en tot wijziging van artikel 11 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (Hoofdstuk 3 – art. 28 en 29 – BS 17.07.2020).
- W 28 december 2023 houdende diverse fiscale bepalingen (Hoofdstuk 8 – Wijzigingen van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst – art. 110 tot 112 – BS 29.12.2023, 2^e editie).

Deze wettelijke en reglementaire bepalingen (niet gecoördineerde versie) kunnen worden geraadpleegd op www.fiscalebemiddeling.be.

In het hoofdstuk 1 "Fiscale Bemiddeling", deel 1 (Algemeen), onderdeel 1 (Wetgeving), is een officiële gecoördineerde versie van de wetgeving inzake de fiscale bemiddeling opgenomen, tezamen met een overzicht van de wettelijke bepalingen inzake fiscale bemiddeling opgenomen in de verschillende wetboeken, zoals van toepassing op 31.12.2023.

In het hoofdstuk 2 "Cel Administratieve Sancties", deel 1 (Algemeen), onderdeel 2 (Wetgeving), is een officiële gecoördineerde versie van de wetgeving inzake de werking van deze cel en de behandeling van de genadeverzoeken opgenomen, zoals van toepassing op 31.12.2023.

3. SAMENSTELLING

3.1. COLLEGE

De samenstelling en werking van de FBD wordt geregeld door artikel 1 KB 9 mei 2007, waarin wordt bepaald dat de FBD onder de leiding wordt geplaatst van een College samengesteld uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden, "fiscaal bemiddelaars" genoemd. De Minister wijst onder de leden van het College een Voorzitter aan.

Dit College, eventueel met uitzondering van de Voorzitter, is samengesteld uit een gelijk aantal leden die respectievelijk behoren tot de Nederlandse en de Franse taalrol.

In artikel 2 van hetzelfde besluit wordt gesteld dat de fiscaal bemiddelaars worden aangeduid, na een oproep tot kandidaatstelling op basis van de functiebeschrijving en het competentieprofiel dat als bijlage bij het koninklijk besluit werd gevoegd. Ze worden aangeduid voor een termijn van vijf jaar, deze aanduiding is hernieuwbaar.

Artikel 3 stelt dat de Koning, na advies van het directiecomité, bij een in Ministerraad overlegd besluit een einde kan maken aan het mandaat van de fiscaal bemiddelaars:

- 1° op hun aanvraag;
- 2° om ernstige redenen.

Bij KB van 26 juni 2022 werden de leden van het College van leidinggevend van de FBD (Piet De Vos, Geert Callaert, Koen Marchand, Nicolas Honhon en Isabelle Geudvert) aangeduid voor de periode van 1 juli 2022 tot 30 juni 2027 (BS 01.07.2022). Bij MB van 28 juni 2022 werd de heer Piet De Vos met ingang van 1 juli 2022 aangeduid als Voorzitter van het College van leidinggevend van de FBD.

3.2. MEDEWERKERS

Overeenkomstig artikel 4 KB 9 mei 2007 is de dienst samengesteld uit ten minste twintig personeelsleden die titularis zijn van een betrekking van niveau A of B en ten minste drie personeelsleden die titularis zijn van een betrekking van niveau C.

De kandidaten moeten een gunstige vermelding bekomen aan het einde van een selectieprocedure op basis van een functiebeschrijving en een competentieprofiel. Uit de lijst van de op basis van de selectieprocedure weerhouden kandidaten, duidt de Minister van Financiën de personeelsleden aan, op voordracht van de fiscaal bemiddelaars. Deze aanduiding geldt voor vijf jaar en is hernieuwbaar.

Op aanvraag van de fiscaal bemiddelaars, of op aanvraag van het personeelslid, kan in uitzonderlijke omstandigheden van deze duur worden afgeweken bij behoorlijk gemotiveerde beslissing van de Minister van Financiën.

Op 31 december 2023 is het personeelsbestand van de FBD als volgt samengesteld:

- 1 medewerker biedt managementondersteuning. Hij staat in voor de algemene, de administratieve en de logistieke ondersteuning van de dienst, evenals voor de informatica-omgeving van de FBD en de opvolging van diverse projecten (ICT en andere) die de fundamentele behoeften van de FBD moeten invullen.

Afdeling I – Fiscale bemiddeling

- 4 medewerkers die het secretariaat van de dienst waarnemen;
- 39 medewerkers die de bemiddelingsdossiers beheren.

Afdeling II – Cel administratieve sancties

- 4 medewerkers die de aanvragen om kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes (gratie) beheren.

Alle medewerkers van de FBD (effectieve fiscale bemiddeling en Cel Administratieve sancties) zijn personeelsleden van de onderscheiden algemene administraties die ter beschikking zijn gesteld van de FBD.

De medewerkers van de FBD worden gerekruteerd rekening houdende met hun ervaring en technische kennis binnen het fiscale domein waarin zij actief zijn, alsook met hun luister- en communicatievaardigheid en andere generieke competenties die de bemiddeling en/of de afhandeling van de gratieverzoeken CAS ten goede komen. Ze werken onder de bevoegdheid van een Collegelid van de FBD.

Overeenkomstig artikel 5 KB 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII W 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) worden alle medewerkers van de FBD ter beschikking gesteld van deze dienst en behouden zij in hun administratie van oorsprong hun rechten op bevordering, verandering van graad en mutatie.

HOOFDSTUK 1 - FISCALE BEMIDDELING

DEEL 1

ALGEMEEN

1. WETGEVING

1.1. OVERZICHT VAN DE SPECIFIEKE WETGEVING INZAKE FISCALE BEMIDDELING

Dit onderdeel geeft een overzicht van de specifieke wetgeving inzake fiscale bemiddeling in gecoördineerde versie, zoals van toepassing op 31.12.2023.

De wetten die enkel en alleen de hieronder opgenomen specifieke wetgeving wijzigen werden niet opgenomen in het overzicht. Deze wijzigingen zijn dus enkel terug te vinden in de gecoördineerde versie van de wetgeving. Concreet gaat het over Hoofdstuk 3, Afdeling 12, W 13 april 2019 tot invoering van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen uitvoering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen (BS 30.04.2019), Hoofdstuk 3, artikel 28, W 9 juli 2020 (BS 17.07.2020) en Hoofdstuk 8, artikelen 110 tot 112, W 28 december 2023 (BS 29.12.2023, 2^e editie).

Om reden van bondigheid werden de koninklijke besluiten genomen ter uitvoering van de hieronder opgenomen specifieke wetten niet opgenomen in het overzicht. Concreet gaat het over:

- KB 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII W 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) (BS 24.05.2007); en
- KB 18 juli 2018 tot wijziging KB 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII W 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) (BS 31.07.2018).

W 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) - Basiswet inzake fiscale bemiddeling

Artikelen 116 tot 131 W 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), die de fiscale bemiddeling invoert (BS 08.05.2007, 3de editie), zoals gewijzigd door W 10 juli 2017 tot versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (BS 20.07.2017, 2^e editie), door W 29 maart 2018 tot uitbreiding van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (BS 13.04.2018), en door W 13 april 2019 tot invoering van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen uitvoering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen (BS 30.04.2019).

HOOFDSTUK V. - Bemiddeling op fiscaal gebied

Afdeling 1. - De fiscale bemiddelingsdienst

Art. 116. § 1. *De fiscale bemiddelingsdienst onderzoekt de hem in het raam van dit hoofdstuk voorgelegde aanvragen tot bemiddeling, in alle objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid en met inachtneming van de wet; hij streeft ernaar de standpunten van de partijen te verzoenen en zendt hen een bemiddelingsverslag.*

De fiscale bemiddelingsdienst weigert een aanvraag tot bemiddeling te behandelen:

1° indien de aanvraag duidelijk ongegrond is;

2° indien de aanvrager duidelijk geen stappen bij de betrokken bevoegde administratieve overheid heeft ondernomen teneinde de standpunten met elkaar te verzoenen.

[...]¹

Tegen de bemiddelingsverslagen en de beslissingen betreffende de ontvankelijkheid kan geen administratief of een gerechtelijk beroep worden ingesteld.

[§ 1/1. *Een ontvankelijk verklaarde aanvraag tot bemiddeling heeft een schorsende werking op het nemen van enige beslissing, behalve indien de rechten van de Schatkist in gevaar zijn. De schorsingstermijn vangt aan vanaf de datum waarop de aanvraag tot fiscale bemiddeling ontvankelijk is verklaard.*

¹ Artikel 2, 1° W 10 juli 2017; inwerkingtreding 01.09.2017

De in het eerste lid bedoelde schorsingstermijn wordt beëindigd op de dag waarop het bemiddelingsverslag wordt goedgekeurd door het College van fiscaal bemiddelaars, behoudens verzaking [aan het administratief beroep]² of eerder akkoord tussen de betrokken partijen, en ten laatste één maand voor het verstrijken van de in artikel 1385undecies, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde termijn.

§ 1/2. *Indien de aanvraag tot bemiddeling betrekking heeft op een betwisting [met een ambtenaar van de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en invordering van]³ de fiscale of niet-fiscale schuldvorderingen, zijn alle middelen van tenuitvoerlegging bedoeld in Titel III van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek, gedurende maximum een maand geschorst en behouden de reeds gelegde beslagen hun bewarende werking, met uitzondering van de reeds gelegde beslagen onder derden die hun volle uitwerking behouden.*

Het voorgaande geldt eveneens voor het uitvoerend beslag onder derden [vervat in artikel 21 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvordering]⁴ en het uitvoerend beslag onder derden vervat in artikel 101 van het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken van 28 december 1950.]⁵

§ 2. *De fiscale bemiddelingsdienst kan ook aanbevelingen richten aan de voorzitter van het directiecomité van de Federale Overheidsdienst Financiën, in het bijzonder met betrekking tot bestuurshandelingen of de bestuurlijke werking die in strijd zijn met de principes van behoorlijk bestuur en de wetten en verordeningen.*

§ 3. *In de uitvoering van zijn opdrachten kan de fiscale bemiddelingsdienst:*

- 1° alle inlichtingen inwinnen die hij nodig acht;*
- 2° alle betrokken personen horen;*
- 3° en ter plaatse alle vaststellingen doen.*

[Daartoe kan de fiscale bemiddelingsdienst de hoorzitting bijwonen die wordt georganiseerd in het kader van de behandeling van het geschil waarvoor een aanvraag tot bemiddeling is ingediend, ongeacht of dit hoorrecht uitdrukkelijk in de wet is bepaald.]⁶

§ 4. *De fiscale bemiddelingsdienst oefent zijn in dit hoofdstuk omschreven opdracht uit zonder afbreuk te doen aan de bij de wet van 22 maart 1995 tot instelling van federale ombudsmannen bedoelde bevoegdheden van de federale ombudsmannen.*

§ 5. *De Koning, bij een in een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad⁷:*

- richt de dienst met als naam "fiscale bemiddelingsdienst" op bij de Federale Overheidsdienst Financiën en bepaalt de werkingwijze ervan;*
- benoemt, na advies van het directiecomité, de bestuurders van de bovenvermelde dienst;*
- bepaalt de nadere regels voor de toepassing van dit hoofdstuk.*

Afdeling 2. - Wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde

Art. 117. *In het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wordt een artikel 84quater ingevoegd, luidende :*

"Art. 84quater. § 1. Ingeval een blijvend meningsverschil over de taxatie gebracht wordt voor de minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar, kan de schuldenaar van de belasting een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk indien de schuldenaar van de belasting vooraf verzet heeft aangetekend tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd werd met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over de betwisting.

Wanneer de schuldenaar van de belasting verzet aantekent tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd is met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer over de betwisting uitspraak werd gedaan, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

² Artikel 13 W 29 maart 2018, inwerkingtreding 01.09.2017

³ Artikel 12 W 29 maart 2018, inwerkingtreding 01.09.2017

⁴ Artikel 130 W 13 april 2019; inwerkingtreding 01.01.2020

⁵ Artikel 2, 2° W 10 juli 2017; inwerkingtreding 01.09.2017

⁶ Artikel 4 W 10 juli 2017; inwerkingtreding 01.09.2017

⁷ KB 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII W, 25 april 2017 houdende diverse bepalingen (IV), BS 24.05.2007

§ 3. Ingevolge het bemiddelingsverslag kan de administratieve beslissing het bedrag van de fiscale schuld aanpassen, voor zover dit geen vrijstelling of vermindering van belasting inhoudt. Het is evenwel niet toegelaten een aanvullende belasting te vestigen.”⁸

Art. 118. *In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 85ter ingevoegd, luidende:*

“Art. 85ter. In geval van betwisting met de ontvanger die belast is met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).”⁹

Afdeling 3. - Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 119. *In het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt een artikel 376quinquies ingevoegd, luidende:*

“Art. 376quinquies. § 1. Ingeval een bezwaarschrift werd ingediend bij de directeur der belastingen, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de belastingschuldige vooraf een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.”¹⁰

Art. 120. *In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 399bis ingevoegd, luidende:*

“Art. 399bis. In geval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).”¹¹

Art. 121. *In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 501bis ingevoegd luidende:*

“Art. 501bis. - §1. Indien in de loop van de behandeling van het bezwaar en na onderhandelingen de onenigheid blijft bestaan, kan de bezwaarindiener, via de tussenkomst van de onderzoekende ambtenaar, een aanvraag om bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Wanneer het proces-verbaal van niet-akkoord, dat opgesteld is met het oog op het vorderen van de scheidsrechterlijke beslissing bedoeld in § 2 aan de belastingplichtige werd betekend vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 2. Indien de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener, ondanks de eventuele bemiddeling, geen akkoord bereiken over het kadastraal inkomen dat aan het onroerend goed moet worden toegekend, wordt een proces-verbaal van niet-akkoord opgesteld en hebben de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener de mogelijkheid een scheidsrechterlijke beslissing te vorderen teneinde het bedoelde kadastraal inkomen vast te stellen.”¹²

Art. 122. *In hetzelfde Wetboek wordt het eerste lid van artikel 502 opgeheven.*

Afdeling 4. - Wijziging van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Art. 123. *In artikel 2, eerste lid, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen worden de woorden “399bis,” ingevoegd tussen de woorden “398” en de woorden “409”.¹³*

⁸ De tekst van art. 84quater, § 2, werd vervangen met ingang van 01.04.2019 (Art. 5, W 26 november 2018, BS 04.12.2018). De versie van het artikel van toepassing op 31.12.2022 is opgenomen in het onderdeel 1.2. hierna

⁹ Opgeheven vanaf 01.01.2020, zie onderdeel 1.2. hierna

¹⁰ De versie van dit artikel van toepassing op 31.12.2022 is opgenomen in het onderdeel 1.2. hierna

¹¹ Artikel 399bis werd opgeheven met ingang van 01.01.2020, zie ook onderdeel 1.2. hierna

¹² Gewijzigd door artikel 9 W 29 maart 2018 (cf. infra), zie ook onderdeel 1.2. hierna

¹³ De versie van dit artikel van toepassing op 31.12.2022 is opgenomen in onderdeel 1.2. hierna

Afdeling 5. - Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, aan het Wetboek der successierechten en aan het Wetboek diverse rechten en taken

Onderafdeling 1. - Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

Art. 124. *In artikel 219 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, vervangen door artikel 66 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht ¹⁴:*

1° *in het eerste lid worden:*

a) na het woord "heffing" de woorden "of de invordering" ingevoegd;

b) de woorden "of de door hem gemachtigde ambtenaar" ingevoegd tussen de woorden "de minister van Financiën" en het woord "opgelost";

2° *tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd*

"Indien, na onderhandelingen, met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Ingeval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 189 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst daarover niet meer gevraagd of worden voortgezet zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de registratierechten bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.";

3° *in het tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden "of de door hem gedelegeerde ambtenaar" ingevoegd tussen de woorden "De minister van Financiën" en de woorden "gaat dadingen met de belastingplichtigen aan".*

Onderafdeling 2. - Wijzigingen van het Wetboek der successierechten

Art. 125. *In artikel 141 van het Wetboek der successierechten, gewijzigd bij de artikelen 96 van de wet van 4 augustus 1986 en 73 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht ¹⁵ :*

1° *in het eerste lid worden:*

a) na het woord "heffing" de woorden "of de invordering" ingevoegd;

b) de woorden "of de door hem gemachtigde ambtenaar" ingevoegd tussen de woorden "komt de minister van Financiën" en het woord "toe";

2° *tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:*

"Indien, na onderhandelingen met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Ingeval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 111 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst daarover niet meer gevraagd of voortgezet worden van zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de successierechten bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.";

3° *in het tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden "of de door hem gemachtigde ambtenaar" ingevoegd tussen de woorden "De minister van Financiën" en de woorden "gaat de transacties met de belastingplichtigen aan".*

¹⁴ Zie onderdeel 1.2. hierna voor een volledige versie van dit artikel

¹⁵ Zie onderdeel 1.2. hierna voor een volledige versie van dit artikel

Onderafdeling 3. - Wijzigingen van het Wetboek diverse rechten en taksen

Art. 126. *In artikel 202⁴ van het Wetboek diverse rechten en taksen, gewijzigd bij artikelen 75 van de wet van 4 augustus 1986 en 83 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht ¹⁶:*

1° in het eerste lid worden:

a) de woorden "het innen" vervangen door de woorden "de heffing of de invordering";

b) de woorden "of de door hem gemachtigde ambtenaar" ingevoegd tussen de woorden "de minister van Financiën" en het woord "opgelost";

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd :

"Indien, na onderhandelingen met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de diverse rechten en taksen bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten."

Afdeling 6. - Wijzigingen van de algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977

Art. 127. *In de Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977 wordt een nieuw hoofdstuk XXIIIbis ingevoegd, dat de artikelen 219bis tot 219quater omvat, luidende:*

"Hoofdstuk XXIIIbis. – Fiscale bemiddeling"

Art. 128. *In dezelfde wet wordt een artikel 219bis ingevoegd, luidende :*

"Art. 219bis. Iedere persoon die, overeenkomstig de artikelen 211 tot en met 219, een regelmatig administratief beroep tegen een beschikking instelt, kan een aanvraag tot bemiddeling betreffende die beschikking indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV)."

Art. 129. *In dezelfde wet wordt een artikel 219ter ingevoegd, luidende :*

"Art. 219ter. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de aanvrager vooraf een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid."

Art. 130. *In dezelfde wet wordt een artikel 219quater ingevoegd, luidende :*

"Art. 219quater. - De aanvraag tot bemiddeling schort de tenuitvoerlegging van de aangevochten beschikking niet."

Afdeling 7. - Gemeenschappelijke bepaling

Art. 131. *De bepalingen van dit hoofdstuk treden in werking op de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, te bepalen datum. ¹⁷*

¹⁶ Bepalingen inzake fiscale bemiddeling opgeheven vanaf 01.01.2020, zie ook onderdeel 1.2.

¹⁷ Inwerkingtreding artikel 116 tot 130 vastgesteld op 01.05.2007 door artikel 14 KB 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII W 25 april 2017 houdende diverse bepalingen (IV), BS 24.05.2007

W 29 april 2013 tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 teneinde de fiscale bemiddeling uit te breiden tot aanvragen om ambtshalve ontheffing (BS 10.05.2013)

Deze specifieke wet inzake fiscale bemiddeling breidt het toepassingsgebied van de fiscale bemiddeling uit tot de ambtshalve ontheffing op het vlak van inkomstenbelastingen

Artikel 1. *Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.*

Art. 2. *In artikel 376quinquies van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij wet van 25 april 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht ¹⁸:*

1° in § 1 worden de woorden "of wanneer om de toepassing van artikel 376 werd verzocht" ingevoegd tussen de woorden "directeur der belastingen" en de woorden "kan de";

2° in § 2 worden de woorden "of over de toepassing van artikel 376" telkens ingevoegd na de woorden "wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar".

W 10 juli 2017 tot versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (BS 20.07.2017)

Deze specifieke wet inzake fiscale bemiddeling wijzigt enerzijds de basiswet van 25 april 2007 op een aantal punten (schorsend effect van een aanvraag tot bemiddeling, recht om een hoorzitting bij te wonen), en anderzijds voorziet het de verzending van een jaarverslag van de fiscale bemiddelingsdienst door de Minister van Financiën naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers, het recht om een geldig bezwaarschrift inzake inkomstenbelastingen in te dienen bij de fiscale bemiddelingsdienst en past het de wetgeving aan inzake betwistingen op het vlak van invordering aan de evolutie in de organisatie en structuren van de betrokken administratie.

HOOFDSTUK 1. - Algemene bepaling

Artikel 1. *Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.*

HOOFDSTUK 2. - Schorsend effect van een aanvraag tot fiscale bemiddeling

Art. 2. *[PM]* ¹⁹

Art. 3. *Artikel 1385undecies van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 23 maart 1999, wordt aangevuld met een lid, luidende:*

"De in het tweede lid bedoelde termijn van zes maanden, desgevallend verlengd als bepaald in het derde lid, wordt met maximum vier maanden verlengd wanneer de belastingplichtige een ontvankelijk verklaarde aanvraag tot bemiddeling heeft ingediend bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV)."

HOOFDSTUK 3. - Recht om de hoorzitting bij te wonen

Art. 4. *[PM]* ²⁰

HOOFDSTUK 4. - Jaarverslag

Art. 5. *De Minister van Financiën zendt elk jaar een verslag over de toepassing van artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) naar de Kamer van volksvertegenwoordigers.*

De identiteit van de aanvragers om bemiddeling en van de personeelsleden van de Federale Overheidsdienst Financiën mag niet in het verslag worden vermeld. Deze verslagen kunnen nuttig geachte aanbevelingen bevatten die de fiscale bemiddelingsdienst heeft gericht aan de voorzitter van de Federale Overheidsdienst Financiën en vermelden de eventuele moeilijkheden die de fiscale bemiddelingsdienst ondervindt bij de uitoefening van zijn ambt.

Het verslag wordt door de Kamer van volksvertegenwoordigers openbaar gemaakt.

¹⁸ De versie van dit artikel van toepassing op 31.12.2022 is opgenomen in het onderdeel 1.2. hierna

¹⁹ Dit artikel wijzigt de bepalingen van de (basis)wet inzake fiscale bemiddeling van 25 april 2007 (zie gecoördineerde versie van deze wet)

²⁰ Dit artikel wijzigt de bepalingen van de (basis)wet inzake fiscale bemiddeling van 25 april 2007 (zie gecoördineerde versie van deze wet)

HOOFDSTUK 5. - Recht om een geldig bezwaarschrift in te dienen bij de fiscale bemiddelingsdienst

Art. 6. In artikel 366 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, vervangen bij de wet van 3 augustus 2016, worden het tweede en het derde lid vervangen als volgt:

“Wanneer het bezwaarschrift is gericht aan een andere ambtenaar van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen dan deze bedoeld in het eerste lid, aan een ambtenaar van de administratie belast met de inning en de invordering van de inkomstenbelastingen of aan de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), blijft het bewaarschrift geldig ingediend vanaf de datum van ontvangst door die ambtenaar of die dienst.

De in het tweede lid bedoelde ambtenaar of bedoelde dienst zendt het bezwaarschrift onmiddellijk door aan de in het eerste lid bedoelde adviseur-generaal en stelt de bezwaarindiener hiervan in kennis.”

HOOFDSTUK 6. - Aanpassing aan de evolutie in de organisatie en structuren van de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering

Art. 7. Artikel 399bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), wordt vervangen als volgt :

“Art. 399bis. In geval van betwisting met een ambtenaar van de administratie belast met de inning en de invordering van de inkomstenbelastingen, kan de belastingschuldige of ieder ander persoon lastens wie een belasting of voorheffing kan worden ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).” ²¹

Art. 8. Artikel 85ter van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, ingevoegd bij de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), wordt vervangen als volgt:

“Art. 85ter. In geval van betwisting met een ambtenaar van de administratie belast met de inning en de invordering, kan de belastingschuldige of ieder ander persoon lastens wie de belasting kan worden ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).” ²²

HOOFDSTUK 7. - Inwerkingtreding

Art. 9. Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. ²³

W 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (BS 13.04.2018), zoals gewijzigd door artikel 28 W 9 juli 2020 (BS 17.07.2020) en door de artikelen 110 tot 112 W 28 december 2023 (BS. 29.12.2023, 2^e editie)

Deze specifieke wet voorziet enerzijds in een uitbreiding van de bevoegdheid van de fiscale bemiddelingsdienst tot betwistingen inzake kadastraal inkomen en inzake de invordering en inning van niet-fiscale schuldvorderingen, en wijzigt anderzijds het schorsend effect van een bemiddelingsaanvraag (zie wijzigingen opgenomen in de gecoördineerde versie van de basiswet). Hoofdstuk 2 (artikelen 2 tot 9) van deze wet heeft betrekking op de kwijtschelding van belastingverhogingen en administratieve boetes en wordt om die reden hieronder niet opgenomen. ²⁴

HOOFDSTUK 1. - Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2 [PM]

²¹ Opgeheven vanaf 01.01.2020 (zie onderdeel 1.2. hierna)

²² Opgeheven vanaf 01.01.2020 (zie onderdeel 1.2. hierna)

²³ Inwerkingtreding op 01.09.2017

²⁴ Wettelijke bepalingen met betrekking tot de kwijtschelding van administratieve sancties - zie Hoofdstuk 2 - Cel administratieve sancties

HOOFDSTUK 3. - Uitbreiding van de mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag tot fiscale bemiddeling in geval van betwisting van een kadastraal inkomen

Art. 9. *In artikel 501bis, § 1, eerste lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet van 25 april 2007, worden de woorden “, via de tussenkomst van de onderzoekende ambtenaar,” opgeheven.*

HOOFDSTUK 4. - Bevoegdheid van de fiscale bemiddelingsdienst inzake niet-fiscale schuldvorderingen

Art. 10. *In geval van een betwisting met een ambtenaar van de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van de niet-fiscale schuldvorderingen, kan de schuldenaar een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).*

Art. 11. *[Artikel 10 is in geval van inning of invordering van sommen verschuldigd in het kader van de toepassing van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, slechts van toepassing van zodra de verschuldigde sommen zijn opgenomen in een uitvoerbaar verklaard dwangbevel dat ter kennis werd gebracht of werd betekend, ofwel in een uitvoerbaar verklaard bijzonder kohier of innings- en invorderingsregister.]²⁵*

HOOFDSTUK 5. - Aanpassing aan de evolutie in de organisatie en structuren van de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering

Art. 12. *[PM]²⁶*

HOOFDSTUK 6. - Schorsend effect van een bemiddelingsaanvraag

Art. 13. *[PM]²⁷*

Art. 14. *Artikel 1385undecies, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 juli 2017, wordt vervangen als volgt:*

“De in het tweede lid bedoelde termijn van zes maanden, desgevallend verlengd als bepaald in het derde lid, wordt met vier maanden verlengd wanneer een door belastingplichtige ingediende aanvraag tot bemiddeling binnen de in het tweede en derde lid vermelde termijnen ontvankelijk werd verklaard door de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).”

HOOFDSTUK 7. - Inwerkingtreding

Art. 15. § 1. *Deze wet treedt in werking op de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, met uitzondering van de bepalingen waarvan de datum van inwerkingtreding bepaald wordt bij de paragrafen 2 tot 4.*

§ 2. *....*

§ 3. *Hoofdstukken 3 en 4 treden in werking de eerste dag van de tweede maand volgend op de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad.²⁸*

§ 4. *Hoofdstukken 5 en 6 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2017.*

²⁵ Artikel 28 W 9 september 2020, inwerkingtreding 01.06.2020

²⁶ Dit artikel wijzigd de bepalingen van de (basis)wet inzake fiscale bemiddeling van 25 april 2007 (zie gecoördineerde versie van deze wet)

²⁷ Dit artikel wijzigd de bepalingen van de (basis)wet inzake fiscale bemiddeling van 25 april 2007 (zie gecoördineerde versie van deze wet)

²⁸ Inwerkingtreding op 01.06.2018

1.2. OVERZICHT VAN DE BEPALINGEN INZAKE FISCALE BEMIDDELING OPGENOMEN IN DE VERSCHILLENDE WETBOEKEN

In dit onderdeel vindt u een beknopt overzicht van de wettelijke bepalingen inzake fiscale bemiddeling opgenomen in de verschillende wetboeken, gerangschikt per wetboek en zoals van toepassing op 31.12.2023.

Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92)

Artikel 366 – administratief beroep (vestiging inkomstenbelasting)

De belastingschuldige, alsmede zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd of de medeschuldenaar zoals bedoeld in artikel 2 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuld-vorderingen, kan tegen het bedrag van de gevestigde aanslag, opcentiemen, verhogingen en boeten inbegrepen, schriftelijk bezwaar indienen bij de adviseur-generaal van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen in wiens ambtsgebied de aanslag, de verhoging en de boete zijn gevestigd.

Wanneer het bezwaarschrift is gericht aan een andere ambtenaar van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen dan deze bedoeld in het eerste lid, aan een ambtenaar van de administratie belast met de inning en de invordering van de inkomstenbelastingen of aan de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), blijft het bezwaarschrift geldig ingediend vanaf de datum van ontvangst door die ambtenaar of die dienst.

De in het tweede lid bedoelde ambtenaar of bedoelde dienst zendt het bezwaarschrift onmiddellijk door aan de in het eerste lid bedoelde adviseur-generaal en stelt de bezwaarindiener hiervan in kennis.

Artikel 376quinquies – indiening aanvraag bemiddeling (vestiging inkomstenbelasting)

§ 1. Ingeval een bezwaarschrift werd ingediend bij de adviseur-generaal van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen of wanneer om de toepassing van artikel 376 werd verzocht, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd en de medeschuldenaar bedoeld in artikel 2 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de belastingschuldige, zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd of de medeschuldenaar bedoeld in artikel 2 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen vooraf een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar of over de toepassing van artikel 376.

Wanneer de belastingschuldige, zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd of de medeschuldenaar bedoeld in artikel 2 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar of over de toepassing van artikel 376, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

Artikel 399bis – indiening aanvraag bemiddeling (invordering fiscale schuld)

Opgeheven vanaf 1.1.2020

Artikel 501bis – indiening aanvraag bemiddeling (kadastraal inkomen)

§ 1. Indien in de loop van de behandeling van het bezwaar en na onderhandelingen de onenigheid blijft bestaan, kan de bezwaarindiener (...) een aanvraag om bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Wanneer het proces-verbaal van niet-akkoord, dat opgesteld is met het oog op het vorderen van de scheidsrechterlijke beslissing bedoeld in § 2 aan de belastingplichtige werd betekend voor de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 2. Indien de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener, ondanks de eventuele bemiddeling, geen akkoord bereiken over het kadastraal inkomen dat aan het onroerend goed moet worden toegekend, wordt een proces-verbaal van niet-akkoord opgesteld en hebben de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener de mogelijkheid een scheidsrechterlijke beslissing te vorderen teneinde het bedoelde kadastraal inkomen vast te stellen.

Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (WIGB)

Artikel 2 – verwijzing naar bepalingen WIB92

Voor zover hiervan door de bepalingen betreffende de in artikel 1 genoemde belastingen niet wordt afgeweken, zijn de artikelen 298, 300 tot 302, 304, 307, 323, 327, 335 tot 338, 340, 354 tot 359, 366 tot 379, 413, 414, 418, 419, en 470/1 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 van toepassing op die belastingen.

Bovendien vinden de artikelen 351 en 352 van hetzelfde Wetboek toepassing op de belasting op de spelen en weddenschappen en op de belasting op de automatische ontspanningstoestellen.

De overtredingen van de bepalingen van dit Wetboek en van de besluiten tot uitvoering ervan worden gestraft met dezelfde straffen als gesteld zijn in de artikelen 445, 449 tot 453 en 455 tot 459 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, met inachtneming van de voorwaarden in die artikelen bepaald, behalve in zover daarin wordt verwezen naar bepalingen die geen toepassing vinden inzake met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.

De artikelen 460 tot 463 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn van toepassing op de overtredingen van de bepalingen van dit Wetboek en de ter uitvoering ervan genomen besluiten.

Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (Btw-Wetboek)

Artikel 84quater – indiening aanvraag bemiddeling (taxatie BTW)

§ 1. Ingeval een blijvend meningsverschil over de taxatie gebracht wordt voor de minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar, kan de schuldenaar van de belasting een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk indien de schuldenaar van de belasting vooraf een rechtsvordering heeft ingesteld met toepassing van artikel 89, tweede lid, wanneer de deskundige schatting gevorderd werd met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over de betwisting.

Wanneer de schuldenaar van de belasting een rechtsvordering instelt met toepassing van artikel 89, tweede lid, wanneer de deskundige schatting gevorderd is met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer over de betwisting uitspraak werd gedaan vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 3. Ingevolge het bemiddelingsverslag kan de administratieve beslissing het bedrag van de fiscale schuld aanpassen, voor zover dit geen vrijstelling of vermindering van belasting inhoudt. Het is evenwel niet toegelaten een aanvullende belasting te vestigen.

Artikel 85ter – indiening aanvraag bemiddeling (invordering BTW)

Opgeheven vanaf 01.01.2020

Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen (WMGI)

*HOOFDSTUK 7. - De fiscale en niet-fiscale bemiddeling – **aanvraag bemiddeling (inning en invordering fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen)***

Artikel 71. In geval van betwisting met een ambtenaar van de administratie van de Federale Overheidsdienst Financiën belast met de inning en de invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen, kunnen de schuldenaar alsook de medeschuldenaar een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (W.Reg.)

*Artikel 219 – **indiening aanvraag bemiddeling (heffing en invordering)***

De moeilijkheden die in verband met de heffing of de invordering van de registratierechten vóór het inleiden der gedingen kunnen oprijzen, worden door de minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar opgelost.

Indien, na onderhandelingen, met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Ingeval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 189 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst daarover niet meer gevraagd of worden voortgezet zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de registratierechten bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.

De minister van Financiën of de door hem gedelegeerde ambtenaar gaat dadingen met de belastingplichtigen aan, voor zover zij geen vrijstelling of vermindering van belasting in zich sluiten.

Binnen de door de wet gestelde grenzen, wordt het bedrag van de proportionele fiscale boeten en de vermeerderingen vastgesteld in dit Wetboek of in de ter uitvoering ervan genomen besluiten, bepaald volgens een schaal waarvan de trappen door de Koning worden vastgesteld. Deze bepaling geldt niet voor het bedrag van de proportionele fiscale boeten bepaald in de artikelen 203, eerste lid, en 204, behalve wanneer de overtreder hetzij uit eigen beweging en voordat het bestuur iets gevorderd heeft, de overtreding aan het bestuur bekend, hetzij overleden is.

Wetboek der successierechten (W.Succ.)

*Artikel 141 – **indiening aanvraag bemiddeling (heffing en invordering)***

De oplossing der moeilijkheden, die met betrekking tot de heffing of de invordering der rechten van successie en van overgang bij overlijden vóór het inleiden der gedingen kunnen oprijzen, komt de Minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar toe.

Indien, na onderhandelingen met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Ingeval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 111 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst daarover niet meer gevraagd of voortgezet worden van zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de "successierechten" bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.

De Minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar gaat de transacties met de belastingplichtigen aan, voor zoveel zij geen vrijstelling of verlichting van belasting in zich sluiten.

Binnen de door de wet gestelde grenzen, wordt het bedrag van de proportionele fiscale boeten vastgesteld in dit Wetboek of in de ter uitvoering ervan genomen besluiten, bepaald volgens een schaal waarvan de trappen door de Koning worden vastgesteld.

Wetboek diverse rechten en taksen (WDRT)

Artikel 23¹ – Indiening aanvraag bemiddeling (heffing en invordering rechten op geschriften)

Moeilijkheden die zich kunnen voordoen met betrekking tot de heffing of de invordering van de rechten vóór het inleiden van een rechtsgeding, worden opgelost door de minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar.

Indien na onderhandelingen met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden met betrekking tot de heffing en de invordering van de rechten tussenkomst door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.

De minister van Financiën gaat dadingen aan met de belastingplichtigen, voor zover deze niet leiden tot vrijstelling of vermindering van belasting.

Artikel 20¹³⁸ – Indiening aanvraag bemiddeling (heffing diverse taksen)

Moeilijkheden inzake de heffing van de diverse taksen die vóór het inleiden van een rechtsgeding ontstaan, worden opgelost door de minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar.

Indien na onderhandelingen met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden met betrekking tot de heffing van de diverse taksen tussenkomst door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.

De minister van Financiën gaat dadingen aan met de belastingplichtige, voor zover deze niet leiden tot vrijstelling of vermindering van belasting.

Artikel 20²⁴ – indiening aanvraag bemiddeling (heffing en invordering)

(bepalingen met betrekking tot fiscale bemiddeling (lid 1 tot en met lid 4) opgeheven vanaf 01.01.2020)

Binnen de door de wet gestelde grenzen, wordt het bedrag van de proportionele fiscale boeten vastgesteld in dit Wetboek of in de ter uitvoering ervan genomen besluiten, bepaald volgens een schaal waarvan de trappen door de Koning worden vastgesteld.

Algemene wet inzake Douane en Accijnzen van 18 juni 1977 (WDA)

Hoofdstuk XXIIIbis - Fiscale bemiddeling – aanvraag bemiddeling (beschikking)

Art. 219bis. Iedere persoon die, overeenkomstig de artikelen 211 tot en met 219, een regelmatig administratief beroep tegen een beschikking instelt, kan een aanvraag tot bemiddeling betreffende die beschikking indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Art. 219ter. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de aanvrager vooraf een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

Art. 219quater. De aanvraag tot bemiddeling schort de tenuitvoerlegging van de aangevochten beschikking niet.

Gerechtelijk wetboek (Ger. W)

*Art. 1385undecies – **termijn inleiden vordering bij rechtbank van eerste aanleg***

Tegen de belastingadministratie wordt de vordering inzake de geschillen bedoeld in artikel 569, eerste lid, 32°, slechts toegelaten indien de eiser voorafgaandelijk het door of krachtens de wet georganiseerde administratief beroep heeft ingesteld.

De vordering wordt ingesteld ten vroegste zes maanden vanaf de datum van ontvangst van het administratief beroep zo over dit beroep geen uitspraak is gedaan en, op straffe van verval, uiterlijk binnen een termijn van drie maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing met betrekking tot het administratief verhaal.

De in het tweede lid bedoelde termijn van zes maanden wordt met drie maanden verlengd wanneer de betwiste aanslag van ambtswege door de administratie is gevestigd.

De in het tweede lid bedoelde termijn van zes maanden, desgevallend verlengd als bepaald in het derde lid, wordt met vier maanden verlengd wanneer een door belastingplichtige ingediende aanvraag tot bemiddeling binnen de in het tweede en derde lid vermelde termijnen ontvankelijk werd verklaard door de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

In geval van toepassing van artikel 375, § 1/1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt in afwijking van het tweede lid de vordering ingesteld ten vroegste een maand vanaf de datum van ontvangst van de CAS aanvraag tot rechtzetting indien hierover geen uitspraak is gedaan en, op straffe van verval, uiterlijk binnen een termijn van een maand vanaf de kennisgeving van de beslissing over dat aanvraag zonder dat deze termijn minder bedraagt dan drie maanden vanaf de kennisgeving van de beslissing bedoeld in artikel 375, § 1 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

2. OPDRACHT EN DE BEVOEGDHEID VAN DE FBD

Bemiddeling op fiscaal gebied wordt ingevoerd door de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV). Met de oprichting van de FBD beoogde de wetgever de voortdurend groeiende complexiteit van de fiscale wetgeving transparanter te maken en de administratie toegankelijker te maken.

De opdracht van de FBD bestaat erin:

- minnelijke schikkingen te bewerkstelligen in moeilijkheden met betrekking tot de toepassing van de fiscale wetten waarvoor de verschillende administraties van de FOD Financiën bevoegd zijn of waarvoor zij de dienst verze-keren, m.a.w. op constructieve wijze bijdragen tot het verminderen van de gerechtelijke geschillen;
- de inning van de fiscale schulden mogelijk te maken of te versnellen;
- aan de hand van problemen, vastgesteld in individuele dossiers, aanbevelingen te richten aan de Voorzitter van de FOD Financiën, teneinde globale oplossingen aan te brengen;
- hierover verslag uit te brengen aan de Minister van Financiën en aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Fiscale bemiddeling moet gezien worden als een minnelijke geschillenregeling. De medewerker van de FBD is niet louter een derde die de partijen begeleidt naar het zoeken van een oplossing en die enkel mondeling tussenkomt. Hij is een expert in zijn respectievelijk vakgebied. Hij draagt bij tot het zoeken naar een oplossing die aanvaardbaar is voor beide partijen en kan suggesties aanreiken om tot een akkoord te komen. Hij fungeert daarbij als tussenpersoon tussen de rechtstreeks betrokken partijen (geschilambtenaar en betrokken burger, rechtspersoon of diens mandataris), de verschillende diensten en zelfs, in sommige gevallen, de hiërarchie.

Het is belangrijk dat de partijen goed begrijpen wat de voordelen en de grenzen zijn van de fiscale bemiddeling. De medewerker van de FBD informeert bij aanvang van het fiscaal bemiddelingsproces beide partijen over de rol en bevoegdheden van de FBD en peilt tegelijkertijd bij de betrokken burger, rechtspersoon of diens mandataris naar hun verwachtingen over de fiscale bemiddeling.

Hierbij kan verwezen worden naar de tekst van de wet, en meer in het bijzonder, naar artikel 116, §1, W 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) waarbij bemiddeling op fiscaal vlak mogelijk wordt gemaakt:

“De fiscale bemiddelingsdienst onderzoekt de hem in het raam van dit hoofdstuk voorgelegde aanvragen tot bemiddeling, in alle objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid en met inachtneming van de wet; hij streeft ernaar de standpunten van de partijen te verzoenen en zendt hen een bemiddelingsverslag.”

Deze paragraaf bevat verschillende elementen, te weten:

- de FBD onderzoekt de bemiddelingsaanvragen die hem worden voorgelegd;
- de FBD onderzoekt de aanvragen in alle objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid;
- de FBD onderzoekt de aanvragen met inachtneming van de wet;
- de tussenkomst van de FBD gebeurt met het oog op het verzoenen van de standpunten van de partijen;
- de FBD bezorgt aan de partijen een bemiddelingsverslag.

Uit deze bepaling volgt dat de FBD naar manieren zoekt om de partijen nader tot elkaar te brengen, met dien verstande dat deze opdracht enkel kan slagen indien enerzijds het geschilpunt of het dossier dit toelaat, en anderzijds, de partijen niet vasthouden aan hun standpunt. De rol van de FBD is dus het streven naar een oplossing van het geschil op administratief niveau, en **niet** het geschil beoordelen of beslechten zoals alleen een rechter of een scheidsrechter (“arbiter”) dit kan doen. De FBD faciliteert enkel een bemiddeld akkoord, waarover finaal alleen de onderhandelende partijen beslissen.

Concreet zorgt de medewerker van de FBD ervoor dat iedere partij aan bod komt, t.t.z. voldoende tijd en ruimte krijgt om haar argumenten naar voren te brengen en eventueel te staven met verantwoordingstukken. De medewerker zelf is trouwens bevoegd om inlichtingen in te winnen, alle betrokken personen te horen en ter plaatse alle vaststellingen te doen, zodat hij zich een duidelijk beeld kan vormen van alle elementen die aanleiding hebben gegeven tot het geschil en van al hetgeen kan bijdragen tot een oplossing.

De medewerker kan in het kader van zijn opdracht bepaalde opmerkingen en suggesties aanbrengen die de discussie tussen de partijen bevordert en hen ertoe aanzetten om na te denken over de aangebrachte argumenten, zowel over feitenkwesties als principekwesties. De medewerker kan ook voorstellen doen om het geschil op te lossen.

De FDB is daarbij gehouden de fiscale wetgeving en reglementering te respecteren, met inbegrip van de administratieve circulaire. Indien de positie van één van de partijen manifest ingaat tegen een duidelijke wettelijke of reglementaire bepaling, waarbij er dus geen enkele ruimte is voor interpretatie, is de FBD wel gerechtigd om hierop te wijzen. Dit kadert in het luik "compliance", waarbij de FBD toezicht houdt op de correcte naleving van fiscale wetgeving en reglementering en op die wijze tegemoet tracht te komen aan de noodzaak om de belastingplichtigen, in voorkomend geval, akkoord te laten gaan met de heffingen waaraan ze onderworpen zijn.

De FBD beschikt daarnaast over de mogelijkheid om aanbevelingen te doen wanneer het van oordeel is dat bepalingen of voorschriften een zekere discriminatie of verkeerde interpretatie inhouden, of wanneer er wordt vastgesteld dat bepaalde bestuurshandelingen of de bestuurlijke werking in strijd zijn met de principes van behoorlijk bestuur of met de wetten en verordeningen.

De FBD waakt dan ook stipt over de naleving van deze beginselen van behoorlijk bestuur in de individuele dossiers waarvoor bemiddeling wordt gevraagd en kan deze principes hanteren om een passende bemiddelde oplossing te betrachten.

De FBD ziet ook toe op een uniforme en consistente toepassing van de fiscale wetgeving en reglementering.

Vooraleer een (formele) aanbeveling te doen zal de FBD steeds in dialoog trachten te treden met de betrokken diensten van de FOD Financiën en suggesties aanreiken om de mankementen op te lossen. Pas indien een remedie uitblijft zal er dus een formele aanbeveling worden gedaan.

De bemiddelingsopdracht van de FBD wordt afgesloten door de opmaak van een bemiddelingsverslag dat naar beide partijen wordt verzonden. Dit verslag synthetiseert de argumenten en de positie van de verschillende partijen, alsmede de stappen ondernomen om de standpunten van de partijen nader bij elkaar te brengen. Het maakt ook melding van het afgesloten of af te sluiten akkoord tussen de partijen, of van het feit dat er geen akkoord werd bereikt.

Het verslag is niet bindend doch dit neemt niet weg dat de expertisedienst van de fiscale administratie, die bevoegd is om het bezwaar af te handelen, rekening dient te houden met hetgeen aan bod is gekomen tijdens de bemiddeling en in het verslag is opgenomen.

3. DE FEDERALE OMBUDSMAN – SAMENWERKINGSPROTOCOL

De FBD en de federale Ombudsman zijn twee afzonderlijke diensten met verschillende opdrachten en bevoegdheden.

De opdracht van de federale Ombudsman omvat onder meer het behandelen van klachten van burgers over federale overheidsdiensten en het zoeken via dialoog naar oplossingen op een onafhankelijke en onpartijdige manier.

Omdat deze opdracht deels in dezelfde lijn ligt als de dienstverlening van de FBD, werd ervoor geopteerd om hierover duidelijke werkafspraken te maken. Deze werden op 13 december 2016 schriftelijk opgenomen in een samenwerkingsprotocol tussen de twee diensten. De sluiting van het samenwerkingsprotocol maakt het mogelijk de belangen van de aanvragers zorgvuldig te behandelen, schept duidelijkheid en voorkomt elke vorm van dubbel werk. Het samenwerkingsprotocol biedt ook een platform voor een nauwere samenwerking tussen de diensten in bepaalde praktijksituaties die verder overleg vereisen. Het kan in deze situaties zowel gaan over individuele dossiers als over algemene organisatorische, praktische en/of wetgevende knelpunten die een breder doelpubliek treffen.

Het protocol maakt het mogelijk om dergelijke dossiers op een gecoördineerde wijze aan te pakken en desgevallend voor te leggen aan de bevoegde autoriteiten.

In 2023 zijn er een aantal contacten geweest tussen de FBD en de federale Ombudsman. Er werd afgesproken om minstens twee keer per jaar samen te komen teneinde een aantal vooropgestelde thema's te bespreken. Eén van deze thema's betrof de aanslagen van ambtswege in de personenbelasting waarover verder meer in dit jaarverslag.

Daarnaast hebben de FBD en de federale Ombudsman samengewerkt om een aantal individuele dossiers tot een goed einde te brengen. Zo werd in een bepaald dossier de verhoging van de belastingvrije som wegens handicap van de belastingplichtige (artikel 131 WIB 92 – artikel 135 WIB 92) verworpen omdat de administratie de geldigheid van het attest van handicap niet aanvaardde. Uiteindelijk kon, dankzij de hulp van de FBD en de federale Ombudsman, het juiste attest voorgelegd worden en kon de belastingvermindering door de administratie aanvaard worden. In een ander dossier werd een kind bij geen enkel van de 2 ex-partners ten laste genomen overeenkomstig artikel 136 WIB 92. Dankzij de tussenkomst van de FBD en de federale Ombudsman kon dit opgelost worden.

4. BETROKKEN DOMEINEN

4.1. ALGEMEEN

De FBD treedt enkel op bij moeilijkheden met betrekking tot de toepassing van de fiscale wetten waarvoor de verschillende administraties van de FOD Financiën bevoegd zijn of waarvoor zij de dienst verzekeren.

De dienst van de belasting is een begrip dat gehanteerd wordt in de Bijzondere Financieringswet om te duiden op alles wat betrekking heeft op de vestiging, de geschilprocedures, de inning en invordering van de belasting. Een definitie van het begrip is terug te vinden in de parlementaire besprekingen die de 5de Staatshervorming voorafgaan.

“De dienst van de belasting omvat de vaststelling van de belastinggrondslag, de berekening van de belasting, de controle van de belastinggrondslag en van de belasting, de daarop betrekking hebbende betwistingen (zowel administratief als gerechtelijk), de inning en de invordering van de belastingen (met inbegrip van de kosten en de intresten).” (Kamer, verslag van de Commissie voor de herziening van de Grondwet en de hervorming der instellingen, DOC 50 1183/007, blz. 160).

4.2. FEDERALE MATERIES

De artikelen 117 tot 130 W 25 april 2007 hebben verschillende wijzigingen aangebracht aan de fiscale wetboeken, waarbij wordt voorzien in de indiening van een aanvraag tot bemiddeling en dus in de tussenkomst van de FBD.

4.2.1. WETBOEK VAN DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE

De FBD is bevoegd inzake de btw. De artikelen 117 en 118 W 25 april 2007 hebben de artikelen 84^{quater} (aanvraag tot bemiddeling in geval van een blijvend meningsverschil inzake taxatie) en 85ter (aanvraag tot bemiddeling inzake de invordering) ingevoegd in het Btw-Wetboek. Dit laatste artikel werd opgeheven met ingang van 01.01.2020. Vanaf deze datum wordt de aanvraag tot bemiddeling inzake invordering geregeld door artikel 71 WMGI.

Op het vlak van taxatie is de aanvraag tot bemiddeling slechts mogelijk in het geval van een blijvend meningsverschil tussen de belastingplichtige en de federale belastingadministratie over de taxatie en dit zolang de procedure zich in een administratieve fase bevindt. Dergelijk blijvend meningsverschil komt in principe tot uiting door de betekening aan de schuldenaar van een proces-verbaal van taxatie dat is goedgekeurd door de daartoe bevoegde ambtenaar en dat wordt gecontesteerd door de schuldenaar van de belasting.

Op het vlak van de invordering laat artikel 85ter Btw-Wetboek, ingevoegd door artikel 118 W 25 april 2007, aan de schuldenaar toe om een aanvraag tot bemiddeling in te dienen in geval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld.

Artikel 71 WMGI voorziet voor vorderingen uitvoerbaar verklaard vanaf 01.01.2020 in de mogelijkheid tot fiscale bemiddeling ingeval van betwisting met een ambtenaar van de FOD Financiën belast met de inning en de invordering van uitvoerbaar verklaarde fiscale en niet fiscale schuldvorderingen.

4.2.2. WETBOEK VAN DE INKOMSTENBELASTINGEN 1992

De FBD is bevoegd inzake alle belastingen die overeenkomstig artikel 1, §1, WIB 92 worden geheven, namelijk:

- 1° een belasting op het totale inkomen van rijksinwoners, personenbelasting geheten;
- 2° een belasting op het totale inkomen van binnenlandse vennootschappen, vennootschapsbelasting geheten;
- 3° een belasting op inkomsten van andere Belgische rechtspersonen dan vennootschappen, rechtspersonenbelasting geheten;
- 4° een belasting op inkomsten van niet-inwoners, belasting van niet-inwoners geheten.

Overeenkomstig artikel 1, §2, WIB 92 worden voormelde belastingen geheven door middel van voorheffingen, binnen de grenzen en onder de voorwaarden als bepaald in titel VI, hoofdstuk I, WIB 92. De FBD is tevens bevoegd inzake die voorheffingen: de roerende voorheffing en de bedrijfsvoorheffing.

De FBD is eveneens bevoegd inzake de vaststelling van het kadastraal inkomen overeenkomstig artikel 471 WIB 92.

De artikelen 119 tot 121 W 25 april 2007 hebben in het WIB 92 volgende artikelen ingevoegd:

- 376*quinquies* (aanvraag tot bemiddeling in geval een bezwaarschrift werd ingediend bij de adviseur-generaal van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen);
- 399*bis* (aanvraag tot bemiddeling in geval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van een fiscale schuld);
- 501*bis* (aanvraag tot bemiddeling in geval van blijvende onenigheid omtrent het kadastraal inkomen). ²⁹

Ingevolge de wet van 29 april 2013 wordt artikel 376*quinquies* WIB 92 gewijzigd teneinde de fiscale bemiddeling ook mogelijk te maken in geval van verzoeken tot ambtshalve ontheffing.

Artikel 501*bis* WIB 92 werd gewijzigd door Hoofdstuk 3 W 29 maart 2018 zodat dat de bezwaarindiener, vanaf 1 juni 2018, rechtstreeks beroep kan doen op de FBD.

Op het vlak van de vestiging van de belasting, is de aanvraag tot bemiddeling geënt op de bezwaarprocedure, de procedure van de ambtshalve ontheffing of de procedure van aanvraag tot terugbetaling van roerende voorheffing of bedrijfsvoorheffing. Toch wijzigt een bemiddelingsaanvraag deze procedures niet, behalve dat wordt voorzien in een tijdelijke schorsing van de termijn waarbinnen de bevoegde dienst een beslissing kan nemen.

Fiscale bemiddeling is aldus enkel mogelijk indien vooraf een bezwaarschrift, een verzoek tot ambtshalve ontheffing of een verzoek tot terugbetaling werd ingediend, maar niet meer vanaf het ogenblik dat een rechtsvordering werd ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg.

Een bezwaarschrift, verzoek tot ambtshalve ontheffing of verzoek tot terugbetaling kan geldig worden ingediend bij de FBD, in zoverre dit gebeurt binnen de wettelijke termijnen. De in aanmerking te nemen datum van ontvangst is in dat geval de datum van ontvangst door de FBD, die deze onmiddellijk zal doorzenden aan de bevoegde adviseur-generaal en de bezwaarindiener hiervan in kennis zal stellen. Het is evenwel niet de bedoeling dat bezwaarschriften systematisch worden ingediend bij de FBD.

Op het vlak van de invordering van de belasting laat artikel 399*bis* WIB 92 aan de belastingschuldige, alsmede aan zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, toe om een aanvraag tot bemiddeling in te dienen in geval van betwisting met een ambtenaar belast met de inning en de invordering van zijn fiscale schuld.

Artikel 71 WMGI voorziet voor vorderingen uitvoerbaar verklaard vanaf 01.01.2020 éénzelfde mogelijkheid tot fiscale bemiddeling ingeval van betwisting met een ambtenaar van de FOD Financiën belast met de inning en de invordering van uitvoerbaar verklaarde fiscale en niet fiscale schuldvorderingen.

Sedert de W 9 juli 2020 (BS 17.07.2020) is de FBD tevens bevoegd voor de geschillen inzake de inning en de invordering van DAVO-vorderingen die zijn opgenomen in een uitvoerbaar verklaard dwangbevel dat ter kennis werd gebracht of werd betekend of in een uitvoerbaar verklaard bijzonder kohier of innings- of invorderingsregister.

Op het vlak van het kadastraal inkomen biedt artikel 501*bis* WIB 92 aan de belastingplichtige die een geldig bezwaar heeft ingediend tegen het kadastraal inkomen dat hem werd betekend, de mogelijkheid om fiscale bemiddeling aan te vragen wanneer, na onderhandelingen, de onenigheid tussen hem en de administratie blijft bestaan.

²⁹ Zie Deel 1, onderdeel 1.2, voor de wettelijke bepalingen opgenomen in de verschillende wetboeken, van toepassing op 31.12.2022

Indien in de loop van de behandeling van het bezwaar tegen het kadastraal inkomen en na onderhandelingen tussen de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener onenigheid blijft bestaan, moet de ambtenaar, alvorens in aanwezigheid van de bezwaarindiener een proces-verbaal van niet-akkoord op te stellen, de bezwaarindiener inlichten over de mogelijkheid om de tussenkomst van de FBD te vragen.

Wanneer de bezwaarindiener geen gebruik wenst te maken van de mogelijkheid om beroep te doen op de tussenkomst van de FBD, zal dat in het proces-verbaal van niet-akkoord worden vermeld.

Wenst hij wel de tussenkomst van de FBD, dan kan de bezwaarindiener daarom rechtstreeks verzoeken of deze wens kenbaar maken aan de onderzoekende ambtenaar. In dit laatste geval licht deze ambtenaar de FBD daarvan in.

4.2.3. WETBOEK VAN MET DE INKOMSTENBELASTINGEN GELIJKGESTELDE BELASTINGEN

Overeenkomstig artikel 1 WIGB is de FBD bevoegd inzake de verkeersbelasting (en de belasting op de inverkeerstelling) op de autovoertuigen, de belasting op de spelen en de weddenschappen, de belasting op de automatische ontspanningstoestellen, alsook op de belasting (en de aanvullende belasting) op de deelname van de werknemers in de winst of in het kapitaal van de vennootschap.

De FBD is evenwel niet bevoegd wanneer een gewest zelf de "dienst van de belasting" waarneemt. Dit is het geval voor de verkeersbelasting (en de belasting op de inverkeerstelling), de belasting op de spelen en de weddenschappen (met uitzondering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen (met uitzondering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

Overeenkomstig artikel 2 WIGB, zijn o.a. de artikelen 366 tot 379 en 399*bis*, WIB 92 op deze belastingen van toepassing. De modaliteiten tot tussenkomst van de FBD inzake de inkomstenbelastingen wanneer een aanvraag tot bemiddeling is ingediend, in geval van administratief beroep en in geval van betwisting met de ambtenaar belast met de inning en invordering van zijn belastingschuld, zijn derhalve mutatis mutandis van toepassing op de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.

Artikel 71 WMGI voorziet éénzelfde mogelijkheid tot fiscale bemiddeling ingeval van betwisting met een ambtenaar van de FOD Financiën belast met de inning en de invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen.

4.2.4. WETBOEK DER REGISTRATIE-, HYPOTHEEK- EN GRIFFIERECHTEN

De FBD is bevoegd **inzake de heffing of de invordering van de registratierechten** ³⁰. Artikel 124 W 25 april 2007 wijzigd artikel 219 opgenomen onder hoofdstuk XV van Titel I van het W.Reg. ³¹

De bemiddeling kan gevraagd worden zolang het geschil tussen de belastingplichtige en de ontvanger der registratierechten zich nog in de informele fase bevindt.

Vooraleer beroep te kunnen doen op bemiddeling, moet de belastingplichtige in ieder geval gepoogd hebben om het geschil met de administratie op te lossen via op ernstige wijze gevoerde onderhandelingen. Er moet vooreerst een werkelijk geschil zijn en vervolgens moet dat geschil zijn blijven bestaan na onderhandelingen met de administratie.

Indien de FBD vaststelt dat hij verzocht wordt om tussen te komen vooraleer de belastingplichtige ook maar enige moeite heeft gedaan om het geschil in samenspraak met de administratie op te lossen, kan de FBD weigeren om op de aanvraag in te gaan.

Ook hier geldt als basisvoorwaarde voor een mogelijke tussenkomst van de FBD dat de 'dienst van de belasting' door de FOD Financiën moet worden waargenomen. ³²

³⁰ De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en de invordering van de registratierechten de bemiddeling is uitgesloten. Tot op heden werd geen enkel dergelijk besluit getroffen.

³¹ Zie Deel 1, onderdeel 1.2 (wetgeving), voor de bepaling van toepassing op 31.12.2022

³² Zie onderdeel 4.3 (gewestmateries) hierna

Inzake het hypotheekrecht:

Het hypotheekrecht is een belasting gevestigd op de inschrijvingen van hypotheken en voorrechten op onroerende goederen.

Overeenkomstig artikel 267 van Titel II W.Reg. zijn de bepalingen van Titel I van hetzelfde wetboek betreffende de rechtsvervolgingen en gedingen en de moratoire interesten eveneens toepasselijk op het hypotheekrecht.

Dit houdt in dat fiscale bemiddeling (art. 219 hoofdstuk XV van Titel I W.Reg.) eveneens van toepassing kan zijn op geschillen inzake de heffing of de invordering van de hypotheekrechten. Ter zake werd evenwel sedert de oprichting van de FBD in 2010 nog geen bemiddelingsaanvraag ontvangen.

Inzake het Griffierecht:

Onder de benaming van griffierecht wordt een belasting gevestigd op de hiernavolgende in de hoven en rechtbanken gedane verrichtingen:

- 1° de inschrijving van zaken op de algemene rol, op de rol van de verzoekschriften of op de rol van de vorderingen in kort geding (rolrecht);
- 2° het opstellen van akten van de griffiers, van vóór hen verleden akten, van zekere akten van de rechters en van de ambtenaren van het openbaar ministerie (opstelrecht);
- 3° het afleveren van uitgiften, kopieën of uittreksels uit akten, vonnissen en arresten en van kopieën van andere stukken die op de griffie worden bewaard (expeditierecht).

Overeenkomstig artikel 287 van Titel III W.Reg. zijn de bepalingen van Titel I van hetzelfde wetboek betreffende de rechtsvervolgingen en gedingen en de moratoire interesten eveneens toepasselijk op het griffierecht.

Dit houdt in dat fiscale bemiddeling (art. 219 hoofdstuk XV van Titel I W.Reg.) eveneens van toepassing kan zijn inzake de heffing of de invordering van de griffierechten. Ter zake werd evenwel sedert de oprichting van de FBD in 2010, nog geen bemiddelingsaanvraag ontvangen.

4.2.5. WETBOEK DER SUCCESSIERECHTEN

De FBD is bevoegd inzake de successierechten.³³ Artikel 125 W 25 april 2007 wijzigt artikel 141 W.Succ. waardoor een aanvraag tot bemiddeling mogelijk wordt inzake de heffing of de invordering van de successierechten.

Wat geldt voor de registratierechten i.v.m. de fiscale bemiddeling, geldt mutatis mutandis ook voor de successierechten.

4.2.6. WETBOEK DIVERSE RECHTEN EN TAKSEN

Artikel 126 W 25 april 2007 heeft artikel 2024 WDRT gewijzigd waardoor fiscale bemiddeling mogelijk wordt inzake de heffing of de invordering van diverse rechten en taksen.³⁴

De FBD is bevoegd inzake de rechten op geschriften en diverse taksen, zoals

- de taks op de beursverrichtingen;
- de taks op de aflevering van effecten aan toonder;
- de jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen;
- de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen;
- de belasting op aanplakking;
- de jaarlijkse taks op de collectieve beleggingsinstellingen, op de kredietinstellingen en op de verzekeringsondernemingen;
- de jaarlijkse taks op de effectenrekeningen;
- enz. (cf. Boek I en II WDRT)³⁵.

33 De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden i.v.m. de heffing en de invordering van de successierechten de bemiddeling is uitgesloten. Tot op heden werd dergelijk besluit niet getroffen.

34 De bepalingen inzake fiscale bemiddeling opgenomen in artikel 2024 WDRT werden opgeheven met ingang van 01.01.2020.

35 De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden i.v.m. de heffing en de invordering van de successierechten de bemiddeling is uitgesloten. Tot op heden werd dergelijk besluit niet getroffen.

De diverse rechten en taksen zijn geen gewestelijke belastingen. Voor het overige, wat geldt voor de registratierechten i.v.m. de fiscale bemiddeling, geldt ook, *mutatis mutandis*, voor de diverse rechten en taksen.

Bovendien werd door de W 13 april 2019 tot invoering van het WMGI een artikel 23¹ (heffing en invordering rechten op geschriften) en 201³⁸ (heffing diverse taksen) in het WDRT ingevoegd die in een mogelijkheid tot fiscale bemiddeling voorziet.

4.2.7. ALGEMENE WET INZAKE DOUANE EN ACCIJNZEN VAN 18 JULI 1977

De artikelen 127 tot 130, W 25 april 2007 hebben in de AWDA een nieuw Hoofdstuk XXIIIbis ingevoegd, dat de artikelen 219bis, 219ter en 219^{quater} omvat, zodat bemiddeling mogelijk wordt inzake beschikkingen waartegen een administratief beroep werd ingediend.

Ieder persoon die een regelmatig administratief beroep instelt tegen een beschikking van de gewestelijk directeur of een ambtenaar met een gelijkwaardige graad kan een aanvraag tot bemiddeling betreffende die beschikking indienen bij de FBD.

Op het gebied van douane en accijnzen kan niet enkel een administratief beroep worden ingediend tegen beschikkingen met betrekking tot nationale belastingen en eigen middelen van de Europese Gemeenschap, maar ook tegen beschikkingen die de persoon rechtstreeks en individueel raken en die geen rechtstreeks verband houden met belastingen (bv. verlenen, weigeren, intrekken van allerlei vergunningen). De aanvraag tot bemiddeling wordt dus ingediend met inachtneming van de geldende nationale en communautaire wetgevingen. In het bijzonder wijzigt de bemiddeling niets aan de proceduremaatregelen van het administratief beroep voorzien in de Algemene wet inzake douane en accijnzen (artikelen 214 tot en met 219), de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek (artikelen 1385^{decies} en 1385^{undecies}) en het Communautair Douanewetboek (artikelen 243 tot en met 246).

Het administratief beroep kan op grond van artikel 213 AWDA geen betrekking hebben op beschikkingen in verband met transacties waarbij de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen overeenkomstig artikel 219 van dezelfde wet een dading sluit met de overtreder met het oog op het vermijden van een strafrechtelijke vervolging.

4.3. GEWESTMATERIES

De Gewestmateries vallen buiten de bevoegdheid van de FBD, aangezien de 'dienst van de belasting' niet meer door de FOD Financiën verzekerd wordt. Dit is het geval voor:

- 1) de onroerende voorheffing;
- 2) de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling en het Eurovignet, dat vanaf 1 april 2016 vervangen werd door de kilometerheffing. Deze bevoegdheid is volledig gewestelijk;
- 3) de belasting op de automatische ontspanningstoestellen, de belasting op de spelen en weddenschappen en de openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken in Wallonië en in Vlaanderen;
- 4) de registratie- en successierechten in Vlaanderen met **uitzondering van** volgende rechten:
 - a) inzake successierechten:
 - taks tot vergoeding van de successierechten (Boek II, W.Succ.);
 - attesten van erfopvolging.
 - b) inzake registratierechten:
 - inbreng in een vennootschap, behalve inbreng door een natuurlijke persoon van een woning in een Belgische vennootschap;
 - vestiging van een hypotheek op een schip dat niet naar zijn aard voor zeevervoer bestemd is, in pandgeving van handelszaak, vestiging van landbouwvoorrecht, overdracht van hypotheek;
 - huur, onderverhuring, overdracht van huur, recht van opstal, recht van erfpacht, overdracht van recht van

- opstal/erfpacht, jacht- en vispacht;
- openbare verkoop van lichamelijke roerende goederen;
- veroordelingsrecht op vonnissen en arresten;
- akten waarop enkel het algemeen vast recht van toepassing is;
- specifieke vaste rechten (handlichtingen, brieven van adeldom, naams- en voornaamswijziging);
- hypotheekrecht, geïnd door hypotheekbewaarder;
- griffierecht.

In deze materies, met uitzondering van de onder punt 4, a en b, hiervoor vermelde rechten, kan de FBD bijgevolg niet bemiddelen.

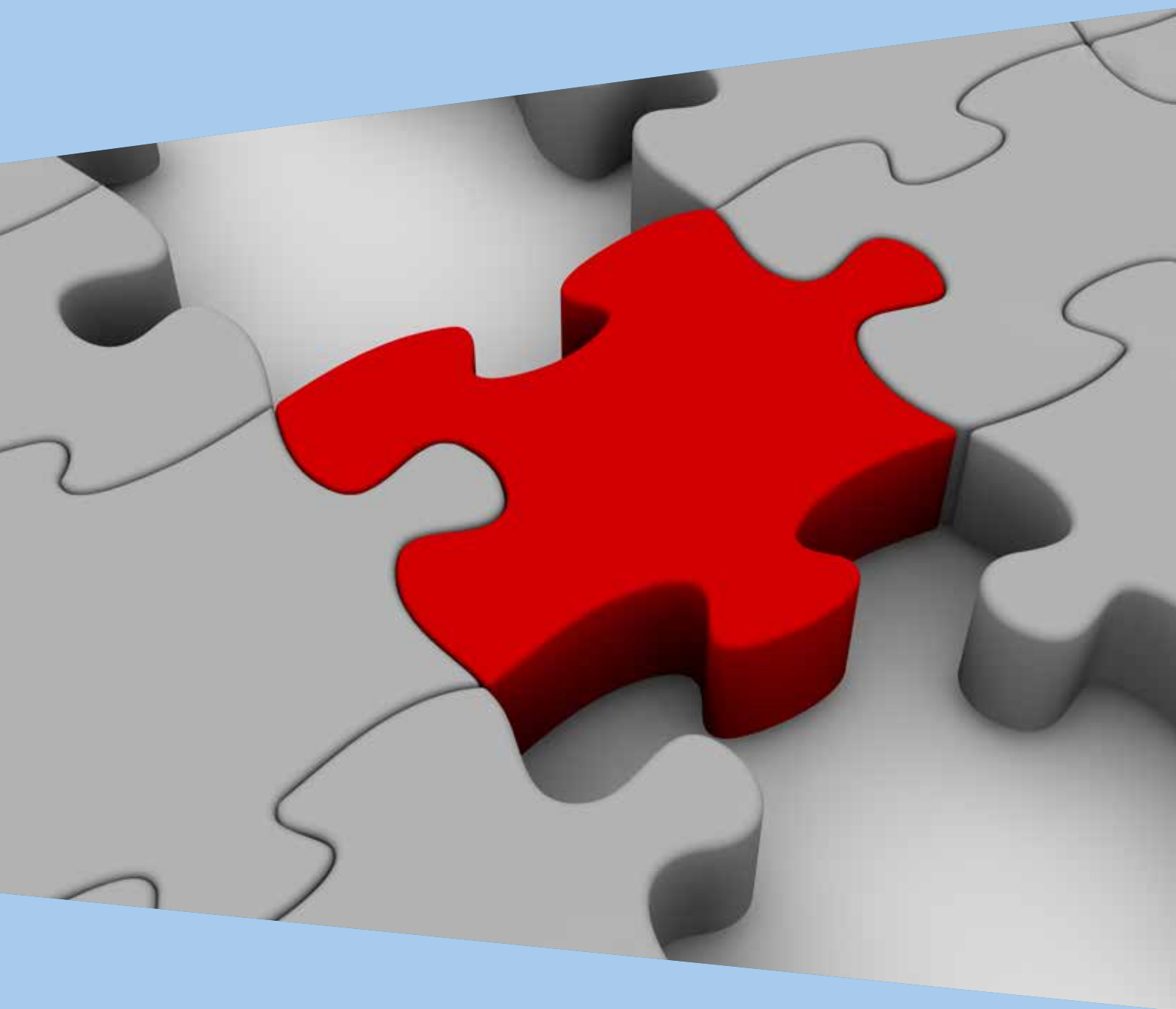
De 6de Staatshervorming hevelt heel wat bevoegdheden inzake personenbelasting over naar de Gewesten.

Overeenkomstig artikel 5/1, §5, van de Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten is enkel *de federale overheid bevoegd voor de bepalingen inzake de roerende en de bedrijfsvoorheffing en voor de dienst van de personenbelasting*”.

De FBD kan dus bij voortduur blijven bemiddelen in geschillen betreffende deze materie.

DEEL 2

BEHANDELING VAN DE AANVRAGEN

In dit deel wordt dieper ingegaan op de concrete behandeling van de bemiddelingsaanvragen.

De bespreking hiervan wordt opgesplitst in 3 onderdelen:

- de behandeling van de eigenlijke bemiddelingsaanvragen (onderdeel 1. Fiscale bemiddeling);
- de behandeling van de taken die de FBD heeft overgenomen van de voormalige 'Contactcel Invordering' (onderdeel 2. Contactcel Invordering);
- de behandeling van diverse vragen die de FBD ontvangt, en die "sensu strictu" geen bemiddelingsaanvragen uitmaken (onderdeel 3. Diversen).

1. FISCALE BEMIDDELING

Hierna wordt op een bondige wijze uiteengezet hoe een aanvraag tot fiscale bemiddeling op de FBD in de praktijk wordt behandeld. De procedure van behandeling van een aanvraag om fiscale bemiddeling wordt wettelijk geregeld in de artikelen 10 tot 12, KB 9 mei 2007.

1.1. INDIENING VAN DE AANVRAAG TOT FISCALE BEMIDDELING

De aanvraag tot fiscale bemiddeling gebeurt op eenvoudig, kosteloos verzoek van de belastingplichtige, zijn boekhouder of mandataris en kan, alhoewel de voorkeur wordt gegeven aan een **elektronische aanvraag**, ook op volgende wijze worden ingediend:

- per brief;
- telefonisch;
- per fax;
- mondeling.

Meer concreet: wie kan er een aanvraag tot fiscale bemiddeling indienen?

De volgende personen (of hun mandataris) kunnen rechtsgeldig een aanvraag tot fiscale bemiddeling indienen:

- inzake inkomstenbelastingen (personenbelasting, vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting en belasting van niet-inwoners) en met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen: de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd;
- inzake invordering: de schuldenaar en elke medeschuldenaar van een fiscale of niet-fiscale schuld waarvan de invordering wordt verzekerd door FOD Financiën;
- inzake de bepaling van het kadastraal inkomen: de bezwaarindiener;
- inzake btw: de schuldenaar van de belasting (btw);
- inzake registratierechten, successierechten en diverse rechten en taksen: de belastingplichtige;
- Inzake douane en accijnzen: elke persoon die een regelmatig administratief beroep instelt tegen een beschikking inzake douane en accijnzen.

1.2. ONTVANGSTBEWIJS

De aanvragen tot bemiddeling maken het voorwerp uit van een ontvangstbewijs, uitgereikt aan de aanvrager binnen een termijn van **vijf werkdagen** te rekenen vanaf **de datum van ontvangst** van de aanvraag.

Wanneer de aanvraag tot bemiddeling mondeling gebeurt, wordt zij op papier gezet door de FBD en wordt het ontvangstbewijs onmiddellijk uitgereikt.

1.3. BESLISSING OVER DE ONTVANKELIJKHEID

De FBD informeert de aanvrager ten laatste **binnen de vijftien werkdagen**, te rekenen vanaf **de datum van ontvangst van de aanvraag** tot bemiddeling, over zijn beslissing omtrent de ontvankelijkheid van de aanvraag.

De beoordeling in hoeverre een bemiddelingsaanvraag ontvankelijk is, behoort tot de exclusieve bevoegdheid van de FBD en staat volledig los van de beoordeling van de ontvankelijkheid van een ingediend bezwaarschrift, hetgeen tot de exclusieve bevoegdheid behoort van de bevoegde algemene administratie.

De beslissing over de ontvankelijkheid is een belangrijk gegeven in het verder verloop van het bemiddelingsproces, aangezien deze beslissing de mogelijkheid tot het stellen van bepaalde handelingen in de procedure van toepassing op het geschil, tijdelijk zal schorsen.

Tegen de beslissingen betreffende de ontvankelijkheid kan geen administratief of een gerechtelijk beroep worden ingesteld (artikel 116, § 1, 5de lid, W 25 april 2007).

De voorwaarden om een aanvraag tot bemiddeling ontvankelijk te verklaren verschillen per soort van belasting. Rode draad is dat er een blijvend geschil moet bestaan over de vestiging van de belasting of de inning of invordering ervan tussen de FOD Financiën en de belastingplichtige of belastingschuldige. Het tijdstip van het geschil is bovendien van belang om te bepalen of het geschil ontvankelijk is voor bemiddeling.

Anders geformuleerd, wanneer kan men een aanvraag tot fiscale bemiddeling indienen ?

- inzake de vestiging van de inkomstenbelastingen (personenbelasting, vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting en belasting van niet-inwoners): vanaf het indienen van een bezwaarschrift of een verzoek tot ambtshalve ontheffing bij de adviseur-generaal van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen, maar vóór laatstgenoemde over het bezwaar of het verzoek een uitspraak heeft gedaan en vóór het inleiden van een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg. Een verzoek tot fiscale bemiddeling kan ook worden ingediend in het kader van een aanvraag om terugbetaling van ten onrechte gestorte roerende voorheffing of bedrijfsvoorheffing, en dit binnen de termijnen opgenomen in de artikelen 368 en 368/1 WIB 92;
- inzake de bepaling van het kadastraal inkomen: ingeval van een blijvend niet-akkoord tijdens de behandeling van het bezwaar, maar vóór de kennisgeving van het proces-verbaal van niet-akkoord;
- inzake de vestiging van de btw: indien een blijvend meningsverschil over de taxatie voor de minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar wordt gebracht, maar vóór laatstgenoemde een uitspraak heeft gedaan over de betwisting.

Aangezien er inzake BTW geen formeel georganiseerde bezwaarprocedure bestaat rijst er in de praktijk soms twijfel over vanaf welk moment een aanvraag tot bemiddeling inzake btw ontvankelijk kan worden verklaard.

Er is in principe sprake van een blijvend meningsverschil over de taxatie van zodra een proces-verbaal van taxatie wordt gecontesteerd door de schuldenaar van de belasting. Vanaf dat ogenblik kan er dus in ieder geval beroep worden gedaan op fiscale bemiddeling;

- Inzake invordering: in geval van een geschil met een ambtenaar die belast is met het innen of invorderen van fiscale of niet-fiscale schuldvorderingen;
- Inzake registratie en successierechten: in geval van een blijvend niet-akkoord met de minister of de door hem gedelegeerde ambtenaar en na onderhandelingen maar vóór de kennisgeving van de aanvraag tot controleschatting als het niet-akkoord betrekking heeft op de verkoopwaarde van een aan expertise onderworpen goed, bedoeld in art. 189 van het W. Reg. of art. 111 van het W.Succ;
- Inzake diverse rechten en taksen: in geval van blijvend niet-akkoord met de minister of de door hem gedelegeerde ambtenaar en na gedachtenwisseling;
- Inzake douane en accijnzen: van zodra een administratief beroep wordt ingesteld maar vóór er over het bezwaar een uitspraak werd gedaan en vóór de inleiding van een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg.

Indien aanvragen worden ingediend vooraleer er een (formeel) bezwaarschrift werd ingediend, zal de FBD de aanvrager verzoeken om een bezwaarschrift in te dienen en hem hierbij eventueel bijstaan.

In ieder geval zijn de aanvragen tot bemiddeling die worden ingediend buiten de hierboven vermelde termijnen onontvankelijk (zie 1.3.1. hierna voor meer details).

1.3.1. ONONTVANKELIJKHEID

Overeenkomstig artikel 116, §1, 2de lid, W 25 april 2007 weigert de FBD een aanvraag tot bemiddeling te behandelen:

1° indien de aanvraag duidelijk ongegrond is;

2° indien de aanvrager duidelijk geen stappen bij de betrokken bevoegde administratieve overheid heeft ondernomen teneinde de standpunten met elkaar te verzoenen.

Naast deze algemene gronden van onontvankelijkheid bevatten de verschillende fiscale wetboeken op zich nog andere mogelijke gronden van onontvankelijkheid:

- Inzake inkomstenbelastingen en met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen:
 - indien er geen bezwaarschrift (of verzoek tot ambtshalve ontheffing) werd ingediend;
 - indien er geen verzoek tot teruggaaf van onterecht betaalde roerende voorheffing of bedrijfsvoorheffing werd ingediend;
 - indien er reeds een beslissing werd genomen over het bezwaarschrift (of het verzoek tot ambtshalve ontheffing);
 - indien er inmiddels een verzoekschrift bij de rechtbank van eerste aanleg werd ingediend.
- Inzake kadastraal inkomen:
 - Indien er geen bezwaarschrift werd ingediend;
 - indien er reeds een beslissing werd genomen over het bezwaarschrift;
 - indien reeds een proces-verbaal van niet-akkoord is betekend met het oog op het vorderen van een scheidsrechtelijke beslissing.
- Inzake btw:
 - indien er geen blijvend meningsverschil is;
 - indien de schuldenaar verzet heeft aangetekend tegen het dwangbevel met toepassing van artikel 85 Btw-Wetboek;
 - indien een deskundige schatting werd gevorderd met toepassing van artikel 59, § 2, Btw-Wetboek;
 - indien er reeds uitspraak werd gedaan door de Minister van Financiën of de door hem gedelegeerde ambtenaar over het beroep ingesteld op basis van artikel 84 Btw-Wetboek.
- Inzake registratierechten, hypotheek- en griffierechten en successierechten:
 - indien de belastingplichtige verzet heeft aangetekend tegen het dwangbevel uitgevaardigd in het kader van de betwisting, waardoor het wordt voorgelegd voor beslechting aan de rechter;
 - indien, voor de bepaling van de verkoopwaarde van een goed, een vordering tot controleschatting is ingesteld overeenkomstig artikel 189 W.Reg. of artikel 111 W.Succ.
- Inzake diverse rechten en taksen:
 - indien er op administratief niveau over het geschil na onderhandeling reeds een akkoord werd bereikt;
 - indien het geschil inmiddels voor beslechting aan de rechter werd voorgelegd.
- Inzake douane en accijnzen:
 - indien er geen administratief beroep werd ingediend;
 - indien er over het administratief beroep overeenkomstig artikel 219 AWDA reeds een beslissing werd getroffen;
 - indien de belastingplichtige inmiddels een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld.

Los van het gegeven dat tegen de weigering om een bemiddelingsaanvraag te behandelen geen administratief of gerechtelijk beroep kan worden ingesteld, wordt de weigering gemotiveerd. Dit gebeurt op de officiële brief waarin de onontvankelijkheid ter kennis wordt gebracht van de aanvrager.

1.3.2. ONTVANKELIJKHEID – GEVOLGEN – SCHORSENDE WERKING

Indien de aanvraag tot bemiddeling ontvankelijk is, stelt de FDB de (bevoegde) dienst van de fiscale administratie die het bezwaar of de betwisting behandelt. hiervan in kennis.

De paragrafen 1/1 en 1/2 W 25 april 2007, ingevoegd door W 10 juli 2017, verduidelijken dat een ontvankelijk verklaarde aanvraag tot bemiddeling **het nemen van enige beslissing in de procedure met betrekking tot het geschil tussen belastingplichtige en de fiscus (tijdelijk) schorst, behalve indien de rechten van de Schatkist in gevaar zijn.**

De schorsing houdt in dat de effectieve beslissing over het geschil – zelfs niet over de eventuele ontvankelijkheid van een ingediend bezwaarschrift – door de betrokken geschilambtenaar, tijdelijk niet kan worden genomen.

De schorsende werking heeft voor het overige geen invloed op de werkzaamheden. Dit betekent dat de bevoegde dienst het onderzoek van het administratieve geschil kan voortzetten.

De duurtijd van de schorsing hangt af van de aard van het geschil waarvoor bemiddeling is gevraagd.

1.3.2.1. Schorsende werking in geval van administratief beroep (vestiging inkomstenbelastingen en met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen)

Zodra de aanvraag tot bemiddeling in het kader van het administratief beroep ontvankelijk is verklaard, vangt de schorsingstermijn aan.

De schorsing heeft tot gevolg dat tijdelijk bepaalde handelingen niet kunnen worden gesteld, met name:

- 1° het nemen van een beslissing over een bezwaarschrift ingediend bij de adviseur-generaal van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen of over een verzoek tot om ambtshalve ontheffing;
- 2° het nemen van een beslissing over een bezwaarschrift ingediend bij de bevoegde ambtenaar belast met de vestiging van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.

Wanneer een bezwaarschrift of een verzoek tot ambtshalve ontheffing is ingediend en er geen bemiddeling is aangevraagd, moet de administratie daarover 'in principe' een beslissing treffen binnen de 6 maanden (art. 1385*undecies*, 2de lid Ger.W.) of binnen de 9 maanden wanneer het bezwaar is gericht tegen een van ambtshalve gevestigde aanslag (art. 1385*undecies*, 3de lid, Ger.W.). Zoniet kan belastingplichtige naar de rechtbank stappen zonder de administratieve beslissing te moeten afwachten. In dat geval zal de administratie geen subsidiaire aanslag meer kunnen vestigen wanneer zij voor de rechtbank in het ongelijk zou worden gesteld (artikel 355 WIB 92).

Artikel 116, § 1/1, 2de lid, W 25 april 2007 verlengt de wachttermijnen bedoeld in artikel 1385*undecies*, 2de en 3de lid, Ger.W. met 4 maanden indien de bemiddelingsaanvraag ontvankelijk is verklaard, te berekenen vanaf de datum van ontvankelijkheid. Indien een bemiddelingsaanvraag ingediend wordt na het verstrijken van die termijnen, kan deze aanvraag nog steeds ontvankelijk worden verklaard, maar de ontvankelijkheid zal geen schorsend effect meer hebben.

De schorsing wordt beëindigd, hetzij:

- wanneer belastingplichtige verzaakt aan het administratief beroep;
- wanneer de partijen een wederzijds akkoord bereiken;
- indien de rechten van de Schatkist in gevaar zijn;
- op de dag waarop het bemiddelingsverslag wordt goedgekeurd door het College van fiscaal bemiddelaars, bedoeld in artikel 1 KB 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk V van Titel VII W 25 april 2007;
- en ten laatste 1 maand vóór het verstrijken van de termijnen vermeld in het nieuwe vierde lid van artikel 1385*undecies* Ger.W.

Het feit dat de bemiddelingsprocedure kan worden stopgezet op eenzijdig verzoek van belastingplichtige, kan op zich niet onmiddellijk een einde maken aan het schorsend effect aangezien de wens van belastingplichtige om de bemiddeling stop te zetten, in het bemiddelingsverslag zal opgenomen worden en de bemiddelingsprocedure pas zal worden afgesloten op de dag dat het verslag door het College van fiscaal bemiddelaars wordt goedgekeurd.

Het kan immers niet de bedoeling zijn dat het loutere feit dat de belastingplichtige eenzijdig de bemiddelingsprocedure wenst stop te zetten, een invloed zou kunnen hebben op de wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing op het administratief beroep en de administratie in de onmogelijkheid zou plaatsen om haar beslissing tijdig te nemen.

Door het verlengen met 4 maanden van de wachttermijnen vermeld in 1385*undecies*, 2de en 3de lid, Ger.W. zal de FBD de kans krijgen om gedurende minimum 3 maanden te bemiddelen, ook indien belastingplichtige zijn aanvraag om bemiddeling pas indient bij het nakend verstrijken van voormelde wachttermijnen van 6 of 9 maanden. De mogelijkheid tot het nemen van een beslissing door de bevoegde adviseur-generaal vanaf de ontvankelijkheid wordt immers geschorst tot 1 maand vóór het verstrijken van die wachttermijnen.

Indien de administratie vóór het verstrijken van de schorsingstermijn toch een beslissing (zelfs over de ontvanke-
lijkheid van het bezwaar) zou nemen, rijst de vraag naar de rechtsgeldigheid van dergelijke beslissing. Immers zijn in
dat geval de termijnen vermeld in 1385*undecies*, 2de en 3de lid, Ger.W. niet gerespecteerd. Bovendien werd belasting-
plichtige de kans op een volwaardige bemiddelingsprocedure ontnomen.

Het is dan ook niet ondenkbaar dat dergelijke beslissing, indien voorgelegd aan het oordeel van een rechter, mede in
het kader van de beginselen van behoorlijk bestuur, wordt vernietigd of geannuleerd.

Voorbeeld

Vestiging van de gewone aanslag: 10 september 2021
Bezwaarschrift: 6 november 2021

Bemiddelingsaanvraag: 6 januari 2022
Ontvangstmelding: 8 januari 2022
Beslissing ontvankelijkheid: 18 januari 2022

Aanvankelijke wachttermijn (art. 1385*undecies*, 2de, lid Ger.W.): 6 mei 2022
Verlengde wachttermijn (art. 1385*undecies*, 4de, lid Ger.W.): 6 september 2022

Aanvang van de schorsing: 18 januari 2022
Beëindiging schorsing: ten laatste 6 augustus 2022 (de bevoegde adviseur-generaal heeft dus nog 1 maand tijd om
zijn beslissing over het geschil te treffen alvorens de rechtbank kan worden gevat).

1.3.2.2. Schorsende werking in geval van een invorderings- of inningsgeschil

Op het vlak invordering wordt in een schorsing van de middelen van tenuitvoerlegging voorzien, weliswaar met be-
paalde bijzondere regels. Deze schorsing geldt zowel voor de fiscale als voor de niet-fiscale invordering.

Concreet is het zo dat indien een aanvraag om bemiddeling op het vlak van de invordering ontvankelijk wordt ver-
klaard, het Team Invordering gedurende één maand vanaf de datum waarop de aanvraag ontvankelijk wordt ver-
klaard, geen enkel middel van tenuitvoerlegging meer kan instellen, noch de opgestarte procedure van rechtstreek-
se vervolgingen door een gerechtsdeurwaarder voortzetten, tenzij de rechten van de Schatkist effectief in gevaar
verkeren.

Wanneer aldus op het ogenblik van de ontvankelijkverklaring van de aanvraag tot bemiddeling een uitvoerend beslag
op roerende goederen is gelegd, kan de verkoping ervan niet doorgaan tot de fiscale bemiddeling is afgesloten, met
name door de opmaak en verzending van een door het College gevalideerd bemiddelingsverslag.

Indien dit verslag niet volgt binnen de maand vanaf de datum van ontvankelijkverklaring van de aanvraag tot bemid-
deling, is de duur van de schorsing van de middelen van tenuitvoerlegging beperkt tot deze maand. M.a.w. indien
de bemiddelingsprocedure meer dan één maand duurt, kan enkel gedurende de 1e maand geen enkel middel van
tenuitvoerlegging worden aangewend, met inbegrip van een gemeenrechtelijk uitvoerend beslag onder derden of
een vereenvoudigd beslag onder derden. Ook de procedure van rechtstreekse vervolgingen kan enkel de 1e maand
niet worden voortgezet. Ook al houdt de schorsing dus in dat er tijdens maximaal één maand geen nieuw uitvoerend
beslag onder derden mag worden gelegd, wordt om praktische redenen evenwel in de wet voorzien dat een eerder
(vóór de ontvankelijkverklaring) gelegd derdenbeslag gedurende die maand niet wordt opgeschort. De derde-besla-
gene (bijvoorbeeld de werkgever, de financiële instelling of de vakantiekas) moet dus ook tijdens die maand het voor
beslag vatbare gedeelte zonder meer inhouden en aan de fiscus doorstorten.

De schorsing van de tenuitvoerlegging gedurende de bemiddelingsprocedure, weliswaar beperkt tot één maand, is
voor alle duidelijkheid geen hinderpaal voor volgende maatregelen die onverkort blijven gelden:

- alle mogelijke maatregelen wanneer de rechten van de Schatkist in gevaar zijn, toezending van aanmaning tot betaling (artikel 13 WMGI)
- mogelijkheid tot notificatie aan de notaris van het bedrag van de fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen die aan-
leiding kunnen geven tot inschrijving van de wettelijke hypotheek van de Schatkist op het goed dat het voorwerp
van de akte is (artikel 36 WMGI)
- inhoudingsplicht ten aanzien van aannemers met fiscale schulden (intussen ook uitgebreid tot de bewakings- en
de vleessector; artikelen 53 e.v. WMGI)

- opname van een belastingsschuld in een attest van erfopvolging door de notaris of andere ambtenaar (artikelen 43 e.v. WMGI)
- nemen van een inschrijving van de wettelijke hypotheek (artikel 29 WMGI)
- aanwending van alle mogelijke teruggaven of belastingkredieten op de fiscale schulden in toepassing van artikel 334 van de Programmawet van 27.12.2004.

De beperkte schorsing van één maand geldt slechts voor geschillen over betaalplannen en de opgestarte vervolgingen en dus enkel voor de middelen van tenuitvoerlegging.

Voor alle andere geschillen betreffende de innings- en invorderingsmaterie (bijvoorbeeld toekenning van moratoriuminteressen, ontheffing van vervolgingskosten, aanwending van belastingteruggave, aanrekening van nalatigheidsinteressen) geldt de algemene, en niet de tot één maand beperkte, schorsingstermijn.

De schorsing wordt voor het verstrijken van één maand vanaf de datum van de ontvankelijkverklaring steeds beëindigd bij het bereiken van een akkoord, bij de goedkeuring van het bemiddelingsverslag door het College van de FBD en sowieso indien de rechten van de Schatkist in gevaar zijn.

Voorbeeld

Een aanslag in de personenbelasting, waarvoor het aanslagbiljet werd verzonden op 10 september 2021.

Dwangbevel betekend op 7 december 2021.

Uitvoerend beslag op roerend goed gelegd op 16 december 2021.

Vereenvoudigd fiscaal derdenbeslag bij de werkgever van de belastingsschuldige gelegd op 21 december 2021.

Aanvraag om fiscale bemiddeling (belastingsschuldige wil alsnog een haalbaar betaalplan en stopzetting vervolgingen) op 22 december 2021.

Ontvankelijkverklaring aanvraag om bemiddeling (nadat de FBD heeft nagegaan of er een zekere bemiddelingsmarge voorhanden is) op 4 januari 2022.

Invloed van de ontvankelijkverklaring op de gedwongen maatregelen:

- De gerechtsdeurwaarder kan niet tot de oplading van de inbeslaggenomen roerende goederen overgaan, noch tot de verkoping ervan, vóór 5 februari 2022, tenzij eerder bemiddelingsverslag (of rechten van de Schatkist daadwerkelijk in gevaar).
- Het Team Invordering kan geen nieuwe maatregelen van tenuitvoerlegging instellen, waaronder ook geen nieuwe derdenbeslagen.
- Het reeds op 21 december 2021 gelegde vereenvoudigd fiscaal derdenbeslag wordt evenwel niet opgeschort (de werkgever derde-beslagene wordt zelfs niet van de aanvraag tot bemiddeling ingelicht zodat hij verder inhoudingen moet doen en deze aan het Team Invordering doorstorten).

De wettelijke schorsing, beperkt tot één maand, verhindert niet dat er in het kader van een verhoopt bemiddeld resultaat een langere periode van schorsing met de invorderingsambtenaar wordt overeengekomen.

1.3.2.3. Schorsende werking in geval van geschil in andere materies

Voor de geschillen in andere materies geldt de schorsing onverkort van zodra de aanvraag om bemiddeling ontvankelijk wordt verklaard, en dit tot aan de goedkeuring van het bemiddelingsverslag door het College van de FBD. Dit is het geval voor geschillen inzake taxatie btw, inzake successie- en registratierechten (Brussels Hoofdstedelijk en Waals Gewest en de federale registratierechten die niet naar het Vlaams Gewest zijn overgedragen), inzake diverse rechten en taksen, inzake de (her-)schatting van het kadastraal inkomen en inzake douane en accijnzen.

De administratie zal dus pas een beslissing kunnen nemen over het bezwaar nadat het bemiddelingsverslag is gevalideerd door het college van de FBD.

De schorsing wordt weliswaar steeds beëindigd bij het bereiken van een akkoord en sowieso indien de rechten van de Schatkist in gevaar zijn.

1.4. VERLOOP VAN DE BEMIDDELING

Voor de uitvoering van zijn bemiddelingsopdracht kan de medewerker van de FBD:

- alle inlichtingen inwinnen die hij nodig acht;
- alle betrokken personen horen;
- ter plaatse alle vaststellingen doen; en
- deelnemen aan de hoorzitting georganiseerd in het kader van de behandeling van het geschil waarvoor een bemiddelingsaanvraag is ingediend, zelfs indien dit recht om deel te nemen aan de hoorzitting niet expliciet in de wet is voorzien.

De aangeduide fiscale bemiddelingsmedewerker zal de aanvraag grondig doornemen en het dossier aanvullen, enerzijds, op basis van de gegevens die terug te vinden zijn in de diverse administratieve applicaties van de FOD Financiën waartoe hij toegang heeft, en anderzijds, op basis van informele individuele gesprekken met de belastingplichtige en/of de aangeduide geschilambtenaar. Al dan niet in overleg met het bevoegd Collegelid, fiscaal bemiddelaar, en afhankelijk van de complexiteit van het geschil, zal een bemiddelingsstrategie worden uitgewerkt.

Afhankelijk van de situatie organiseert de medewerker van de FBD (informele) verkennende gesprekken met de betrokken partijen afzonderlijk, alvorens over te gaan tot een gezamenlijk overleg. Op die manier kan hij pogen om de achterliggende bekommernissen en belangen te achterhalen.

In de aanvangende (informele) gesprekken zal de medewerker telkens beide partijen inlichten over de rol en de bevoegdheden van de FBD. Er zal tevens worden gepeild naar de verwachtingen die de aanvrager heeft.

De (informele) verkennende gesprekken met beide partijen laten de medewerker van de FBD toe na te gaan of er sowieso ruimte is om tot een akkoord te komen, te luisteren naar de argumenten van de betrokken partij, eventueel toelichting te geven bij de argumenten van de andere partij, en aan te geven of er nog bijkomende informatie moet worden verstrekt ter ondersteuning van de aangebrachte argumenten. Ook het luik "compliance" komt geregeld aan bod tijdens deze gesprekken, vooral dan in dossiers waarbij een belastingplichtige zich niet laat bijstaan door een mandataris (accountant of advocaat). Het is de taak van de FBD om de fiscale wetgeving en reglementering duidelijk en in "mensentaal" uit te leggen aan de burger. De medewerker van de FBD zal zich daarbij steeds neutraal opstellen en dus enkel uitleg verschaffen over (éénduidige) duidelijke regelgeving, waarvan de interpretatie geen aanleiding geeft tot discussie in de rechtsleer of rechtspraak.

Wanneer de belastingplichtige in zijn bezwaarschrift heeft gevraagd om gehoord te worden, zal de hoorzitting veelal doorgaan in het bijzijn van de bemiddelingsmedewerker. De FBD is immers krachtens artikel 116, §3, W 25 april 2007 gemachtigd om de hoorzitting bij te wonen die wordt georganiseerd in het kader van een geschil waarbij om bemiddeling is verzocht. De medewerker is onmiddellijk betrokken en kan, indien mogelijk, de partijen reeds de kans geven om hun standpunten te verduidelijken.

Zelfs indien de belastingplichtige niet heeft gevraagd om te worden gehoord, zal de medewerker van de FBD in de meeste gevallen wel aandringen op een gezamenlijk (bemiddelings)gesprek met beide betrokken partijen, zodat er een open en transparante uitwisseling van standpunten kan plaats vinden.

Een beter begrip van elkaars argumenten kan in sommige gevallen leiden tot een wederzijds akkoord, ongeacht of het uiteindelijk resultaat een afwijzing of een (gedeeltelijke) inwilliging van het bezwaarschrift is.

Als de aanvrager begrijpt waarom de administratie (terecht) het bezwaarschrift afwijst en er als het ware mee instemt, kan men immers spreken over een akkoord.

Afhankelijk van de complexiteit van het voorliggend geschil kunnen meerdere individuele en gezamenlijke gesprekken worden georganiseerd. De autonomie van de dienst maakt het mogelijk om snel en efficiënt te werken in een vertrouwelijke sfeer.

Eénzelfde controle kan leiden tot rechtzettingen in hoofde van verschillende met elkaar verbonden personen (natuurlijke personen en/of rechtspersonen) en ook met betrekking tot meerdere soorten van belasting. Zo gebeurt het geregeld dat eenzelfde activiteit of situatie aanleiding geeft tot rechtzettingen in de personenbelasting, vennootschapsbelasting en btw, hetgeen dan leidt tot meerdere geschillen en meerdere betrokken bezwaarambtenaren of -diensten.

De FBD is bevoegd voor alle federale belastingen en heeft daardoor een globaal zicht op het geheel van dergelijke geschillen.

Dit biedt als voordeel dat ze vanuit de FBD tegelijkertijd kunnen worden behandeld en dat er met alle betrokken ambtenaren een multidisciplinair overleg kan worden ingericht.

1.5. BEMIDDELINGSVERSLAG

Het bemiddelingsverslag vermeldt de standpunten van beide partijen omtrent het voorliggend fiscaal geschil.

Het verloop van de bemiddeling wordt daarin bondig weergegeven. Aspecten en argumenten die werden aangehaald tijdens de voorafgaande informele bemiddelingsgesprekken met de partijen afzonderlijk, zijn in principe vertrouwelijk. Indien de medewerker van de bemiddeling bepaalde suggesties heeft geformuleerd die aanleiding hebben gegeven tot een bemiddeld akkoord, zal dit in het bemiddelingsverslag worden vermeld. Er zal dus melding worden gemaakt van een wederzijds akkoord of van een blijvend niet-akkoord tussen de partijen. In bepaalde gevallen kan het verslag melding maken van een gedeeltelijk akkoord; in dat geval zullen een aantal bemiddelingspunten het voorwerp uitmaken van een wederzijds akkoord, terwijl het geschil voor het overige zal blijven bestaan.

Het resultaat van de bemiddeling tussen de partijen wordt bijgevolg door de FBD in het bemiddelingsverslag opgenomen.

Na opmaak en goedkeuring van het verslag door het bevoegd Collegelid, wordt het dossier op de agenda van het College geplaatst.

Het College vergadert in principe wekelijks.

Eenmaal het bemiddelingsverslag door het College werd aangenomen, wordt het dossier aan het secretariaat overgemaakt. Het secretariaat van de afdeling Fiscale bemiddeling zal het verslag zo snel als mogelijk naar de belastingplichtige versturen. Het wordt ook bezorgd aan de bevoegde ambtenaar/dienst die over de administratieve betwisting moet beslissen en opgenomen in de daartoe bestemde fiscale gegevensbanken. Het bemiddelingsverslag maakt deel uit van het fiscaal dossier.

Het verslag is niet bindend doch dit neemt niet weg dat de dienst van de fiscale administratie die bevoegd is om het bezwaar af te handelen, rekening dient te houden met hetgeen aan bod is gekomen tijdens de bemiddeling en in het verslag is opgenomen.

Met de goedkeuring van het verslag door het College wordt de schorsingstermijn beëindigd. Tegen het bemiddelingsverslag kan geen administratief of een gerechtelijk beroep worden ingesteld. Indien de belastingplichtige of belastingsschuldige van oordeel is dat de FOD Financiën zijn bezwaardossier of de FBD zijn bemiddelingsdossier niet correct behandelde, dan kan deze wel nog steeds contact opnemen met de federale Ombudsman.

1.6. ONTHEVEN VAN BEVOEGDHEID

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de tussenkomst van de FBD in principe niet steeds wordt beëindigd door een bemiddelingsverslag. Dit is met name het geval wanneer de FBD moet vaststellen dat hij ontheven is van zijn bevoegdheid.

De oorzaken hiervan worden opgesomd in verschillende fiscale bepalingen.

Inzake de vestiging van de inkomstenbelasting³⁶ bepaalt artikel 376^{quinquies} WIB 92 dat de FBD wordt ontheven van zijn bevoegdheid indien de belastingplichtige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer de bezwaardienst reeds uitspraak heeft gedaan over het geschil (voorafgaand aan de kennisgeving van het bemiddelingsverslag).

36 Dit geldt tevens voor de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.

Inzake het kadastraal inkomen bepaalt artikel 501*bis*, §1, WIB 92 dat de FBD wordt ontheven van zijn bevoegdheid indien het proces-verbaal van niet-akkoord, opgesteld met het oog op het vorderen van een scheidsrechterlijke beslissing aan de belastingplichtige werd betekend (voorafgaand aan de kennisgeving van het bemiddelingsverslag).

Inzake registratierechten bepaalt artikel 219 W.Reg. dat, indien de moeilijkheid betrekking heeft op de verkoopwaarde van een goed onderworpen aan de in artikel 189 W.Reg. bedoelde schatting, de fiscale bemiddeling niet kan worden voortgezet indien de vordering tot controleschatting is ingesteld.

Inzake successierechten bepaalt artikel 141 W.Succ. dat, indien de moeilijkheid betrekking heeft op de verkoopwaarde van een goed onderworpen aan de in artikel 111 W.Succ. bedoelde schatting, de fiscale bemiddeling niet kan worden voortgezet indien de vordering tot controleschatting is ingesteld.

Inzake douane en accijnzen bepaalt artikel 219*ter* AWDA dat de FBD wordt ontheven van zijn bevoegdheid indien de belastingplichtige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 (AWDA) een beslissing werd getroffen (voorafgaand aan de kennisgeving van het bemiddelingsverslag).

Los van de hierboven vermelde gevallen kan het ook voorkomen dat de aanvrager voortijdig verzaakt aan het bezwaar of aan de fiscale bemiddeling, waardoor de FBD wordt ontheven van zijn bevoegdheid. De verzaking aan de fiscale bemiddeling kan ook blijken uit het feit dat de betrokken aanvrager op geen enkele manier meewerkt aan de bemiddeling of op manifeste wijze weigert argumenten of inlichtingen te verschaffen die noodzakelijk zijn voor het bemiddelingsproces.

2. CONTACTCEL INVORDERING

De FBD heeft de taken overgenomen van de voormalige "Contactcel Invordering", die tussenkwam in geschillen tussen de belastingplichtige en de Adviseur invordering – Ontvanger en die, op het vlak van de invordering, reeds gelijkaardige doelstellingen had als de FBD.

Inzonderheid inzake de invordering van directe belastingen en btw, bestond de taak van deze dienst eveneens in "het beantwoorden van aanvragen, klachten en andere vragen van de belastingschuldige in hun relaties met de administratie in de persoon van de Adviseur invordering – Ontvanger".

De FBD helpt de burgers en de ontvangers hier bij het oplossen van problemen inzake de inning en de invordering en probeert op die manier meningsverschillen tussen hen te voorkomen.

Het gaat bij dossiers die gekwalificeerd worden als "Contactcel Invordering" vaak om invorderingsproblemen of vragen om een tussenkomst, teneinde de terugbetaling van geblokkeerde belastinggelden te versnellen. Formeel gezien zijn dit geen eigenlijke fiscale bemiddelingsaanvragen, doch ze kaderen volledig in de dienstverlening aan de burgers, een opdracht van de FBD. In de mate dat bij de behandeling van deze aanvragen info wordt verstrekt inzake de mogelijkheden – doch ook de (wettelijke) beperkingen – van de administratie, vermijdt dit zelfs latere geschillen. Vaak gaat het ook om dossiers van belastingplichtigen die aanzienlijke fiscale schulden hebben en die geen uitweg meer zien. In dergelijke gevallen wordt eerst nagegaan of dit al dan niet te wijten is aan structurele betaalproblemen.

Stelt de FBD vast dat het eerder gaat om tijdelijke financiële moeilijkheden, dan wordt de schuldenaar gewezen op de mogelijkheid tot het verkrijgen van betalingsfaciliteiten, eventueel gekoppeld aan een vraag om vrijstelling van nalatigheidsinteressen.

Wanneer de aanvragers echter kennelijk met een duurzame schuldenlast te kampen hebben, wordt de aandacht gevestigd op de mogelijkheid om een aanvraag om onbeperkt uitstel van de invordering in te dienen. Indien evenwel uit het dossier blijkt dat de schuldenaar met een verscheidenheid aan schuldeisers kampt, zal hij meteen naar een collectieve procedure worden verwezen (bijvoorbeeld de procedure van de gerechtelijke reorganisatie of de procedure van de collectieve schuldenregeling) waarin iedere schuldeiser toegevingen doet om tot een voor de schuldenaar passende oplossing te komen.

Voor elke mogelijkheid tot spreading of uitstel van betaling, alsook van enige andere gunstmaatregel op het vlak van de invordering (als de administratieve schuldenregeling – ASR), waarvoor de betrokken belastingsschuldigen in principe in aanmerking kunnen komen, wordt door de FBD steeds duidelijk en gericht uiteengezet welke modaliteiten en/of voorwaarden er moeten worden vervuld. Daarbij heeft de FBD steeds oog en respect voor de uitsluitende bevoegdheid van het Infocenter, de Adviseur invordering – Ontvanger van het bevoegde Team Invordering inzake het verlenen van betalingsfaciliteiten of uitstel van betaling. Of nog van de Adviseur-generaal – Gewestelijk directeur van het Regionaal Invorderingscentrum (RIC) indien dit in het kader van een ASR, een aanvraag om vrijstelling van nalatigheidsinteressen of om onbeperkt uitstel van de invordering gebeurt. De FBD informeert tevens de belastingsschuldigen van de mogelijkheid om een aanvraag om kwijtschelding of vermindering van administratieve sancties (belastingverhogingen, administratieve boetes) in te dienen bij de Cel administratieve sancties (CAS).

De FBD krijgt daarnaast een aantal aanvragen van belastingplichtigen met betrekking tot belastingteruggaven die nog niet werden vereffend. In het geval van een dergelijk aanvraag stelt de FBD een onderzoek in waarom de vereffening op zich laat wachten: hij contacteert in voorkomend geval de Cel Teruggaven van het Nationaal Inningscentrum van de AAI en probeert, indien mogelijk, de vereffening van de teruggave te versnellen en vraagt daartoe zelf stavingstukken op. Vaak werd er uitgebreide toelichting verstrekt waarom een teruggave niet aan de belastingplichtige zelf kan worden uitbetaald. Dit omdat er rekening moest worden gehouden met rechten van derden inzonderheid ingevolge gelegde derdenbeslagen of aan de administratie ter kennis gebrachte overdrachten van schuldinvordering.

De FBD streeft met zijn tussenkomst dus steeds naar een correcte dienstverlening en informatieverstrekking aan de burger. De dienst poogt tezelfdertijd de taken van de invorderings- en uitbetalingsdiensten te verlichten.

Een aantal belastingschuldigen richt zich tot de FBD met het aanvraag voor een afbetalingsregeling waartoe zij, gelet op de voorwaarden en het aantal verzochte maandelijkse betalingen, zelfs gewoon recht hebben. Dergelijke aanvragen worden op een pragmatische wijze naar de Infocenters doorgestuurd.

Bij iedere doorzending wordt de belastingplichtige erop gewezen dat hij bij een naar zijn oordeel onterechte weigering van een betaalregeling naderhand nog steeds een formele aanvraag om bemiddeling kan indienen.

3. DIVERSEN

De FBD ontvangt tevens verscheidene vragen die als zodanig geen eigenlijke bemiddelingsaanvragen zijn, noch aanvragen van het type "Contactcel Invordering".

Vaak betreft het vragen om inlichtingen die meer en meer onmiddellijk door de medewerkers van het secretariaat van de FBD kunnen worden beantwoord. Daarbij worden de burgers meteen op afdoende wijze telefonisch of per e-mail geïnformeerd over mogelijke oplossingen. Het zijn doorgaans algemene vragen.

Dergelijke aanvragen worden zonder het aanmaken van een dossier, rechtstreeks door een medewerker van het secretariaat van de afdeling bemiddeling van de FBD beantwoord op basis van opgestelde templates. Voor het jaar 2023 werden op die manier 503 Franstalige en 915 Nederlandstalige burgers geïnformeerd of passend doorverwezen.

Wanneer uit de vraagstelling en/of tijdens het daaropvolgende onderhoud blijkt dat het niet gaat om een echte bemiddelingsaanvraag, omdat er bijvoorbeeld geen administratief geschil bestaat, maar dat de behandeling toch enig onderzoek vereist, dan wordt voor dergelijke tussenkomst van de FBD een dossier "Diversen" aangemaakt. De FBD zal de belastingplichtige dan in de mate van het mogelijke verduidelijking verschaffen en/of doorverwijzen naar de bevoegde administratie of dienst. Dit zal met name het geval zijn wanneer iemand wenst te vernemen welke stappen hij moet ondernemen om zich op fiscaal en administratief vlak in regel te stellen of nog wanneer hij zich afvraagt of hij de gevorderde bedragen, voorheffingen en rechten, interesten en administratieve sancties nog kan betwisten.

Zowel de secretariaatsmedewerkers als de bemiddelingsmedewerkers verwijzen de belastingplichtigen ook vaker door naar het contactcenter van de FOD Financiën of de toepassing *MyMinfin* om een antwoord te bekomen over een vraag omtrent hun fiscale toestand, al moet ook worden vastgesteld dat niet alle burgers over de nodige middelen beschikken om gebruik te maken van de toepassing *MyMinfin*.

DEEL 3 BEHANDELDE ONDERWERPEN

Zoals hiervoor uiteengezet kan de FBD worden ingeschakeld in eender welk geschil met een algemene administratie van de FOD Financiën.

Hierna volgt een bondig overzicht van de aard van de onderwerpen, gerangschikt per fiscale materie, waarover in 2023 geregeld een beroep werd gedaan op de FBD.

1. INKOMSTENBELASTINGEN (VESTIGING VAN DE BELASTING)

1.1. PERSONENBELASTING – BELASTING VAN NIET-INWONERS/NATUURLIJKE PERSONEN

De voorwaarden om te genieten van de verschillende verhogingen van de belastingvrije som

- kinderen ten laste (art. 2, 4°, en 136 tot 145, WIB 92);
- co-ouderschap (art. 132bis WIB 92);
- tenlasteneming van ascendenten en aanverwanten van minstens 65 jaar (art. 132 eerste lid, 7°, en art. 136 tot 145, WIB 92);
- gehandicapte kinderen (art. 135, eerste lid, 2°, WIB 92).

Belasting van onroerende goederen en splitsing van het eigendomsrecht

- vruchtgebruik/naakte eigendom - verwerving, waardering en beëindiging (art. 32, 2de lid, 2°, art. 36, en art. 360 WIB 92 en art. 199 tot 206, KB/WIB 92);
- recht van opstal (art. 32, 2de lid, 2°, WIB 92);
- in het buitenland gelegen onroerende goederen - bepaling belastbaar inkomen.

Aftrek van beroepskosten

- beroepskosten: voorwaarden van aftrekbaarheid, verhouding privé/beroep (art. 49 tot 66bis, WIB 92);
- beroepskosten: aftrek van sociale bijdragen;
- problematiek verlenging van de afschrijvingstermijn voor motorfietsen (Ci.RH.241/559.092 (AOIF 43/2005), d.d. 23.11.2005).

Aftrekbare bestedingen en belastingverminderingen

- onderhoudsuitkeringen (art. 104 WIB 92);
- hypothecaire leningen, dienstencheques, energiebesparende uitgaven (art. 145³⁷ tot 145⁴⁶, WIB 92).

Kwalificatie van inkomsten

- baten, bezoldigingen, divers, auteursrechten, enz. (art. 23, §1, WIB 92);
- zelfstandige activiteit in bijberoep (art. 23, §1, en 27, WIB 92);
- bestaan van een voordeel van alle aard: voorwaarden, waardering (art. 36 WIB 92 en art. 18 KB/WIB 92).

Buitenlandse inkomsten, heffingsbevoegdheid en belastingheffing van niet-inwoners

- onderworpenheid aan de personenbelasting of de belasting van niet-inwoners: woonplaatsconflicten – plaats vestiging gezin;
- toepassing 75 %-regel (artikel 243/1 WIB 92) – attest wereldinkomen;
- toepassing belastingverdragen op buitenlandse bezoldigingen: bewijs van effectieve fysieke aanwezigheid in het buitenland;
- wettelijke en aanvullende pensioenen afkomstig uit Nederland en Duitsland – heffingsbevoegdheid;
- vaststelling van het nettobedrag van buitenlandse inkomsten (buitenlandse belastingen – sociale bijdragen);
- correcte toepassing van de diverse aanslagregimes in de belasting van niet-inwoners (art. 227, 228 en 232 tot 234, WIB 92);
- toepassing grensarbeidersregime (Avenant DBV België-Frankrijk);
- buitenlandse inkomsten: belastingvermindering – progressievoorbehoud (artikel 155 en 156 WIB 92).

1.2. VENNOOTSCHAPSBELASTING – RECHTSPERSONENBELASTING – BELASTING VAN NIET-INWONERS/VENNOOTSCHAPPEN

Aftrek van beroepskosten/voorzieningen voor risico's en kosten

- beroepskosten: voorwaarden van aftrekbaarheid – verhouding privé/beroep (art. 49 tot 66*bis*, 195*octies* tot 198*quater* WIB 92);
- beroepskosten m.b.t. onroerende goederen – opsplitsing van het eigendomsrecht (vruchtgebruik/naakte eigendom) (artikel 49 WIB 92);
- managementvergoedingen (artikel 49 WIB 92);
- verwerping van de aftrek van auteursrechten geherkwalificeerd als bezoldiging (art. 49 WIB 92) ;
- verwerping van de aftrek van bepaalde voorzieningen (waardevermindering op handelsvorderingen/definitief verlies) (artikel 48 of 49 WIB 92).

Afzonderlijke aanslagen

- op verdoken winsten (art. 219 WIB 92);
- op niet verantwoorde uitgaven (art. 219 en art. 223, 1°, en 233, WIB 92).

Vrijstellingen

- vrijstelling of belastbaarheid van federale of regionale subsidies (art. 24 en 183 WIB 92).

Bijzondere regelingen

- liquidatiereserve (art. 184*quater*, 219*quater* en 209 WIB 92) ;
- aftrekverbod (art. 206/3, §1 WIB 92)

1.3. PROCEDURE

Aanslag van ambtswege

- belasting op basis van een forfaitaire minimumwinst van 19.000 (34.000) EUR bij niet-aangifte of bij laattijdige overlegging van de aangifte (art. 342, §3, WIB 92 en art. 182 KB/WIB 92);
- toepassing van belastingverhogingen voor laattijdige indiening aangifte – disproportioneel karakter van de sanctie (art. 444 en 445 WIB 92 in relatie met art. 206/3, §1 WIB 92).

Ontheffing van ambtswege

- belastingvermindering voor buitenlandse inkomsten (art.376,§3,2° WIB92);
- materiële vergissing (art.376 §1 WIB92):
 - vergeten het vakje “verlaagd tarief” aan te kruisen bij het invullen van de belastingaangifte;
 - sociale zekerheidsbijdragen of de aanvullende pensioenpremie niet ingevuld in de aangifte.

Divers

- motivering van de voorgenomen rechtzettingen (gebrekkige motivering) (art. 346 WIB 92);
- correcte toepassing van sancties (boetes en belastingverhogingen) (art. 444 e.v., WIB 92 en art. 225 tot 229, KB/WIB 92);
- fiscaal misbruik (art. 344, §1 WIB 92);
- simulatie (bestaan van een vaste inrichting, liquidatiereserve met creatie van een tussentijds boekjaar);
- termijn voor herbelasting na annulering (art.355 WIB92).

1.4. ROERENDE VOORHEFFING

- forfaitair gedeelte buitenlandse belasting (Frankrijk);
- volledige of gedeeltelijke verzaking van de inning van roerende voorheffing op dividenden toegekend aan verbonden ondernemingen (art. 105 KB/WIB 92);
- weigering van vrijstelling van roerende voorheffing op dividenden uitgekeerd aan een vennootschap die is gevestigd in een staat waar deze valt onder een stelsel dat afwijkt van het gemeen recht (art. 264/1 WIB92);
- afwijkend VVPR*bis*-regime (art. 269, §2 WIB92) ;
- verrekening van de RV op inkomsten uit auteursrechten die worden geherkwalificeerd als beroepsinkomsten ;
- liquidatiereserve onderworpen aan RV bij uitkering (art. 184*quater* WIB92) en fiscaal misbruik art. 344 WIB92).

1.5. BEDRIJFSVOORHEFFING

- vrijstellingen van storting van bedrijfsvoorheffing (onderzoek & ontwikkeling, ploegenpremies, startende ondernemingen, enz.) (art. 275¹ tot 275¹¹, WIB 92);
- niet correcte inhouding aan de bron (foutieve aangifte, verkeerd percentage, enz.) toepassingsregels bijlage III KB/WIB 92);
- gebrek aan inhouding van bedrijfsvoorheffing op bedrijfsleidersbezoldigingen.

2. BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE (VESTIGING VAN DE BELASTING)

- Toepassing verlaagd btw-tarief van 6 % bij (verbouwings)werken aan oudere woningen;
- Managementprestaties - bewijs bestemming prestaties (art. 45, § 1, Btw-Wetboek);
- Bewijskracht boekhouding – verklaring contante betalingen en aangegeven omzet;
- Bewijs recht op aftrek aankopen/investeringen in het kader van economische activiteit;
- Recht op aftrek op basis van het werkelijk gebruik en het bijzonder verhoudingsgetal bij gemengde belastingplichtige;
- Herziening btw-aftrek op bedrijfsmiddelen;
- Toepassing verlegging van de heffing voor werk in onroerende staat of voor intracommunautaire handelingen;
- Correcte opmaak en boeking van creditnota's;
- Bepaling beroeps-en privégebruik van een woning – recht op aftrek.

3. REGISTRATIE- EN SUCCESSIERECHTEN (VESTIGING VAN DE BELASTING)

De FBD wordt inzake **registratierechten** geregeld verzocht om tussen te komen bij problemen met betrekking tot het respecteren van de voorwaarden voor het bekomen van de voetvrijstelling van registratierechten ("abattement") bij de aankoop van een gebouw, en dit zowel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als in het Waals gewest.

De interpretatie van het begrip "**overmacht**" maakt in deze context geregeld het voorwerp uit van discussie, zowel wat betreft het principe zelf als het aan te leveren bewijs.

De FBD komt ook tussen inzake **successierechten**. De meest voorkomende problemen hieromtrent hebben betrekking op de bepaling van het passief van de nalatenschap, de berekening van de moratoriuminteressen of de verzoeken tot teruggave van boetes ten gevolge van het niet indienen van aangiften.

Tot slot werden in de loop van het jaar 2023 ook meerdere dossiers behartigd door de FBD inzake **de vaststelling van de verkoopwaarde van een ongebouwd of gebouwd onroerend goed**, met fiscale impact inzake de heffing van de registratie- en successierechten.

4. KADASTRAAL INKOMEN (VESTIGING)

Talrijke betwistingen inzake de vaststelling van het kadastraal inkomen komen nog bij de FBD terecht. Indien de belastingplichtige van mening verschilt met de Administratie Opmetingen en waarderingen over het vastgesteld kadastraal inkomen, is het immers altijd mogelijk, alvorens beroep te doen op een betalende scheidsrechterlijke procedure, om fiscale bemiddeling aan te vragen. Deze kosteloze procedure laat in veel gevallen toe een overlegde en bevredigende oplossing te vinden.

Indien het kadastraal inkomen van een nieuw of gewijzigd gebouwd onroerend goed moet worden vastgesteld of opnieuw vastgesteld, dient dit ofwel te gebeuren op basis van de huurwaarden op 1 januari 1975, ofwel bij vergelijking met gelijkaardige gebouwde percelen waarvan het KI definitief is (artikel 477, § 1, WIB 92). Deze berekeningen dienen tijdens de bemiddeling dikwijls te worden verduidelijkt.

De FBD bemiddelt ook bij betwistingen inzake KI's van in het buitenland gelegen onroerende goederen. Heel open gesprekken in dit kader met de operationele diensten leiden ook daar vaak tot akkoorden.

5. INNING EN INVORDERING

Op het vlak van de invordering blijft de “core business” van de FBD het helpen zoeken naar oplossingen voor **betalproblemen** bij de betaling van de aan de AAll verschuldigde sommen.

Niettegenstaande veel van de aanvragen op het vlak van de invordering zijn onder te brengen onder de noemer “betalplannen”, zijn er heel wat nuances in de behandeling van dergelijke aanvragen en is de creativiteit van de fiscale bemiddelaars ter zake de sleutel tot een gunstige bemiddeling. Vooraleer contact te nemen met de bevoegde invorderingsdienst onderzoekt de FBD steeds het aanvraag en vormt zich aan de hand van de beschikbare toepassingen een totaalbeeld over het dossier. Om een passende betaalregeling te vinden en teneinde zowel de belangen van de belastingschuldige als van de Schatkist te verzoenen, worden meerdere pistes en oplossingen bewandeld en gesuggereerd, dit zowel in het kader van de betaalplannen op korte, middellange als lange termijn (administratieve schuldenregeling – ASR).

Volgende ideeën worden daarbij geregeld gebruikt om alsnog een dergelijke win-win-oplossing te bekomen:

- betaalplan met verhoogde aflossingen in maanden van vakantiegeld en eindejaarstoelage;
- betaalplan met verhoogde aflossingen zodra andere schulden zijn vereffend;
- aanbieden zekere garantie om langere betaalregeling mogelijk te maken;
- betaalplan dat rekening houdt met komende doch voorzienbare fiscale teruggaven;
- aanpassing betalingsmodaliteiten (betaaldata – bedragen), wegens niet haalbaar.

De FBD probeert steeds oog te hebben voor een totaaloplossing, die dus ook vaak niet-fiscale schuldvorderingen omvat.

Het betreft inzonderheid zogenaamde penale boeten maar ook terugvorderingen van bedragen die door overheidsinstellingen (als RVA) ten onrechte werden uitbetaald.

Met het oog op het voorkomen van een cumul van nieuwe schulden, nodigt de FBD in voorkomend geval de belastingschuldige uit voorafbetalingen te verrichten of zich te beroepen op het fiscaal volontariaat.

Benevens de algemene problematiek van de betaalplannen, kwam de FBD ook tussen inzake menig **andere betwisting** op het vlak van de invordering, waaronder:

- beperking effecten bij beslag op vergoedingen die niet zijn beschermd door artikel 1409 Ger. W (bv. facturen door een zelfstandige), met idealiter btw ervan niet vatten om zodoende te kunnen storten aan de btw rekening-courant;
- vermijden cumul van middelen van tenuitvoerlegging via zowel rechtstreekse (via gerechtsdeurwaarder) als onrechtstreekse vervolgingen (vereenvoudigde fiscale derdenbeslagen);
- vermijden vervolgingen in geval van ingediend bezwaar (bezwaar soms nog niet bekend door Team Invordering; bespoedigen vaststelling onmiddellijk verschuldigd gedeelte en daarvoor een betaalregeling uitwerken);
- invordering lastens echtgenoten in functie van het huwelijksvermogensstelsel;
- toekenning van moratoriuminteressen en ontheffing van vervolgingskosten;
- discussies over aanwendingen van teruggaven en details van verschuldigde sommen;
- implementatie van de gevolgen van beëindiging van een procedure van collectieve schuldenregeling of kwijtschelding na faillissement;
- alsnog opschorten van een geplande openbare verkoping;
- opschorten loonbeslag na uitgewerkte betaalregeling;
- procedure collectieve schuldenregeling – nieuwe aanslag – opschorting van een beslag – uitwerken betaalregeling;
- invordering ten laste van erfgenamen;
- hervatten afbetalingsregeling die niet correct werd nageleefd;
- deblokken situatie in kader attesten of akten van erfopvolging;
- beslagbeperkingen ingeval van de invordering van onderhoudsschulden (‘DAVO-schulden’);
- financiële moeilijkheden door de economische gevolgen van de COVID-19-gezondheids crisis of de energiecrisis;
- de materie van de invordering van rolrechten: verduidelijking van het gevorderde bedrag, toelichting/uitleg betreffende de inkohiering van de verschuldigde boete wegens niet-betaling van het recht binnen de wettelijke termijn en – in de gevallen waarin dit is gerechtvaardigd – doorverwijzing naar de bevoegde diensten met het oog op de

annulatie van deze boete; aanwending van belastingteruggaves ter betaling van de verschuldigde rechten door personen die rechtsbijstand genieten, ...;

- zoeken van een passende oplossing rekening houdende met de toestand van de belastingschuldige in het kader van geschillen betreffende vorderingen waarvan de invordering bijzonder moeilijk verloopt: penale boetes, veroordelingsverklaringen, vorderingen van de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke geweld daden.

In het kader van de **gedwongen invordering** (dringende aanvragen ingevolge geblokkeerde financiële rekeningen, beslagen bij werkgevers, gedwongen invorderingsacties door deurwaarders) en/of in geval de onmiddellijke bereikbaarheid van de invorderingsdiensten zich in het bijzonder rechtvaardigt, stelt de FBD alles in het werk om het contact tussen de burger en de diensten van de AAll te herstellen. Dit vooral in de gevallen dat de gewenste communicatiekanalen van de administratie (MyMinfin bijvoorbeeld) niet het verwachte interactieve contact toelaat of niet noodzakelijk ter beschikking zijn van het betrokken, soms minder vaardige publiek, waarmee de AAll handelt.

6. ENKELE TRENDS

6.1. AANSLAG VAN AMBTSWEGE OP LAATTIJDIG AANGEGEVEN INKOMSTEN – AFTREKVERBOD VORIGE VERLIEZEN - ARTIKEL 206/3, § 1 WIB92

Op grond van de bepalingen van artikel 206/3, §1 WIB92 kunnen vorige verliezen niet worden afgetrokken van het deel van het resultaat dat het voorwerp uitmaakt van een procedure van aanslag van ambtswege als bedoeld in artikel 351, waarvoor daadwerkelijk verhogingen ten belope van een percentage gelijk aan of hoger dan 10% – als bedoeld in artikel 444 – worden toegepast.

Een dergelijke sanctie staat ongetwijfeld niet in verhouding tot de gepleegde inbreuk wanneer de vertraging enkele uren, enkele dagen of zelfs enkele weken bedraagt.

In dergelijke gevallen kan de tussenkomst van de FBD bijzonder nuttig zijn. Het biedt immers de mogelijkheid aan de administratie om, overeenkomstig de jurisprudentie van het Grondwettelijk Hof (arrest 7/2019 van 23 januari 2019), na te gaan en te bepalen of de gekozen sanctie passend is in het licht van de gepleegde inbreuk.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen kan de administratie

- ofwel afzien van de effectieve belastingverhoging van 10% wanneer de afwezigheid van kwade trouw van de belastingplichtige kan worden vastgesteld, en in de plaats daarvan een administratieve geldboete opleggen;
- ofwel afzien van de procedure van aanslag van ambtswege zelf.

Op deze manier vermijdt de administratie dat de sanctie (belastingverhoging) eventueel wordt aangevochten voor de gerechtelijke instanties die de volledige bevoegdheid hebben om na te gaan of de sanctie al dan niet disproportioneel is, een bevoegdheid die de administratie op dit gebied niet heeft.

6.2. AUTEURSRECHTEN

De aanvragen met betrekking tot het regime van de auteursrechten in de personenbelasting zijn in 2022 en 2023 fors toegenomen. Een gerichte controleactie op de toepassing van dit regime zorgde voor een groot aantal rechtzettingen en bezwaren. De FBD heeft hierover heel wat bemiddelingsaanvragen ontvangen.

De FBD heeft aangedrongen op een coherente en uniforme behandeling van deze dossiers.

De FBD stelt niettemin vast:

- dat een groot aantal administratieve geschillen nog steeds hangende is en dat beslissingen sneller moeten worden genomen;
- dat het complex is om te bemiddelen in dit soort van dossiers, daar in veel gevallen de administratie besluit dat er geen sprake is van auteursrechten; meestal trekt zij ofwel de originaliteit van de werken in twijfel, ofwel het auteurschap van de werken, ofwel zelfs beide.

6.3. AANSLAGEN VAN AMBTSWEGE

De FBD heeft net zoals in 2022 talrijke aanvragen behandeld die betrekking hebben op aanslagen van ambtswege wegens een gebrek aan aangifte in de personenbelasting of de vennootschapsbelasting. Bij deze aanvragen werd vastgesteld dat de AAFisc bijna systematisch de minima voorzien in artikel 342 §1 en §3 WIB 92 oplegt, zonder dat daarbij altijd werd onderzocht of er een effectieve (zelfstandige) beroepsactiviteit heeft plaats gevonden. Het louter bestaan van een ondernemingsnummer volstaat om te vermoeden dat de belastingplichtigen een activiteit (als zelfstandige) uitoefenen. Dit leidt tot talrijke bezwaarschriften en invorderingsacties. Een aantal belastingplichtigen behouden hun ondernemingsnummer alleen om financiële redenen aangezien de schrapping ervan al vlug meer dan 100 euro kost.

De FBD heeft begrip voor de ontwikkeling van een globale aanpak ten aanzien belastingplichtigen die geen aangifte indienen. Desondanks acht de FBD het noodzakelijk om voorafgaandelijk een effectief onderzoek te voeren naar het bestaan van een (zelfstandige) activiteit, zodat een groot aantal bezwaarschriften en onrechtmatige vervolgingen kan worden vermeden.

Dergelijke controle op de uitoefening van een activiteit is des te noodzakelijker omdat de informaticasystemen die binnen de AAFisc zijn ontwikkeld geen specifieke controle of codering vereisen om de belasting in te kohieren, het bedrag van de forfaitaire winst wordt standaard gecodeerd.

De FBD heeft de verantwoordelijken voor de controleacties reeds meerdere keren op de hoogte gebracht van deze bevindingen, zonder dat de situatie gunstig verandert.

Als onderdeel van haar missie zal de FBD daarom de komende maanden een aanbeveling opstellen. Dit lijkt des te noodzakelijker omdat de effectiviteit van deze maatregel niet wordt aangetoond. Het aantal niet-indieners lijkt helemaal niet af te nemen.

6.4. ONTHEFFING VAN AMBTSWEGE – MATERIËLE VERGISSING (ART. 376 WIB 92)

Een aantal bemiddelingsaanvragen had betrekking op aangiften waarbij de belastingplichtige heeft nagelaten zijn sociale bijdragen (als zelfstandige) of zijn premies voor een vrij aanvullend pensioen op te nemen.

Hierbij werd verzocht om dit alsnog te corrigeren via een procedure van ambtshalve ontheffing op grond van een materiële vergissing.

Indien de sociale bijdragen niet werden ingevuld (code 1405 aangifte personenbelasting) stelt de FBD vast dat de administratie in volgende gevallen aanvaardt dat het gaat om een materiële vergissing:

- uit de bijlagen bij de aangifte blijkt de bedoeling om de **sociale bijdragen** in mindering te brengen, m.a.w. de bijdragen komen voor in de bijlagen bij de aangifte maar werden gewoonweg niet overgenomen in code 1405;
- de sociale bijdragen werden de vorige jaren wel vermeld in de aangifte ;
- de administratie beschikt in het dossier van de belastingplichtige over informatie aangaande de betaalde sociale bijdragen doch heeft deze niet op eigen initiatief opgenomen (gecorrigeerd) omdat er sprake is van een automatische inkohiering (zonder tussenkomst van de taxatieambtenaar). Dit geldt ook voor het eerste jaar dat de sociale bijdragen werden betaald.

Wat betreft de **premies voor een vrij aanvullend pensioen (zelfstandige)** worden dezelfde gevallen aanvaard als materiële vergissing, met uitzondering van het laatste geval aangezien de administratie niet beschikt over informatie aangaande deze premies.

Dit betekent dat de administratie een materiële vergissing voor dergelijke premies aanvaardt indien, (1) uit de bijlagen bij de aangifte de bedoeling blijkt om de premies in mindering te brengen of, (2) deze premies de voorgaande jaren wel correct werden opgenomen in de aangifte.

Deze administratieve positie sluit volledig aan bij hetgeen is opgenomen in de Circulaire AAFisc Nr. 38/2014 d.d. 22.09.2014.

6.5. GEZINSFISCALITEIT

Op het gebied van de gezinsfiscaliteit heeft de FBD een aantal bemiddelingsaanvragen ontvangen met betrekking tot het fiscaal ten laste nemen van de kinderen en de verdeling van het belastingvoordeel dat verband houdt met de gelijkmatig verdeelde huisvesting in geval van co-ouderschap.

De FBD merkt op dat het voor belastingplichtigen moeilijk is om te weten wanneer kinderen daadwerkelijk ten laste kunnen worden genomen (vooral met betrekking de toetsing van de nettobestaansmiddelen). Hoewel er een hulpmiddel beschikbaar is dat belastingplichtigen kan helpen bij het invullen van hun aangifte (<https://eservices.minfin.fgov.be/motiv/#/calc-tax-reduc/DEPENDENT.1>), werd vastgesteld dat het niet evident is om dit te vinden en dat de zichtbaarheid ervan beperkt is.

Wanneer de gelijkmatig verdeelde huisvesting in het geval van co-ouderschap niet is vastgesteld door een rechterlijke uitspraak, zijn veel belastingplichtigen zich er niet van bewust:

- dat een overeenkomst essentieel is om het gedeelde belastingvoordeel te genieten;
- dat deze overeenkomst moet worden geregistreerd;
- hoe deze overeenkomst moet worden geregistreerd;
- wanneer deze overeenkomst moet zijn opgemaakt.

6.6. BTW – RENOVATIE WONINGEN – TARIEF 6 %

Het aantal geschillen met betrekking tot het verlaagd Btw tarief van 6% op de verbouwing of renovatie van (private) woningen waarvoor bemiddeling wordt gevraagd blijft relatief hoog in 2023. Dit is wellicht te wijten aan het feit dat de administratie meer gerichte controles uitvoert op dit gebied.

In een aantal gevallen stelt de FBD vast dat een bezoek ter plaatse meer duidelijkheid heeft verschaft over de feitelijke situatie, waardoor gemakkelijker een akkoord tussen beide partijen kon worden bereikt. In andere gevallen leidde dit er toe dat de bouwheer kon vaststellen dat de reglementering correct was toegepast en dat de rechtzetting dus terecht was.

Los daarvan heeft de FBD in de loop van 2023 ook een overleg hierover gehad met de bevoegde centrale dienst van de AAFISC. Hier is afgesproken om vanuit de centrale diensten duidelijkere richtlijnen te verstrekken aan de bevoegde controleambtenaren en zodoende meer uniformiteit te bekomen bij de behandeling van dergelijke dossiers.

6.7. INVORDERING – AANWENDING VAN EEN BELASTINGTERUGGAVE VOOR DE BETALING VAN EEN ROLRECHT OPGELEGD AAN EEN PERSOON DIE RECHTSBIJSTAND GENIET

In geval van een geschil voor een rechtbank kan eenieder die niet over voldoende middelen beschikt op een kosteloze rechtsbijstand beroep doen. Er kan hierbij een rolrecht aan deze persoon worden opgelegd.

Een dergelijk rolrecht kan echter alleen lastens de betrokkene worden ingevorderd indien vaststaat dat zich in zijn vermogen, bestaansmiddelen of lasten wijzigingen hebben voorgedaan sedert de beslissing waarbij hem rechtsbijstand is verleend, en hij derhalve in staat is te betalen.

De FBD werd om tussenkomst verzocht bij meerdere geschillen omdat de AAll een belastingteruggave op naam van de betrokkene had aangewend voor de betaling van een rolrecht.

De AAll gaat er immers van uit dat het bestaan van een belastingteruggave een aanwijzing vormt voor een toename van de bestaansmiddelen van de betrokken persoon en wendt bijgevolg deze teruggave aan ter betaling van het rolrecht, zonder zich er echter van te vergewissen of de begunstigde van de rechtsbijstand daadwerkelijk opnieuw tot beter fortuin is gekomen.

De betrokken persoon kan weliswaar reageren op de brief waarin hem de aanwending van de belastingteruggave wordt meegedeeld en hierbij aantonen dat zijn bestaansmiddelen niet zijn toegenomen ten opzichte van de financiële situatie die bestond op de dag waarop de rechtsbijstand is verleend.

Deze werkwijze kent evenwel bepaalde problemen.

Er kan worden aangenomen dat sommige personen immers niet in staat zijn te reageren op de brief die hun door de administratie wordt toegezonden in geval van aanwending van de belastingteruggave en dus hun rechten aldus niet kunnen doen gelden.

Bovendien doet een dergelijke situatie zich waarschijnlijk herhaaldelijk voor bij elke nieuwe belastingteruggave, waardoor de betrokkene zich telkens opnieuw tot de bevoegde diensten zal moeten wenden.

6.8. INVORDERING – BESLAG OP DE ZICHTREKENING VAN EEN NATUURLIJKE PERSOON

De FBD behandelt regelmatig geschillen inzake een beslag door een Team invordering van de AAll op de zichtrekening van een natuurlijke persoon.

Een dergelijk beslag is onderworpen aan een vrij complexe regelgeving (artikelen 1411bis tot 1411quater van het Gerechtelijk Wetboek).

De instelling die inkomsten uitbetaalt die geheel of gedeeltelijk onvatbaar zijn voor beslag moet bij de betaling op de rekening van de begunstigde en afhankelijk van de aard van de inkomsten een speciale code vermelden die bestaat uit drie karakters om deze inkomsten te identificeren.

Bovendien zijn de niet voor beslag vatbare bedragen die op die manier op de zichtrekening worden betaald in principe beschermd tegen een beslag gedurende 30 dagen vanaf de datum waarop het bedrag op de creditzijde van de zichtrekening is ingeschreven. Deze bescherming wordt in principe verminderd met een dertigste per dag vanaf de datum waarop het bedrag op de rekening werd gecrediteerd.

In haar verklaring van in beslag genomen gelden die ze naar het Team invordering stuurt, moet de bank drie gegevens vermelden:

- het saldo van de zichtrekening op de dag van het beslag;
- de lijst van bedragen, voorzien van een code, die zijn gecrediteerd in de loop van de 30 dagen voorafgaand aan het beslag;
- de datum waarop deze gecodeerde bedragen op de zichtrekening werden gecrediteerd.

Het Team invordering moet dan een afrekening opstellen van de voor beslag vatbare sommen en deze doorgeven aan de bank en aan de beslagene. De afrekening die naar de beslagene wordt gestuurd, moet vergezeld gaan van een antwoordformulier waarin deze regelgeving wordt uitgelegd en waardoor de belanghebbende de gelegenheid krijgt om opmerkingen mee te delen.

De bank geeft dan de niet voor beslag vatbare bedragen, die in de afrekening zijn vermeld, vrij.

De FBD heeft meermaals vastgesteld dat de afrekening niet naar de bank was gestuurd omdat het Team invordering had besloten dat het saldo van de zichtrekening niet voor beslag vatbaar was. In die gevallen had de bank echter, bij gebrek aan een afrekening of handlichting van het beslag, de niet voor beslag vatbare gelden niet vrijgegeven.

Bovendien is het belangrijk om de afrekening en het antwoordformulier waarop de beslagene zijn of haar opmerkingen kan meedelen, op te sturen zelfs als de bank geen gecodeerde bedragen heeft vermeld die in de loop van de 30 dagen voorafgaand aan het beslag op de zichtrekening zijn gestort.

De beschermde bedragen die betrekking hebben op een periode van meer dan 30 dagen (bijvoorbeeld een opzeggingsvergoeding) en die al meer dan 30 dagen op de creditzijde van de zichtrekening zijn ingeschreven, moeten niet worden vermeld in de verklaring van de bank, ook al zijn deze bedragen in principe nog beschermd overeenkomstig artikel 1411ter, § 1, lid 2 van het Gerechtelijk Wetboek. In dit geval moet het versturen van de afrekening samen met het antwoordformulier de beslagene net in staat stellen om deze bescherming in te roepen.

DEEL 4

STATISTIEKEN

Voorafgaande opmerking

De gegevens in dit verslag kunnen licht afwijken van de gegevens die in de jaarverslagen van voorgaande jaren zijn gepubliceerd.

Het nieuwe college heeft in 2022 besloten om uit te gaan van het werkelijk aantal ingediende aanvragen tot fiscale bemiddeling en om eerder gepubliceerde gegevens te corrigeren om een getrouw beeld te geven van het bemiddelingswerk binnen de FBD.

Hoewel aanvragen tot bemiddeling ab initio als zodanig werden geregistreerd, kunnen sommige ervan na het jaar waarin zij zijn ingediend, naar aanleiding van de behandeling worden geherkwalificeerd als "diverse" dossiers" of dossiers "Contactcel invordering".

Deze dossiers "diversen" en "Contactcel invordering" zijn strikt genomen geen aanvragen tot bemiddeling, maar aanvragen om "algemene" informatie, terwijl ze oorspronkelijk eigenlijke aanvragen tot bemiddeling leken te zijn en zo werden geregistreerd

De wijzigingen met betrekking tot het aantal ingediende aanvragen zijn de volgende:

Jaar	2019	2020	2021	2022
TOTAAL - vorige jaarverslagen	7.279	6.769	6.686	3.779
Fiscale bemiddeling	4.391	4.159	3.953	2.464
Contactcel invordering	1.362	1.463	1.696	843
Divers	1.526	1.147	1.037	472
TOTAAL - nieuwe toestand	7.279	6.769	6.686	3.779
Fiscale bemiddeling	4.154	3.944	3.762	2.309
Contactcel invordering	1.487	1.598	1.828	933
Divers	1.638	1.227	1.096	537
TOTAAL - verschil	0	0	0	0
Fiscale bemiddeling	-237	-215	-191	-155
Contactcel invordering	125	135	132	90
Divers	112	80	59	65

Het jaarverslag van 2022 vermeldde 2.464 ontvangen bemiddelingsaanvragen (voor het jaar 2022). Een aantal van deze aanvragen is na 2022 geherkwalificeerd als "diverse" dossiers of dossiers "Contactcel invordering". Op het moment van de opmaak van het voorliggend jaarverslag bedraagt het aantal daadwerkelijk ingediende bemiddelingsaanvragen in 2022 uiteindelijk 2.309. De situatie evolueert dus volgens de herkwalificatie van de dossiers. Een klein aantal van de 2.309 in 2022 ontvangen aanvragen zal in 2024 nog worden geherkwalificeerd en het aantal aanvragen naar beneden brengen.

1. INLEIDING

De statistieken in dit jaarverslag zijn onderverdeeld in drie delen:

Het eerste deel bestaat uit een kwantitatieve analyse van de door de FBD behandelde dossiers: aantal aanvragen per jaar, evolutie van het aantal aanvragen in de tijd, aantal door mandatarissen ingediende aanvragen, aantal in 2023 en in de tijd afgesloten aanvragen, evolutie van de stock van de aanvragen, enz.

Het tweede deel betreft een kwalitatieve analyse van de door de FBD behandelde aanvragen en beoogt de impact te analyseren die de FBD kan hebben bij de behandeling van een aanvraag. Deze analyse is relatief beperkt aangezien het FBD momenteel nog niet over de juiste middelen beschikt voor een meer gedetailleerde analyse van de beschikbare informatie.

Het derde en laatste deel behandelt enkele recente en terugkerende problemen die door de bemiddelingsdienst zijn behandeld.

2. KWANTITATIEVE ANALYSE

2.1. SAMENVATTENDE GEGEVENS VOOR HET JAAR

2.1.1. GLOBALE GEGEVENS VOOR HET JAAR 2023

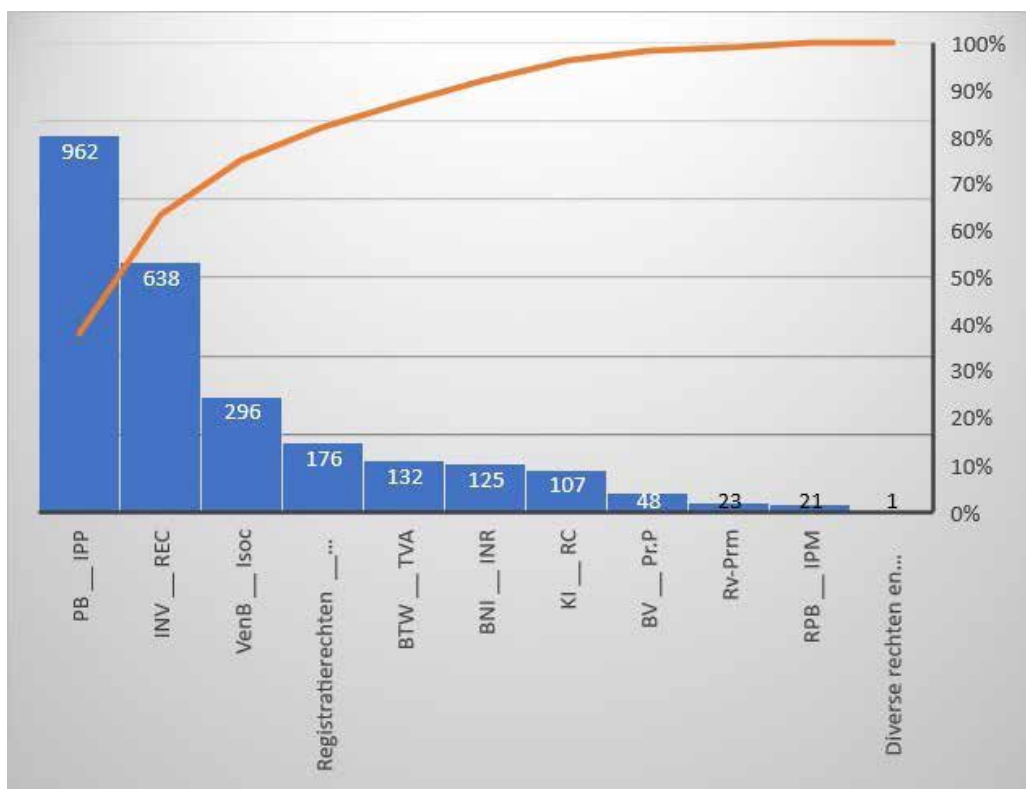
Hieronder vindt u een tabel met de belangrijkste gegevens over de bemiddelingsaanvragen voor het jaar 2022:

Stock aanvragen op 1/1/2023		1.969	
Ontvangen aanvragen in 2023		2.529	
Totaal aantal aanvragen			4.498
Totaal aantal onontvankelijke aanvragen			-625
Verslagen gevalideerd in 2023 aangaande aanvragen ingediend in	2018 en vroeger	10	
	2019	13	
	2020	55	
	2021	181	
	2022	807	
	2023	750	
Totaal gevalideerde verslagen			-1.816
Totaal afgehandelde aanvragen			-2.441
Stock per 31/12/2023			2.057

Een aanvraag wordt als "afgehandeld" beschouwd op het ogenblik van de opmaak van de onontvankelijkheid of, indien het een ontvankelijke aanvraag betreft, op de datum van de validering van het bemiddelingsverslag door het College.

2.1.2. VERZOEKEN PER ONDERWERP

Deze grafiek toont het aantal bemiddelingsaanvragen per materie, t.t.z. personenbelasting (PB), inning en invordering (INV), vennootschapsbelasting (VenB), registratie- en successierechten (Regis. Succ.), belasting op de toegevoegde waarde (BTW), belasting van niet-inwoners (BNI), kadastraal inkomen (KI), roerende voorheffing (RV), rechtspersonenbelasting (RPB), bedrijfsvoorheffing (BV) en diverse rechten en taksen (DRT).

Bevindingen

In 2023 ontving de fiscale bemiddelingsdienst 2.529 bemiddelingsaanvragen.

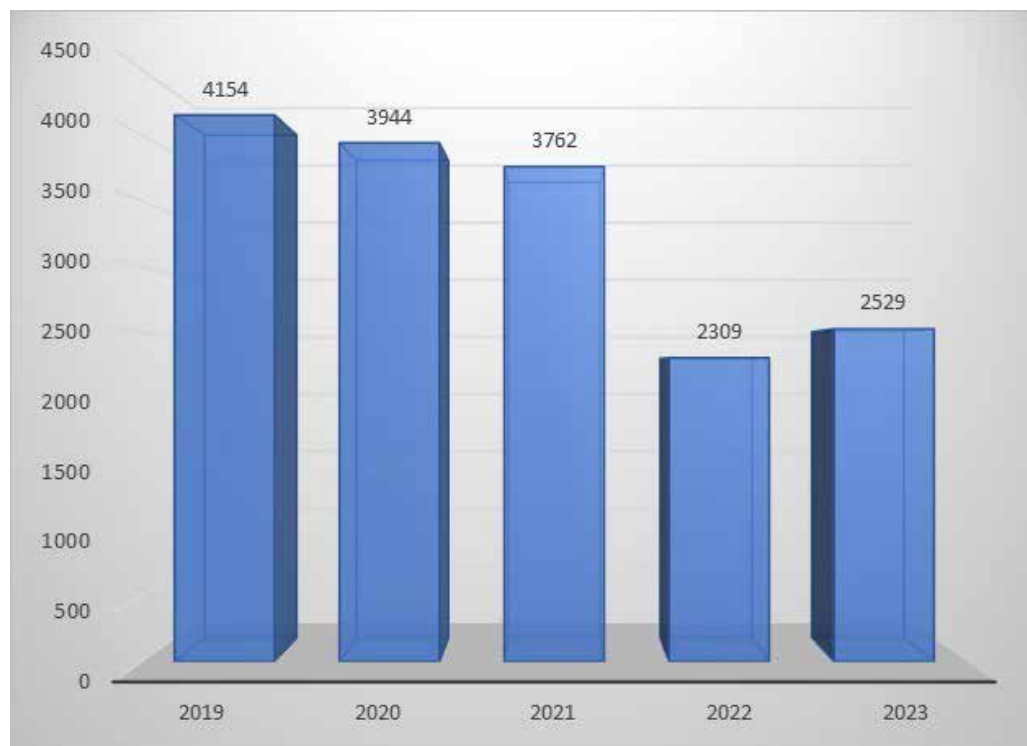
De aanvragen betreffende de toepassing van de PB (962 aanvragen, d.w.z. 38 % van de aanvragen) en de VenB (296 aanvragen of 11,7 % van de aanvragen) vertegenwoordigen samen bijna 50 % (1.258 aanvragen) van de bij de FBD ingediende aanvragen.

Aanvragen die betrekking hebben op door de AAFisc en de BBI behandelde dossiers (toepassing PB, VenB, BTW, BNI, RPB, voorheffingen, diverse rechten en taksen) vertegenwoordigen meer dan 60 % van de in 2023 ontvangen aanvragen.

De aanvragen met betrekking tot fiscale of niet-fiscale invordering vertegenwoordigen bijna 25 % van de aanvragen.

2.2. EVOLUTIE VAN DE AANVRAGEN VAN 2019 TOT 2023

De volgende tabel toont het aantal bemiddelingsaanvragen dat sinds 2019 is ontvangen:

Bevindingen

Van 2019 tot 2022 is het aantal bemiddelingsaanvragen gestaag gedaald. In 2023 is het aantal bemiddelingsaanvragen licht gestegen.

2.2.1. SITUATIE INZAKE AANVRAGEN AAFISC/AA BBI

De volgende tabel toont het de evolutie van het aantal bemiddelingsaanvragen inzake de vestiging van de belasting, ingediend tussen 2019 en 2023, gerangschikt per belasting:

Jaar/Aantal aanvragen per belasting	2019	2020	2021	2022	2023	Variatie 2022/2023
Personenbelasting (PB)	1.559	1.330	1.195	751	962	+28 %
Vennootschapsbelasting (VENB)	404	341	364	408	296	-27,5 %
Rechtspersonenbelasting (RPB)	15	22	34	13	21	+61,5 %
Belasting niet-inwoners (natuurlijke personen) (BNI-NP)	102	170	209	117	116	-0,85 %
Belasting niet-inwoners (vennootschappen) (BNI-VENN)	9	6	1	4	9	+125 %
Bedrijfsvoorheffing (BV)	17	25	20	11	48	+436,4 %
Roerende voorheffing (RV)	12	17	14	22	22	0 %
Diverse rechten en taken (DRT)	2	2	0	2	1	-50 %
BTW	194	219	167	166	132	-20,5 %
Totaal aanvragen AAFisc/BBI	2.314	2.132	2.004	1.494	1.607	+7,6 %

Bevindingen

Het aantal aanvragen inzake "taxatie" (vestiging van de belasting) is in 2023, na enkele jaren sterk te zijn gedaald, met 7,6 % gestegen, van 1.494 naar 1.607.

Het aantal bemiddelingsaanvragen per type van belasting is in 2023 aanzienlijk gewijzigd.

Zo is het aantal bemiddelingsaanvragen PB met 28 % gestegen, terwijl het aantal bemiddelingsaanvragen VenB met bijna hetzelfde percentage is gedaald. Het aantal bemiddelingsaanvragen inzake BTW is met meer dan 20 % gedaald, terwijl het aantal bemiddelingsaanvragen inzake BV meer dan verviervoudigd is.

Commentaar

Het aantal bemiddelingsaanvragen is in 2023 sterk gestegen op het gebied van de PB. Dit kan zeker worden verklaard door de controleacties die op dat gebied zijn uitgevoerd, met name de actie met betrekking tot de auteursrechten evenals de actie inzake BV bedrijfsleiders (op het vlak van de verkrijging van een voordeel van alle aard).

Hoewel het aantal bemiddelingsaanvragen inzake VenB afneemt, moet dit genuanceerd door de aanzienlijke toename van het aantal aanvragen inzake BV bedrijfsleiders, een fenomeen dat zich in 2024 zal voortzetten. Dossiers inzake BV bedrijfsleiders worden in de statistieken opgenomen als dossiers "BV" (+436,4 %) en niet als dossiers "VENB" (-27,5 %).

2.2.2. SITUATIE INZAKE INNING EN INVORDERING

Wat betreft de evolutie van de bemiddelingsaanvragen inzake inning en invordering is de situatie als volgt:

Aantal dossiers	2019	2020	2021	2022	2023	Variatie 2022/2023
Inning en invordering	1.538	1.526	1.441	578	628	+8,7 %

Bevindingen

Het aantal bemiddelingsaanvragen inzake inning/invordering is in 2022 sterk gedaald (863 minder aanvragen dan in 2021, d.w.z. een daling van 60 % van het aantal verzoeken) en is in 2023 opnieuw licht gestegen.

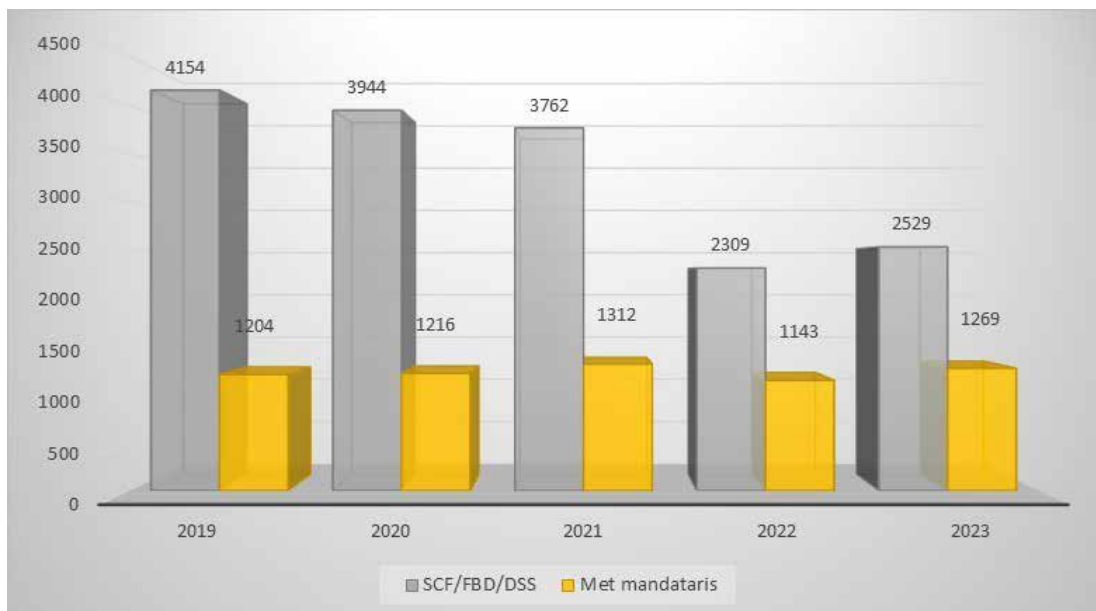
Commentaar

De FBD blijft in de materie 'inning/invordering' rationeel omgaan met de intake van de dossiers (waar mogelijk efficiënte en onmiddellijke doorverwijzingen naar de infocentra, wanneer geen effectief verzoek om bemiddeling of zelfs helemaal geen voorafgaande stap tot het bekomen van een afbetalingsregeling). Dit betekent wel dat de effectief in behandeling genomen dossiers op dit vlak meer complexere problematieken inhouden en/of een intensere behandeling binnen de FBD vereisen. Het verschil tegenover 2022 is geenszins significant.

2.3. EVOLUTIE VAN HET AANTAL DOOR MANDATARISSEN INGEDIENDE AANVRAGEN VANAF 2019 TOT 2023

2.3.1. GEHEEL VAN DE AANVRAGEN

De volgende tabel toont de evolutie van het aantal bemiddelingsaanvragen dat door een mandataris is ingediend, ten overstaan van het totaal aantal aanvragen:

Bevindingen

We hebben in 2022 een aanzienlijke stijging gezien in het percentage aanvragen dat door een mandataris is ingediend. Deze stijging zet zich in 2023 voort.

Terwijl dit aandeel in 2019 29 % (1204/4154) bedroeg en tot 2021 min of meer constant was (35 %), bereikte het in 2022 bijna 50 % (1143/2309) en in 2023 meer dan 50 % van het totaal aantal aanvragen (1269/2529).

Commentaar

Dit kan worden verklaard door het feit dat het aantal belastingplichtigen dat tussen 2021 en 2023 zonder vertegenwoordiger gebruik maakte van de bemiddelingsdienst sterk is gedaald (van 2.450 naar 1.260, een daling van 49 %), terwijl het aantal aanvragen ingediend door een mandataris (van 1.312 naar 1.269, een daling van 3 %, stabiel blijft).

Deze tendens weerspiegelt het feit dat de FBD goed gekend is bij de cijferberoepen en de fiscale raadgevers en dat deze erkennen dat er uitstekend werk geleverd wordt door de medewerkers van de FBD.

Net als in 2022 toont het ook aan hoe belangrijk het is om aandacht te besteden aan de zichtbaarheid van de dienst teneinde belastingplichtigen te bereiken die hun eigen dossier behartigen.

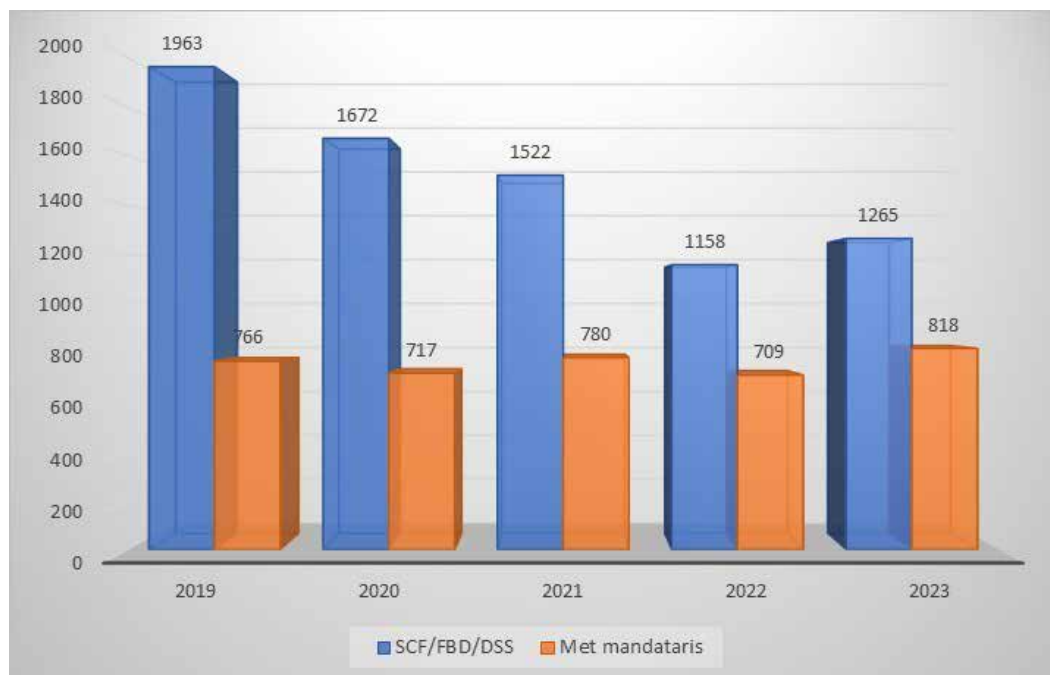
Het is ongetwijfeld bij deze belastingplichtigen dat de FBD haar legitimiteit en bestaansreden vindt.

De FBD heeft daarom een globaal communicatieplan ontwikkeld met 3 assen:

- Een intern communicatieplan, gericht op de buitendiensten van de FOD Financiën;
- Een extern communicatieplan voor het grote publiek;
- Een extern communicatieplan voor de cijferberoepen.

2.3.2. AANVRAGEN INZAKE PB/VENB

De volgende grafiek toont het aantal door een mandataris ingediende aanvragen inzake PB en VenB tegenover het totaal aantal ingediende aanvragen inzake PB en VenB:

Bevindingen

Het aantal aanvragen dat door een mandataris wordt ingediend neemt toe, waarbij inzake PB en VenB dit percentage (818/1265, of 65 %) nog hoger is in vergelijking met het totaal aantal aanvragen (over alle soorten van belastingen) dat bij de FBD werd ingediend door een mandataris (50 %).

Commentaar

De FBD heeft een goed imago bij de cijferberoepen.

De materies die onder de bevoegdheid van AAFisc en de AABBI vallen, in het bijzonder de PB en de VenB, zijn soms zeer complex, zeer technisch en evolutief, en vereisen vaak de bijstand van een fiscaal raadgever.

Bovengenoemde opmerkingen over de noodzaak om belastingplichtigen correct te informeren over het bestaan en nut van de FBD inzake het oplossen van fiscale geschillen lijken ons zeer relevant voor de materies die de burgers rechtstreeks aangaan.

Beroep doen op de FBD kan deze minder goed geïnformeerde mensen ook in staat stellen hun fiscale toestand beter te begrijpen en in de toekomst beter op te volgen (missie inzake "compliance").

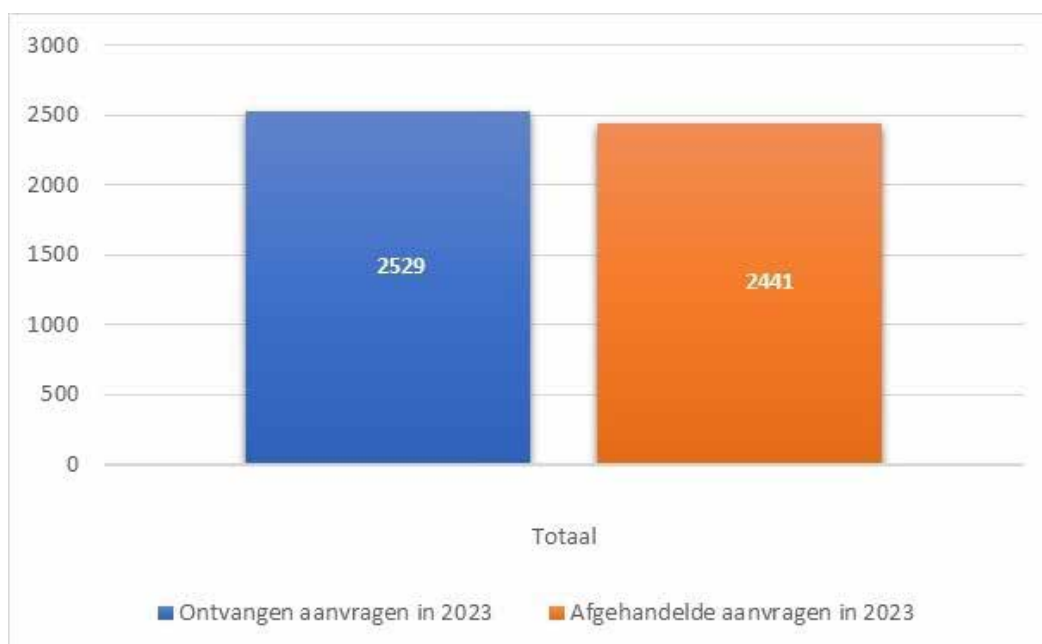
2.4. ANALYSE VAN DE AFGEHANDELDE BEMIDDELINGSAANVRAGEN

In dit deel komt het volgende aan bod:

- de evolutie van het aantal afgehandelde aanvragen (onontvankelijk en ontvankelijk);
- de evolutie van het aantal gevalideerde verslagen;
- het aandeel van de onontvankelijk verklaarde aanvragen;
- de behandelingstermijn van de aanvragen;
- de evolutie van de stock van aanvragen.

2.4.1. AANTAL AFGEHANDELDE AANVRAGEN IN 2023

In deze grafiek wordt het aantal ontvangen en afgehandelde bemiddelingsaanvragen in 2023 vergeleken:

Bevindingen

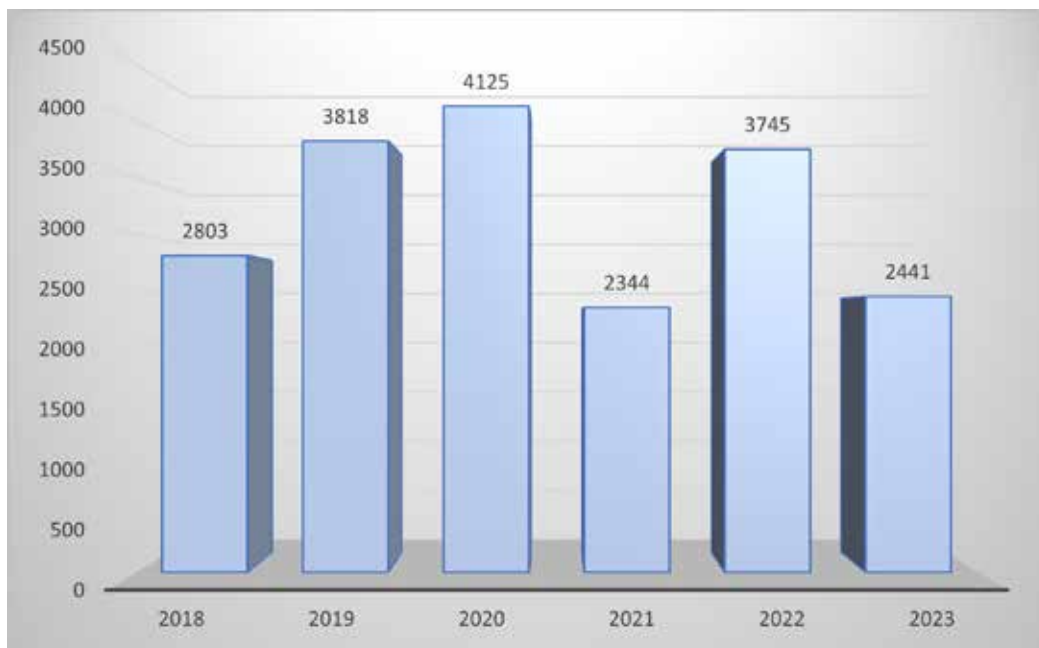
Uit deze grafiek blijkt dat het aantal afgehandelde aanvragen in 2023 vrijwel gelijk is aan het aantal ontvangen aanvragen.

Commentaar

Er zijn voldoende medewerkers om het aantal nieuwe bemiddelingsaanvragen te behandelen.

2.4.2. EVOLUTIE AANTAL AFGEHANDELDE AANVRAGEN VANAF 2019 TOT 2023

De volgende grafiek toont het aantal aanvragen (onontvankelijk en ontvankelijk) dat jaarlijks door FBD werd afgehandeld:

Bevindingen

Er dient te worden gewezen op het feit dat het aantal in 2022 afgehandelde aanvragen een vertekend beeld geeft.

Gezien het ontbreken van een college tussen april 2021 en juni 2022 konden aanvragen die in 2021 waren afgehandeld, pas in 2022 door het college worden gevalideerd.

Gemiddeld werden voor deze twee jaren 3.045 aanvragen afgehandeld, wat neerkomt op een sterke daling in absolute aantallen (1.080 aanvragen minder ten opzichte van 2020 en 773 minder aanvragen ten opzichte van 2019).

In 2023 is het aantal afgehandelde aanvragen verder gedaald (daling van bijna 20 % in het aantal behandelde aanvragen ten opzichte van de periode 2021/2022).

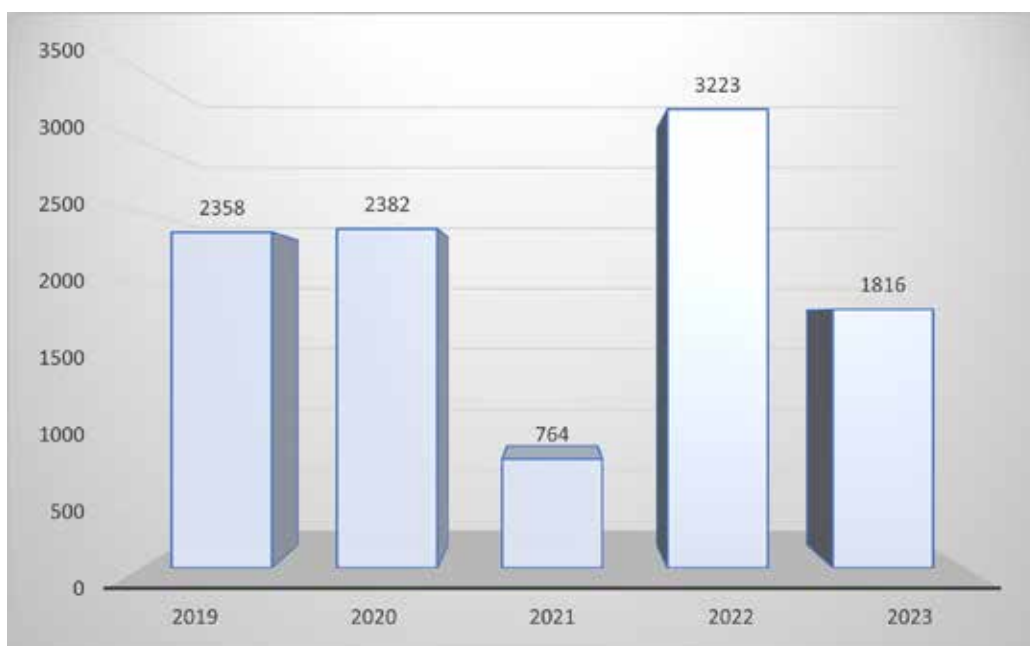
Commentaar

Terwijl het jaarlijkse aantal ontvangen aanvragen zich lijkt te stabiliseren op ongeveer 2.500, daalt het jaarlijkse aantal afgehandelde aanvragen jaar na jaar.

Het valt te vrezen dat de huidige werklast op het niveau van de bezwaardiensten en de prioritaire toewijzing van ambtenaren aan de taxatiewerkzaamheden de effectieve behandeling van de bezwaarschriften aanzienlijk vertraagen en ook de FBD de facto verhinderen om zijn werkzaamheden te starten.

2.4.3. EVOLUTIE VAN HET AANTAL GEVALIDEERDE VERSLAGEN VANAF 2019 TOT 2023

De volgende grafiek toont de evolutie van het aantal gevalideerde verslagen:

Bevindingen

Het gemiddeld jaarlijks aantal gevalideerde bemiddelingsverslagen in 2021 en 2022 bedraagt 1.993, een daling van +/- 400 verslagen ten opzichte van 2019 en 2020.

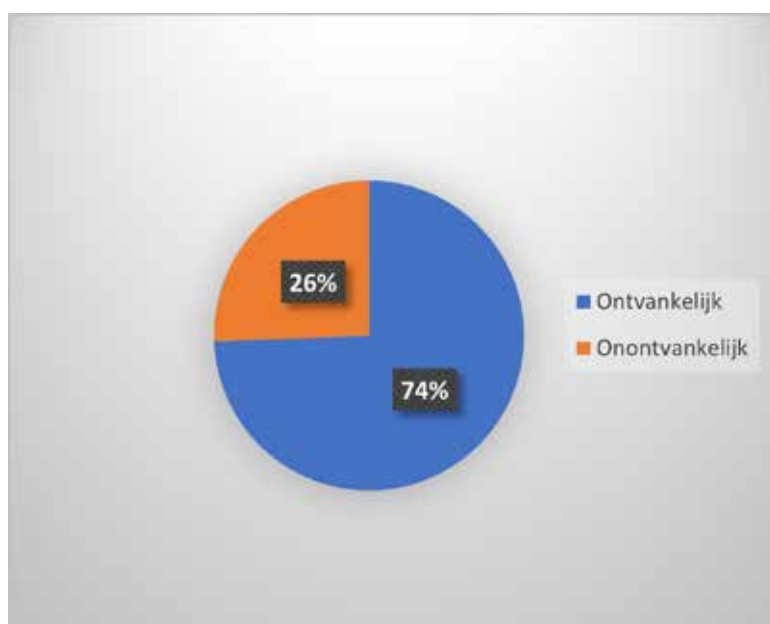
Deze daling zet zich voort in 2023, waarbij het aantal verslagen met nog eens 9 % is gedaald.

Hier gelden dezelfde opmerkingen als hierboven bij het aantal afgehandelde aanvragen.

2.5. ANALYSE VAN DE ONTVANKELIJKHEID

2.5.1. ONTVANKELIJKHEID IN 2023

Voor het jaar 2023 is de verhouding tussen ontvankelijke en onontvankelijke aanvragen als volgt:

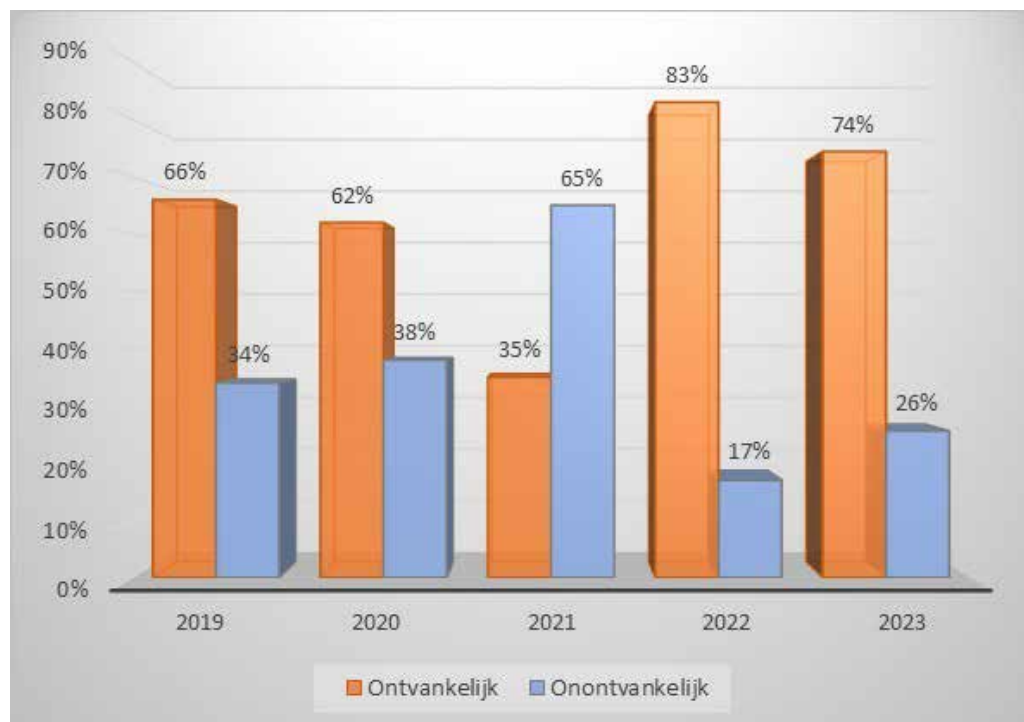
Bevindingen

74 % (1816/2441) van de in 2023 ingediende bemiddelingsaanvragen werd ontvankelijk verklaard en zal dus door de medewerkers worden behandeld.

26 % van de bemiddelingsaanvragen die in 2023 werden ingediend, zijn onontvankelijk verklaard.

2.5.2. EVOLUTIE VAN DE ONTVANKELIJKHEID VANAF 2019 TOT 2023

De volgende grafiek geeft een overzicht in de tijd weer van het aandeel van de ontvankelijke en onontvankelijke aanvragen:

Bevindingen

In 2021 is het percentage onontvankelijke aanvragen fors toegenomen tot 65 %, terwijl dit percentage in 2022 dan weer sterk gedaald is tot zelfs 17 % en 26 % in 2023.

Commentaar

Er dient te worden opgemerkt dat het college van de FBD in 2022 de methode voor de behandeling van "diverse" dossiers en dossiers "Contactcel invordering" heeft gewijzigd, in die zin dat deze dossiers nu zoveel mogelijk op het niveau van het secretariaat van de FBD worden behandeld en dus niet langer ab initio als bemiddelingsaanvragen worden beschouwd.

Door deze aanpassing komt men tot een realistischer beeld van het aantal onontvankelijke aanvragen.

2.6. ANALYSE VAN DE BEHANDELINGSTERMIJN VAN DE BEMIDDELINGSAANVRAGEN

In de volgende tabel wordt de behandelingstermijn van de aanvragen weergegeven in functie van het jaar van indiening:

Jaar verslag/beslissing	Afgehandeld in 2019	Afgehandeld in 2020	Afgehandeld in 2021	Afgehandeld in 2022	Afgehandeld in 2023
Jaar aanvraag					
Aanvragen 2018 en vroeger	1.285	234	10	33	10
Aanvragen van 2019	2.533	1.385	87	96	13
Aanvragen van 2020		2.506	740	562	55
Aanvragen van 2021			1.507	1.955	193
Aanvragen van 2022				1.099	920
Aanvragen van 2023					1.250
Totaal	3.818	4.125	2.344	3.745	2.441

Jaar verslag/beslissing	Afgehandeld in 2019	Afgehandeld in 2020	Afgehandeld in 2021	Afgehandeld in 2022	Afgehandeld in 2023
Jaar aanvraag					
Aanvragen 2018 en vroeger	34 %	6 %	0 %	1 %	
Aanvragen van 2019	61 %	33 %	2 %	2 %	
Aanvragen van 2020		63 %	19 %	14 %	1 %
Aanvragen van 2021			40 %	51 %	5 %
Aanvragen van 2022				45 %	37 %
Aanvragen van 2023					49 %

Bevindingen

Deze tabellen tonen de termijn waarbinnen de aanvragen worden afgehandeld. Het overgrote deel van de aanvragen wordt afgehandeld in het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend en in het daaropvolgende jaar.

Zo werd 94 % van de in 2019 ingediende aanvragen afgehandeld in 2019 en 2020.

82 % van de aanvragen die in 2020 werden ingediend, werd afgehandeld in 2020 en 2021.

91 % van de aanvragen die in 2021 werden ingediend was afgehandeld op 31/12/2022 en 82 % van de aanvragen ingediend in 2022 was afgehandeld op 31/12/2023.

Het percentage van het aantal aanvragen dat wordt afgehandeld binnen het jaar en daaropvolgend jaar blijft dus min of meer stabiel.

Slechts bij een klein deel van de aanvragen was de behandelingstermijn een stuk langer.

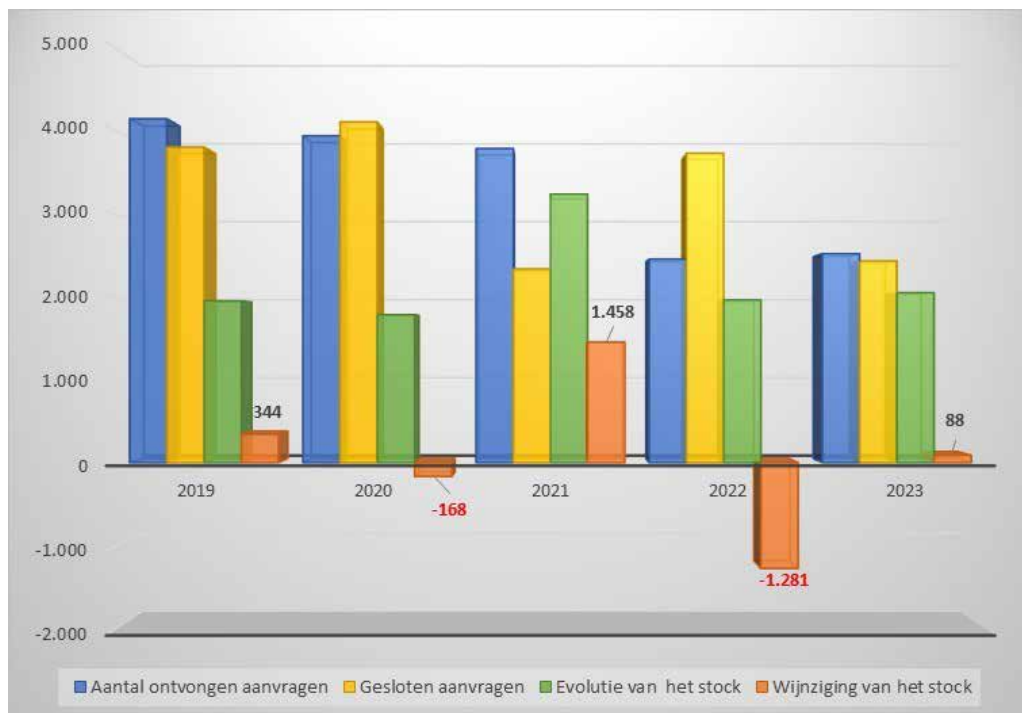
Commentaar

Het college beschikt niet over meer precieze gegevens en wenst voor de toekomst een nauwkeuriger meetinstrument te ontwikkelen om de exacte doorlooptijd per dossier te bepalen.

Het college van de FBD merkt op dat het absolute en relatieve aantal aanvragen die in het jaar zelf worden afgehandeld sinds 2021 sterk is gedaald en zich stabiliseert rond de 1250 aanvragen of respectievelijk 45/50 % van het totaal aantal aanvragen.

2.7. EVOLUTIE VAN DE STOCK VAN BEMIDDELINGSAANVRAGEN VANAF 2019 TOT 2023

De volgende grafiek laat toe om de evolutie van de stock van de niet afgehandelde bemiddelingsaanvragen jaar op te volgen.

Bevindingen

We stellen vast dat de stock van niet afgehandelde aanvragen in 2021 met 1.458 aanvragen is gestegen en in 2022 aanzienlijk is gedaald (daling van 1.281 aanvragen).

Op 31/12/2023 lag de stock niet afgehandelde aanvragen nog rond de 2.000 dossiers, wat overeenkomt met de stock die eind 2019 bestond.

Commentaar

De stock niet afgehandelde aanvragen is in 2021 aanzienlijk toegenomen door het ontbreken van een geldig aangesteld college. Een groot deel van de aanvragen werd echter afgehandeld door de medewerkers die hun verslagen hebben opgesteld, zonder dat deze konden gevalideerd worden door een college. Deze situatie hield aan vanaf april 2021 tot en met juni 2022.

Tussen juni en december 2022 heeft het huidige college alle nodige stappen ondernomen om de verslagen te valideren die in de voorgaande 15 maanden door de medewerkers werden opgemaakt, bovenop de bemiddelingsverslagen opgemaakt vanaf juli 2022.

Afgezien van deze uitzonderlijke situatie blijft de stock van lopende aanvragen relatief constant op ongeveer 2.000 stuks.

3. KWALITATIEVE ANALYSE

3.1. VOORAFGAANDE VERDUIDELIJKINGEN

In de kwalitatieve analyse hierna wordt gepoogd in kaart te brengen welke invloed de bemiddelingsdienst heeft gehad bij het zoeken naar een gezamenlijke oplossing van het geschil.

Met de gegevens die nu ter beschikking zijn kan het College de resultaten enkel analyseren in termen van “akkoorden/niet-akkoorden” en “onthefing van bevoegdheid”.

Hoewel de voornaamste rol van de FBD erin bestaat te bemiddelen, slagen de medewerkers er soms in de belastingplichtige/belastingschuldige of de administratie te overtuigen van de gegrondheid van het standpunt van de tegenpartij. In dergelijke gevallen situeert de rol van de FBD zich meer op het niveau van het correct doen naleven of toepassen van de fiscale regelgeving (luik “compliance”). Een akkoord tussen de partijen, een aanvaarding van het standpunt van de administratie of van de belastingplichtige wordt in de statistieken aangemerkt als een “akkoord”.

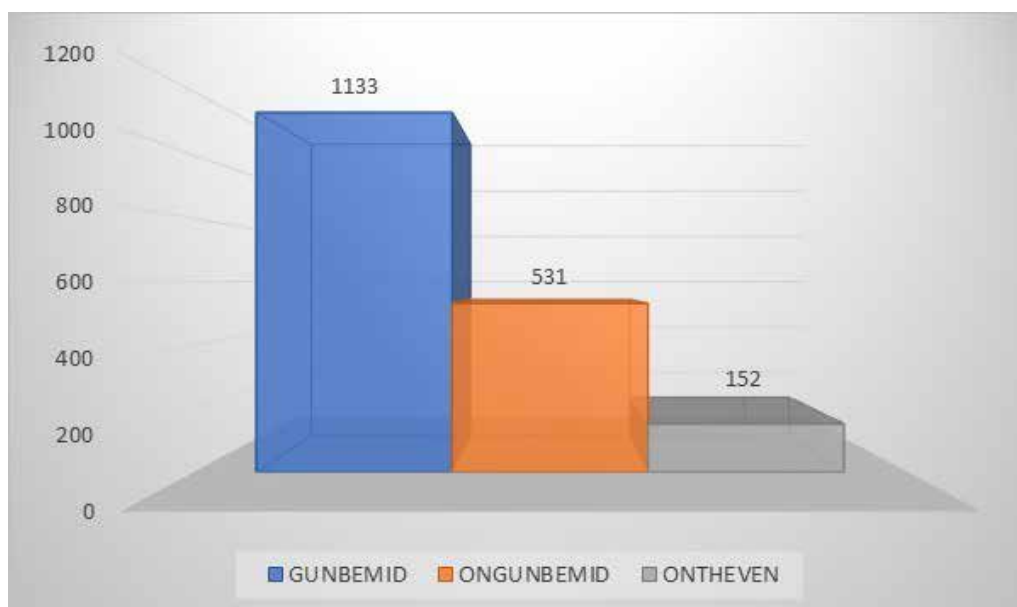
De “niet-akkoorden” betreffen de aanvragen waarbij het niet mogelijk was de standpunten van de administratie en de belastingplichtige dichter bij elkaar te brengen of te verzoenen.

De “onthefingen van bevoegdheid” hebben betrekking op de aanvragen die door de belastingplichtigen werden ingetrokken of op betwistingen die na de bemiddelingsaanvraag aanhangig werden gemaakt bij de rechtbank van eerste aanleg.

3.2. AANDEEL VAN DE AKKOORDEN

3.2.1. AKKOORDEN GESLOTEN IN 2023

Deze grafiek toont de resultaten van de bemiddeling (akkoorden, niet-akkoorden of ontheffing van bevoegdheid) voor het jaar 2023:

Bevindingen

Voor 1.816 aanvragen, ingediend in 2023 en voorgaande jaren, is er in de loop van 2023 een bemiddelingsverslag opgesteld dat door het college werd gevalideerd.

Een groot deel van deze verslagen eindigde met een akkoord tussen de partijen (1133/1816), hetzij 62 %.

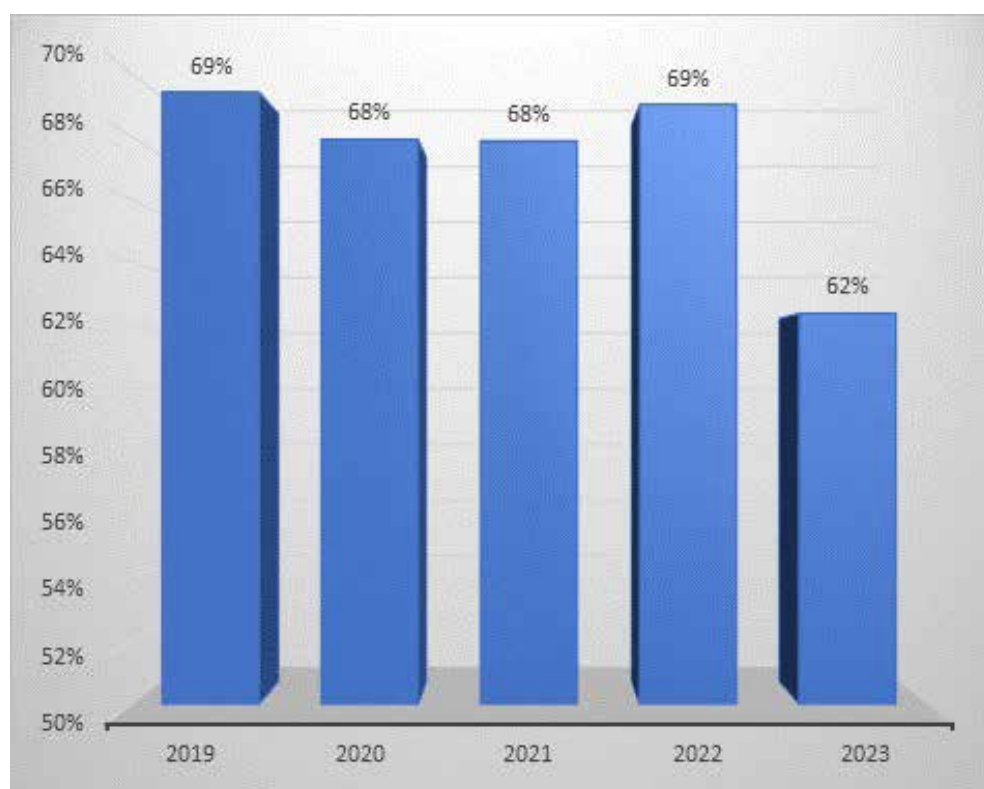
Commentaar

Door haar competente medewerkers met hun grondige fiscale kennis is de FBD in staat de partijen te overtuigen om een akkoord te bereiken en desgevallend om de fiscale wetgeving beter toe te passen en te begrijpen.

Het effect van de "compliance" kan nog niet nauwkeurig worden gemeten doch het nieuwe college zal een instrument invoeren om dit nauwkeuriger in kaart te brengen vanaf het begin van 2023.

3.2.2. EVOLUTIE VAN DE GESLOTEN AKKOORDEN VANAF 2019 TOT 2023

Deze grafiek toont de evolutie sinds 2019 van het aandeel aanvragen waarover een akkoord is gesloten:

Commentaar

Het percentage ontvankelijke bemiddelingsaanvragen dat met een akkoord eindigt, benadert over de jaren heen de 70 %. De daling in 2023 houdt wellicht verband met de aanvragen inzake "auteursrechten", waarbij de FBD een aanzienlijk aantal niet-akkoorden vaststelt en waarbij zijn rol vaak beperkt is tot de vaststelling dat het niet mogelijk is om een akkoord te bereiken tussen de administratie en de belastingplichtigen.

3.2.3. DE IMPACT VAN DE MANDATARISSEN OP DE AKKOORDEN

De volgende tabel omvat het percentage van de aanvragen ingediend met of zonder mandataris en het hiermee overeenstemmend percentage van afgesloten akkoorden in 2023:

	Aanvragen ingediend zonder mandataris	Aanvragen ingediend door een mandataris
Aanvragen	50 %	50 %
Percentage akkoorden	48 %	52 %

Bevindingen

Terwijl 50% van de aanvragen werden ingediend door mandatarissen, vormen deze de basis voor 52% van de bereikte akkoorden.

Terwijl in de periode van 2018 tot 2022 slechts 31 % van de aanvragen werd ingediend door een mandataris, bedroeg het aandeel van de akkoorden met betrekking tot dergelijke aanvragen 54 %.

Het al dan niet betrokken zijn van een mandataris lijkt in 2023 geen noemenswaardige invloed meer te hebben op het percentage van de bereikte akkoorden, doch de wijziging ten overstaan van de voorgaande jaren kan zonder twijfel worden verklaard door de dossiers inzake "auteursrechten".

HOOFDSTUK 2 - CEL ADMINISTRATIEVE SANCTIES

DEEL 1

ALGEMEEN

1. INLEIDING

Sedert 1831 tot op 31 december 2018 werd het koninklijk voorrecht van de kwijtschelding van administratieve fiscale sancties krachtens artikel 9 van het Regentsbesluit van 18 maart 1831 uitgeoefend door de Minister van Financiën.

In die periode had de Minister van Financiën wat betreft de fiscale geschillen, met inbegrip van vermindering van boetes of het afsluiten van overeenkomsten, steeds het laatste woord (« *De Minister van Financiën behield (...) in de (administratieve) geschillen het laatste woord* » - Paul Janssens, *Geschiedenis van het belastingrecht van Perkament tot databank*, uitgever W. Maeckelbergh Fiscale Hogeschool, Brussel, 1995, Anno 1830, p. 90).

Overeenkomstig hoofdstuk 2 W 29 maart 2018 werd de bevoegdheid inzake kwijtschelding van belastingverhogingen en scale administratieve boetes aan de FBD overgedragen.

Daartoe werd krachtens artikel 2 van voormelde wet binnen de FBD een « Cel administratieve sancties » (CAS) opgericht met als opdracht de behandeling van en de beslissing over de verzoekschriften om kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes inzake inkomstenbelastingen, de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen en de diverse rechten en taksen.

Overeenkomstig artikel 9 KB 21 december 2018 trad hoofdstuk 2 W 29 maart 2018 in werking op 1 januari 2019.

Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie van 7 mei 2009 inzake de grote fraudedossiers en aan het verslag van het Rekenhof van januari 2014 voor belastingplichtigen met betaalmoeilijkheden.

Om de uitvoering van deze opdracht op een efficiënte manier te organiseren werd binnen de FBD een afzonderlijke "Cel administratieve sancties" opgericht en onder het toezicht geplaatst van het College van fiscaal bemiddelaars.

Hierdoor heeft de FBD de autonome beslissingsbevoegdheid inzake kwijtschelding of vermindering van de administratieve sancties.

De FBD handelt immers, in tegenstelling tot andere diensten binnen de FOD Financiën, autonoom en staat los van de administraties die de sancties hebben opgelegd, er in bezwaar over hebben beslist of het behoud ervan voor rechtbanken hebben verdedigd.

In het kader van zijn opdrachten heeft de FBD toegang tot de diverse applicaties en databanken van de FOD Financiën, inzonderheid ook van die van de AAFisc en de AAll, die enerzijds een beeld geven van de fiscale situatie van de belastingplichtige, en anderzijds ook over zijn betaalcapaciteit. De FBD kan zich dan ook op de meest adequate wijze een totaal objectief beeld vormen over de toestand van de belastingplichtige, los van voorafgaande perikelen en van fiscaaltechnische discussies. Vanuit de beschikbare knowhow, ervaring in zowel de taxatie- als de invorderingsmaterie binnen de FBD en de deskundige interpretatie van de diverse applicaties, waaronder ook de schuldvorderingsbestanden van de AAll, kan de FBD de gratiemaatregel perfect transversaal onderzoeken en rekening houden met de bijzondere financiële toestand, eventuele verzachtende omstandigheden en redenen van humanitaire, sociale of andere aard in hoofde van de belastingplichtige.

Vanuit die transversale aanpak is de FBD het best geplaatst om de gepastheid van de gratiemaatregel deskundig en objectief te beoordelen, mede in het kader van een betere en daadwerkelijke inning van de resterende hoofdsom en accessoria. De dienst kan daartoe in de beslissing voorwaarden en modaliteiten opleggen.

Slechts in een beperkt aantal gevallen zal de Cel administratieve sancties nog met de taxatiediensten en/of invorderingsdiensten moeten afstemmen, zonder die diensten met al te veel formaliteiten en extra werk te belasten.

Door de verzoekschriften inzake kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes te laten behandelen door de FBD, wordt de procedure aanzienlijk vereenvoudigd. Op die manier wordt ook tegemoet gekomen aan de vraag om vereenvoudiging van het Rekenhof, wat bovendien kadert in een verhoogde efficiëntie van het overheidsapparaat.

De bevoegdheid van de FBD stekt zich uit over het ganse land.

Door de bevoegdheid over de kwijtschelding of vermindering van de belastingverhogingen en administratieve boetes aan de FBD toe te vertrouwen, wordt tegelijkertijd de gelijkberechtiging en de uniforme toepassing van de genomen maatregel over het ganse land gegarandeerd.

2. WETGEVING

W 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (BS 13.04.2018)

Deze specifieke wet regelt de oprichting van de "Cel administratieve sancties" binnen de FBD en maakt deze cel bevoegd voor de behandeling van en beslissing over de verzoekschriften inzake de kwijtschelding van administratieve sancties op het vlak van inkomstenbelastingen, met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen en diverse rechten en taksen, voorheen geregeld door het Regentsbesluit van 18 maart 1831 uitgeoefend door de Minister van Financiën.

De W 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de Fiscale Bemiddelingsdienst werd aangepast door de art. 110 tot 112, W 28.12.2023 houdende diverse bepalingen (BS 29.12.2023).

HOOFDSTUK 1. - Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2. - Overdracht van de bevoegdheid inzake kwijtschelding van belastingverhogingen [...] en fiscale administratieve boetes [en administratieve geldboetes bedoeld in artikel 84 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen³⁷]

Art. 2. Er wordt bij de fiscale bemiddelingsdienst, bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), een "Cel administratieve sancties" opgericht, belast met de opdracht bedoeld in artikel 5.

Voorname cel wordt onder de leiding geplaatst van het college bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Art. 3. Artikel 9 van het Organiek Besluit van de Regent van 18 maart 1831 van het bestuer van 's lands middelen is niet van toepassing wat de inkomstenbelastingen, de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen [...] de diverse rechten en taksen [en de administratieve geldboetes bedoeld in artikel 84 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen³⁸] betreft.

Art. 4. Artikel 20 van het Wetboek diverse rechten en taksen, hersteld bij de wet van 19 december 2006, wordt opgeheven.

Art. 5. [§ 1.] Onverminderd de toepassing van in de specifieke wetten voorziene bepalingen, beslist de fiscale bemiddelingsdienst, bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), over de aanvragen om kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes bedoeld in de artikelen 444 en 445 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 [en] [...] over de [...] [verzoeken] om kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes bedoeld in artikel 2, derde lid, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen [...], voor zover die belastingverhogingen en administratieve boetes niet meer onderhevig zijn aan enig administratief en rechterlijk beroep en zij niet zijn opgelegd ingevolge inbreuken die via de administratieve weg zijn geregeld in het kader van [...] [de overleggen bedoeld in de artikelen 29 en 29bis van het Wetboek van Strafvordering of ingevolge inbreuken die via de administratieve weg zijn geregeld in toepassing van artikel 29, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering in het kader van het overleg, ingevoerd] door de wet van 20 september 2012 tot instelling van het "una via"-principe in de vervolging van overtredingen van de fiscale wetgeving en tot verhoging van de fiscale penale boetes.

[§ 2. Onverminderd de toepassing van in de specifieke wetten voorziene bepalingen, beslist de fiscale bemiddelingsdienst, bedoeld in artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), over de verzoeken om kwijtschelding of vermindering van de administratieve geldboetes bedoeld in artikel 84 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen, en over de verzoeken om kwijtschelding of vermindering van de proportionele of niet proportionele boeten bedoeld in het Wetboek diverse rechten en taksen, voor zover die administratieve

³⁷ Artikel 110 W 28 december 2023, inwerkingtreding 8 januari 2024

³⁸ Artikel 111 W 28 december 2023, inwerkingtreding 8 januari 2024

geldboeten niet het voorwerp uitmaken van enig administratief of rechterlijk beroep, en zij niet zijn opgelegd ingevolge inbreuken die via de administratieve weg zijn geregeld in het kader van de overleggen bedoeld in de artikelen 29 en 29bis van het Wetboek van Strafvordering of ingevolge inbreuken die via de administratieve weg zijn geregeld in toepassing van artikel 29, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering in het kader van het overleg, ingevoerd door de wet van 20 september 2012 tot instelling van het “una via”-principe in de vervolging van overtredingen van de fiscale wetgeving en tot verhoging van de fiscale penale boetes.^{39]}

Art. 6. De beslissingen over de aanvragen om kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes gericht aan de fiscale bemiddelingsdienst worden genomen door een meerderheid van het quorum van de leden van het college bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), elk lid beschikkend over één stem en het quorum zoals bepaald door het reglement van interne orde. In geval van pariteit van stemmen, is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

Art. 7. De minister bevoegd voor Financiën richt elk jaar een verslag over de toepassing van dit hoofdstuk aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Een kopie van de beslissingen genomen ter uitvoering van dit hoofdstuk wordt op anonieme wijze, onder naleving van de bepalingen inzake het beroepsgeheim, samen met het jaarverslag aan de Kamer van volksvertegenwoordigers bezorgd.

De identiteit van de aanvrager om kwijtschelding of vermindering van een belastingverhoging of administratieve boete en van de personeelsleden van de Federale Overheidsdienst Financiën mag niet in het verslag worden vermeld.

Enkel het verslag bedoeld in het eerste lid wordt door de Kamer van volksvertegenwoordigers openbaar gemaakt.

Art. 8. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de wijze waarop de bepalingen van dit hoofdstuk worden toegepast.⁴⁰

HOOFDSTUK 3 tot 6 [PM⁴¹]

HOOFDSTUK 7. - Inwerkingtreding

Art. 15. § 1. Deze wet treedt in werking op de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, met uitzondering van de bepalingen waarvan de datum van inwerkingtreding bepaald wordt bij de paragrafen 2 tot 4.

§ 2. Hoofdstuk 2 treedt in werking op een datum die de Koning bepaalt, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, en uiterlijk op 1 januari 2019.

§ 3.

§ 4.

³⁹ Artikel 112 W 28 december 2023, inwerkingtreding 8 januari 2024

⁴⁰ KB 21 december 2018 tot uitvoering van Hoofdstuk 2 van de wet van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst, BS 31.12.2018, 1e editie, in werking op 1.1.2019

⁴¹ Wettelijke bepalingen met betrekking tot de fiscale bemiddeling – Zie Hoofdstuk 1 Fiscale bemiddeling

3. MATERIEEL TOEPASSINGSGEBIED EN VOORWAARDEN

De bevoegdheid van de CAS is beperkt tot bepaalde fiscale materies, doch wel op voorwaarde dat de toegepaste sancties niet meer vatbaar zijn voor betwisting en de aanvrager niet is betrokken in bijzondere procedures die hierna zijn opgesomd.

3.1. BETROKKEN FISCALE MATERIES

3.1.1. FEDERALE FISCALE MATERIES

Met ingang van 1 januari 2019 is artikel 9 van het Organiek Besluit van de Regent van 18 maart 1831, na bijna 188 jaar te hebben bestaan, niet meer van toepassing voor wat betreft de inkomstenbelastingen, de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen en de diverse rechten en taksen (art. 3 W 29.03.2018 en art. 9 KB 21.12.2018).

Overeenkomstig artikel 5 W 29 maart 2018 beperkt de overdracht van de beslissingsbevoegdheid over de kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes zich immers uitsluitend tot:

- de inkomstenbelastingen (art. 444 en 445 WIB 92);
 - inzake de belastingverhogingen krachtens:
 - artikel 444 WIB 92
 - artikelen 225 tot 229 KB/WIB 92
 - inzake de administratieve boetes krachtens:
 - artikel 445 WIB 92
 - artikelen 229/1 tot 229/5 KB/WIB 92
- de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (art. 2, derde lid, WIGB);
 - de verkeersbelasting op de autovoertuigen;
 - de belasting op de spelen en de weddenschappen;
 - de belasting op de automatische ontspanningstoestellen;
 - de belasting en de aanvullende belasting op de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschap en op de winstpremie voor de werknemers
- de administratieve boetes beoogd in artikel 84 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen (WMGI)
- de diverse rechten en taksen (proportionele en niet-proportionele boetes)
 - de rechten op geschriften (Boek I)
 - de taks op de beursverrichtingen (Boek II, Titel I)
 - de jaarlijkse taks op de effectenrekeningen (Boek II, Titel X)
 - de taks op de inscheping van een luchtvaartuig (Boek II, Titel III)
 - de jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen (Boek II, Titel V)
 - de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen (Boek II, Titel VI)
 - de taks op het lange termijnsparen (Boek II, Titel VIII)
 - de belasting voor aanplakking (Boek II, Titel IX)
 - de jaarlijkse taks op de effectenrekeningen (Boek II, Titel X)
 - de jaarlijkse taks op de kredietinstellingen (Boek II, Titel XI)
 - de jaarlijkse taks op de collectieve beleggingsinstellingen (Boek II, Titel XII)
 - de jaarlijkse taks op de verzekeringsondernemingen (Boek II, Titel XIII).

Het genaderecht blijft krachtens artikel 9 van het Regentsbesluit van 18 maart 1831 een bevoegdheid van de Minister van Financiën, voor wat betreft de boetes opgelegd in het kader van:

- het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde;
- het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten;
- het Wetboek der successierechten.

3.1.2. GEWESTMATERIES

Tijdens de voorbereidende werkzaamheden van de Bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen, werd o.a. het volgende verduidelijkt (zie eventueel eveneens Hoofdstuk 1 Fiscale Bemiddeling, Deel 1, punten 5.1. en 5.3.:

“De dienst van de belasting omvat de vaststelling van de belastinggrondslag, de berekening van de belasting, de controle van de belastinggrondslag en van de belasting, de daarop betrekking hebbende betwistingen (zowel administratief als gerechtelijk), de inning en de invordering van de belastingen (met inbegrip van de kosten en de intresten).” (Kamer, verslag van de Commissie voor de herziening van de Grondwet en de hervorming der instellingen, DOC 50 1183/007, blz. 160).

De toepassing van het Regentsbesluit behoort bijgevolg eveneens tot de dienst van de belasting.

Overeenkomstig artikel 5, § 3, van de Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten zorgt de Staat, tenzij het gewest er anders over beslist, *“met inachtneming van de door hem vastgestelde procedureregels kosteloos voor de dienst van de in artikel 3, eerste lid, 1° tot 8° en 10° tot 12° bedoelde belastingen voor rekening van en in overleg met het betrokken gewest. Vanaf het tweede begrotingsjaar volgend op de datum van notificatie van de gewestregering aan de federale regering van de beslissing tot het zelf verzekeren van de dienst van de betrokken belastingen, zorgt het betrokken gewest voor de dienst van deze belastingen. (...)”*.

Overeenkomstig artikel 5, § 4, van de Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten zijn de gewesten *“bevoegd voor de vaststelling van de administratieve procedureregels met betrekking tot de in artikel 3 bedoelde belastingen met ingang van het begrotingsjaar vanaf hetwelk zij de dienst van de belastingen verzekeren.”*

Wanneer het gewest de dienst van de betrokken belastingen zelf verzekert, wordt het gewest bevoegd voor het aspect van de kwijtschelding van de sancties.

3.2. DEFINITIEF KARAKTER VAN DE SANCTIE

De CAS kan slechts beslissen zodra de sancties definitief zijn en dus niet meer worden betwist of kunnen worden betwist.

3.2.1. INKOMSTENBELASTINGEN - EN MET DE INKOMSTENBELASTINGEN GELIJKGESTELDE BELASTINGEN

De beslissing om een sanctie toe te passen hangt in eerste instantie af van de taxatieagent van het bevoegde team beheer of team controle van de AAFisc.

Overeenkomstig artikel 366 WIB 92 kan de belastingplichtige bezwaar indienen tegen de belastingverhogingen en de boetes, die op zijn naam zijn gevestigd, bij de adviseur-generaal van de administratie belast met de vestiging van de inkomstenbelastingen.

In dat bezwaarschrift kan de belastingplichtige grieven opwerpen tegen de wettelijkheid en de rang van de overtreding en bijgevolg tegen het tarief van de toegepaste verhoging of de opportuniteit en het bedrag van de boete.

De beslissing van de adviseur-generaal of de door hem gedelegeerde ambtenaar die uitspraak doet over dit bezwaar, kan het voorwerp uitmaken van een beroep bij de rechtbank en erna bij het hof van beroep en zelfs het Hof van Cassatie.

Het onderzoek van het aanvraag om kwijtschelding of vermindering van de gevestigde belastingverhogingen en administratieve boetes kan slechts worden aangevat ten aanzien van definitief geworden belastingverhogingen en administratieve boetes, dat wil zeggen:

- nadat de bezwaartermijn verstreken is, ofwel
- nadat de termijn voor het gerechtelijk beroep verstreken is na een beslissing van de adviseur-generaal of de door hem gedelegeerde ambtenaar, ofwel

- nadat een vonnis van de rechtbank van eerste aanleg, een arrest van het hof van beroep, of een arrest van het Hof van Cassatie in kracht van gewijsde is gegaan.

Overeenkomstig artikel 2 WIGB zijn de hiervoor vermelde principes mutatis mutandis van toepassing op de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (voor zover deze nog door de FOD Financiën worden gevestigd en ingevorderd) en de inzake deze belastingen gevestigde boetes.

3.2.2. DIVERSE RECHTEN EN TAKSEN

Overeenkomstig artikel 20 WDRT kon de Minister van Financiën of zijn afgevaardigde, de overtreders van de wettelijke verplichtingen inzake de rechten op geschriften, geheel of gedeeltelijk van de opgelegde sancties ontheffen. Deze bepaling werd opgeheven bij artikel 4 W 29 maart 2018.

Met betrekking tot de administratieve sancties opgelegd overeenkomstig de bepalingen van voormeld Wetboek bestaat er geen georganiseerde administratieve beroepsprocedure. Op basis van een informeel administratief beroep kan de belastingplichtige een schriftelijk aanvraag tot heroverweging indienen bij de bevoegde fiscale administratie die uitspraak zal doen over de taxatie en dus ook over de boete die aan de belastingplichtige werd opgelegd op basis van zijn fiscale situatie.

De indiening van een verzoekschrift om kwijtschelding of vermindering bij de CAS is in dit geval niet verbonden aan een vervaltermijn, maar kan slechts gebeuren nadat de Adviseur-generaal directeur van het Centrum Grote Ondernemingen, Beheer en Gespecialiseerde Controles in voorkomend geval beslist heeft over het schriftelijk aanvraag tot heroverweging van het finale standpunt van de taxatiedienst over de taxatie.

Om door de CAS in aanmerking te worden genomen voor verder onderzoek, mogen de administratieve geldboetes waarvan de kwijtschelding of de vermindering wordt gevraagd immers niet (meer) het voorwerp uitmaken van enig administratief (zelfs informeel) of rechterlijk beroep.

3.2.3. SANCTIES BEOOGD IN HET WMGI

Net als hetgeen is voorzien in de fiscale wetboeken, kan iedere overtreding van de bepalingen van het WMGI of van zijn uitvoeringsbesluiten door de adviseur-generaal van de AAI of door een door hem gemachtigde ambtenaar op grond van artikel 84 WMGI worden bestraft met een geldboete van 50 tot 1.250 EUR.

Kan aldus bijvoorbeeld worden bestraft, het weigeren om te antwoorden op een vraag tot inlichtingen of vrije toegang te verlenen tot de beroepslokalen.

Voor het vaststellen van het bedrag van de administratieve geldboeten, wordt rekening gehouden met het feit of de overtreding al dan niet toe te schrijven is aan kwade trouw van de betrokkene of aan het opzet de betaling van de fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen te ontduiken, evenals met het al of niet repetitieve karakter van de overtreding.

Ook met betrekking tot deze administratieve sancties is er wettelijk geen georganiseerde administratieve beroepsprocedure voorzien.

Vanaf 8 januari 2024 voorziet artikel 5, § 2 W 29.03.2018 tot uitbreiding van de opdrachten en versterking van de rol van de fiscale bemiddelingsdienst (zoals vervangen door de wet van 28.12.2023 houdende diverse fiscale bepalingen, BS van 29.12.2023) wel in de mogelijkheid om de CAS om kwijtschelding of vermindering van dergelijke administratieve sancties te verzoeken, die er vervolgens over beslist.

3.3. SPECIFIEKE PROCEDURES

De nieuw opgerichte Cel administratieve sancties (CAS) is krachtens artikel 5, inleidende zin, W 29 maart 2018 niet bevoegd om te beslissen over de aanvragen om kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes die het voorwerp uitmaken van specifieke procedures.

In dergelijk geval worden de verzoekschriften als onontvankelijk beschouwd.

3.3.1. ONBEPERKT UITSTEL VAN INVORDERING

Het onbeperkt uitstel van invordering wordt voor wat de inkomstenbelastingen betreft geregeld door artikel 413bis e.v. WIB 92 / artikel 63 e.v. WMGI.

In uitzonderlijke gevallen en onder bepaalde voorwaarden kan de adviseur-generaal van het Regionaal Invorderingscentrum beslissen om een deel van de schulden te laten vallen. Dat is het "onbeperkt uitstel van invordering".

Om dit onbeperkt uitstel te krijgen, moet het om een natuurlijke persoon gaan die:

- niet tot een collectieve schuldenregeling is toegelaten;
- niet failliet is verklaard;
- niet tot de procedure van gerechtelijke reorganisatie is toegelaten.

In het kader van de CAS-bevoegdheid, past het op te merken dat het onbeperkt uitstel van invordering enkel mogelijk is voor natuurlijke personen, dus in de regel voor de personenbelasting, de belasting van niet-inwoners/natuurlijke personen en de voorheffingen (inclusief verhogingen, sancties, kosten en nalatigheidsinteressen), maar ook voor natuurlijke personen die tot de inkomstenbelastingen van een vennootschap zijn gehouden, op voorwaarde dat die belastingen niet betwist worden of het gevolg zijn van fiscale fraude.

Zolang de sanctie beoogd is door de procedure "onbeperkt uitstel van invordering" kan een aanvraag om eventuele kwijtschelding of vermindering van die sanctie niet door de CAS in overweging worden genomen.

Indien het voordeel van het onbeperkt uitstel niet wordt verleend of wordt ingetrokken, kan evenwel bij de CAS een nieuw aanvraag om kwijtschelding of vermindering van de aanvankelijk in de aanvraag of voorstel tot onbeperkt uitstel van de invordering opgenomen belastingverhogingen en administratieve boetes worden ingediend.

3.3.2. COLLECTIEVE SCHULDENREGELING

Door de W 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen is in het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek een nieuwe titel IV ingevoegd met als opschrift "Collectieve schuldenregeling".

Deze wetgeving is niet van toepassing op natuurlijke personen die de hoedanigheid van 'onderneming' hebben.

De collectieve schuldenregeling heeft als doel de financiële toestand van de schuldenaar te herstellen, met name hem in staat te stellen in de mate van het mogelijke zijn schulden te betalen en tegelijkertijd te waarborgen dat hij zelf en zijn gezin een menswaardig leven kunnen leiden.

Vanaf het ogenblik van indiening van een verzoekschrift bij de arbeidsrechtbank en zolang de procedure van collectieve schuldenregeling loopt, kan een aanvraag om eventuele kwijtschelding of vermindering van een sanctie opgenomen in die procedure niet door de CAS in overweging worden genomen.

Een verzoekschrift zal bij de CAS wel kunnen ingediend worden in geval van herroeping of beëindiging van de procedure van collectieve schuldenregeling.

Nieuw gevestigde belastingverhogingen en administratieve boetes (die dus niet opgenomen zijn in de procedure omdat het belastbaar feit/tijdperk zich situeert op of na de dag waarop de gevolgen van de beschikking van toelaatbaarheid tot de procedure van collectieve schuldenregeling intreden) vallen buiten de samenloop. Voor dergelijke sancties kan dus wel een aanvraag om kwijtschelding of vermindering bij de CAS worden ingediend.

3.3.3. GERECHTELIJKE REORGANISATIE

Een procedure van gerechtelijke reorganisatie is een insolventieprocedure van toepassing op alle rechtspersonen of natuurlijke personen-ondernemers, met inbegrip van de verenigingen en de stichtingen. De procedure is opgenomen in het boek XX "Insolventie van ondernemingen" van het Wetboek van economisch recht, ingevoegd door de W 11 augustus 2017 houdende invoeging van het Boek XX "Insolventie van ondernemingen", in het WER, en houdende invoeging van de definities eigen aan Boek XX en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan Boek XX in het Boek I van het WER.

Het gaat om een procedure door een minnelijk akkoord, door een collectief akkoord of door overdracht onder gerechtelijk gezag met het oog op de volledige of gedeeltelijke redding van de onderneming, wanneer haar financiële problemen niet al te omvangrijk zijn.

In het kader van boek XX "Insolventie van ondernemingen" van het WER kan worden besloten dat de leveranciers-schulden over meerdere jaren zullen terugbetaald worden. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat tevens de schulden aan de overheid (o.a. btw, bedrijfsvoorheffing, sociale bijdragen, vennootschapsbelasting, ...) over meerdere jaren terugbetaald worden.

Zolang de sanctie opgenomen is in een procedure van gerechtelijke reorganisatie kan een aanvraag om eventuele kwijtschelding of vermindering van de belastingverhoging of administratieve boete niet door de CAS in overweging worden genomen.

Belastingsschulden waarvan het belastbare feit zich situeert na het vonnis dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie opent, zijn geen schulden in de opschorting en worden bijgevolg niet getroffen door de procedure van de gerechtelijke reorganisatie. Voor belastingverhogingen en administratieve boetes gevestigd na datum van voormeld vonnis kan dus nog een gratieverzoek worden ingediend.

3.3.4. FAILLISSEMENT

Net als de gerechtelijke reorganisatie is de faillissementsprocedure een procedure die kadert binnen de insolventieprocedures voorzien in boek XX "Insolventie van ondernemingen" van het WER.

De faillissementsprocedure beoogt evenwel de vereffening van de onderneming, wanneer er geen hoop op redding meer is. De faillietverklaring gebeurt door de ondernemingsrechtbank hetzij op aangifte van de onderneming, hetzij op dagvaarding, bijvoorbeeld door de AAI als schuldeiser.

De faillissementsprocedure strekt ertoe het vermogen van de schuldenaar onder de bevoegdheid van een curator te plaatsen die ermee belast is om het vermogen van de gefailleerde te beheren en te vereffenen en de opbrengst ervan te verdelen onder de schuldeisers (Boek XX, Titel VI, Hoofdstuk 1, Art. XX.98, WER).

Het genaderecht is niet van toepassing op belastingverhogingen en administratieve boetes gevestigd ten name van een belastingschuldige waarvoor de faillissementsprocedure werd geopend.

3.3.5. ONTBINDING EN VEREFFENING VAN VENNOOTSCHAPPEN, VERENIGINGEN EN STICHTINGEN

De ontbinding en vereffening van vennootschappen, verenigingen en stichtingen wordt geregeld door Deel 1, Boek 2, Titel 8, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Een ontbonden vennootschap houdt op te bestaan. Alvorens evenwel tot de ontbinding over te gaan, zal de vennootschap haar vermogen moeten vereffenen. Daarbij worden de activa te gelde gemaakt met oog op de aanzuivering van de passiva. De vereffening kan niet-deficitair zijn of deficitair.

De CAS zal in het licht van de feitelijke omstandigheden eigen aan elk geval onderzoeken of het verlenen van een kwijtschelding of vermindering van een administratieve sanctie opportuun is.

3.3.6. UNA VIA-WETGEVING

Artikel 5, §1 als § 2, in fine, W 29 maart 2018 stelt uitdrukkelijk:

Voor zover die belastingverhogingen en administratieve boetes “niet zijn opgelegd ingevolge inbreuken die via de administratieve weg zijn geregeld in het kader van de overleggen bedoeld in de artikelen 29 en 29bis van het Wetboek van Strafvordering of ingevolge inbreuken die via de administratieve weg zijn geregeld in toepassing van artikel 29, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering in het kader van het overleg, ingevoerd door de wet van 20 september 2012 tot instelling van het “una via”-principe in de vervolging van overtredingen van de fiscale wetgeving en tot verhoging van de fiscale penale boetes.”

In dergelijk geval maakten de dossiers reeds het voorwerp uit van een overleg tussen het parket en de fiscus. Indien het dossier strafrechtelijk wordt behandeld, kan enkel de rechter eventueel de penale boete opgelegd aan de rechtzoekende verminderen en, indien het dossier door de administratie wordt behandeld, onts zegt artikel 5, in fine, W 29 maart 2018 elke bevoegdheid aan het College van de FBD om ter zake te beslissen.

3.3.7. ANDERE STRAFRECHTELIJKE SANCTIES

Naar analogie met de una via-wetgeving kan geen kwijtschelding worden verleend voor strafrechtelijke sancties vermeld in boek III, Titel IV, van het Wetboek diverse rechten en taksen.

Evenmin kan een kwijtschelding worden verleend voor boetes en belastingverhogingen opgelegd door de strafrechter.

DEEL 2

BEHEER VAN DE VERZOEKSCRIFTEN

De procedure voor de behandeling van een gratieverzoek wordt verduidelijkt in de artikelen 1 tot 3 KB 21 december 2018.

1. INLEIDING

Zoals bepaald in het verslag aan de Koning, werd dit besluit gebaseerd op een logische vraagstelling: wie, wanneer, hoe en waar.

1.1. DOOR WIE?

Overeenkomstig artikel 1 KB 21 december 2018 kan elke persoon die gehouden is tot de betaling van de belasting een verzoek om gratie indienen. Dus niet enkel de belastingschuldige zelf op wiens naam de belasting is gevestigd, doch ook elke persoon die wettelijk tot de betaling ervan is gehouden: de rechthebbenden van een nalatenschap, de behorende vennoten in een commanditaire vennootschap, de vennoten van een coöperatieve vennootschap of van een vennootschap onder firma, ...

1.2. VANAF WANNEER KAN EEN VERZOEK WORDEN INGEDIEND?

Zoals hiervoor gesteld, is het verzoekschrift slechts ontvankelijk vanaf het ogenblik dat de sancties die werden betwist definitief zijn geworden of niet meer kunnen worden betwist.

Afhankelijk van de betrokken fiscale materie varieert dit moment.

1.3. HOE EN WAAR?

Het verzoekschrift moet schriftelijk bij de CAS worden ingediend per brief of e-mail, en dit gemotiveerd met de persoonlijke of financiële situatie van de belastingplichtige.

Zolang het College van de FBD geen uitspraak heeft gedaan over het door de belastingschuldige ingediende verzoekschrift, kan het verzoekschrift worden aangevuld.

2. AFHANDELING VAN DE VERZOEKSCHRIFTEN

2.1. ONTVANGSTBEWIJS

Artikel 2 KB 21 december 2018 bepaalt dat de verzoekschriften om kwijtschelding of vermindering van administratieve sancties het voorwerp uitmaken van een ontvangstbewijs uitgereikt aan de aanvrager binnen een termijn van vijftien werkdagen te rekenen vanaf de datum van ontvangst van het verzoekschrift.

De contactgegevens van de voor het verzoekschrift verantwoordelijke medewerker worden in de ontvangstmelding meegedeeld.

2.2. ONDERZOEK NAAR DE ONTVANKELIJKHEID

2.2.1. ONONTVANKELIJKE AANVRAGEN

2.2.1.1. *Niet naleven van de procedure*

Het verzoekschrift is onontvankelijk indien het handelt over materies waarvoor de CAS in principe wel bevoegd is, maar waarvoor de procedure niet gerespecteerd is, bijvoorbeeld in geval van administratieve sancties die nog niet definitief zijn gevestigd.

Het gebrek aan motivering van het verzoekschrift kan ook een reden van onontvankelijkheid zijn.

2.2.1.2. Gebrek aan bevoegdheid

In sommige gevallen moet de CAS vaststellen dat ze onbevoegd is, waardoor het verzoekschrift niet ten gronde kan worden onderzocht. Dit is onder meer zo indien het verzoekschrift handelt over:

- vrijstelling van nalatigheidsinteressen;
- kwijtschelding van de belasting;
- boetes gevestigd in het kader van de btw-wetgeving;
- boetes gevestigd in het kader van de wetgeving op de registratie-, hypotheek- en griffierechten;
- boetes gevestigd in het kader van de wetgeving op de successierechten;
- boetes opgelegd door de Gewesten, provincies, lokale of andere overheidsinstellingen;
- boetes opgelegd bij laattijdige betaling van rolrechten;
- strafrechtelijke sancties;
- niet-fiscale sancties, zoals penale boetes;
- sancties opgelegd in uitvoering van de CRS-wet (W 16 december 2015) en de Wet ter invoering van een UBO-register (W 18 september 2017).

2.2.1.3. Behandeling van onontvankelijke aanvragen

In deze beide gevallen zendt het secretariaat van de CAS aan de verzoeker een beslissing van onontvankelijkheid toe.

Daarbij zal aan de verzoekende partij uitgelegd worden waarom zijn verzoekschrift onontvankelijk is en zal alle nodige informatie verstrekt worden die verzoeker moet toelaten om verdere stappen te ondernemen om zijn aanvraag tot een goed einde te brengen.

In geval van gemengde verzoekschriften om kwijtschelding of vermindering van administratieve sancties (bv. zowel voor inkomstenbelastingen als voor btw) zal het secretariaat van de CAS het verzoekschrift tezelfdertijd doorsturen naar de bevoegde diensten van de AAFisc.

2.2.2. ONTVANKELIJKE VERZOEKSCHRIFTEN

De ontvankelijk verklaarde verzoekschriften worden onderzocht door een medewerker van de CAS, aangeduid door het College.

De argumenten die door de belastingplichtige zijn aangebracht, vormen het voorwerp van een grondig onderzoek uitgevoerd door deze medewerker.

2.3. ONDERZOEK VAN DE VERZOEKSCHRIFTEN

Artikel 3 KB 21 december 2018 regelt het onderzoek van de verzoekschriften.

Voor het onderzoek van een verzoekschrift kan de door het College aangeduide medewerker alle inlichtingen inwinnen die hij nodig acht en alle betrokken personen horen.

Elk personeelslid van de FOD Financiën mag, op vraag van de medewerker van de CAS, deelnemen aan het onderzoek van het verzoekschrift.

De medewerker belast met het onderzoek van de aanvraag tot kwijtschelding kan zo nodig bij de indiener van het verzoekschrift bijkomende inlichtingen en/of bewijsstukken opvragen over de bijzondere motieven die het genadeaanvraag onderbouwen.

Afhankelijk van de situatie en teneinde zich een grondig en totaalbeeld te kunnen vormen van het in behandeling zijnde verzoekschrift, kan de medewerker van de CAS beroep doen op de kennis van de medewerkers van de FOD Financiën (taxatieagent, geschilambtenaar, ontvanger, ...) die nauw betrokken zijn of waren bij het dossier. Die kennis kan immers noodzakelijk zijn bij de behandeling van het voorliggende verzoekschrift, bijvoorbeeld bij het nagaan van bepaalde verzachtende omstandigheden, zoals het nakomen van de fiscale verplichtingen door de belastingschuldige, voor bepaalde dossiers met een fraudeaspect, voor de behandeling van dossiers die slaan op verschillende belastingen (bijvoorbeeld btw en inkomstenbelastingen), of dossiers die een gezamenlijke inzet vergen van verschillende diensten (bijvoorbeeld invordering en taxatie).

Om de beoogde contacten te formaliseren werd met de verschillende administraties een protocol opgesteld.

2.3.1. SAMENWERKINGSPROTOCOL VAN 18 MAART 2019

Op 18 maart 2019 werd een samenwerkingsprotocol tot organisatie van de relaties inzake de verzoekschriften om kwijtschelding of vermindering van belastingverhogingen en administratieve boetes tussen de FBD en de algemene administraties van de FOD Financiën ondertekend.

Het betreft inzonderheid volgende algemene administraties:

- de Algemene Administratie van de Fiscaliteit;
- de Algemene Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie;
- de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering.

In uitvoering van dat protocol duiden de administrateurs-generaal binnen hun centrale diensten, en ieder voor de algemene administratie waarvoor hij verantwoordelijk is, een contactpunt aan dat instaat voor de relaties met de CAS.

In het kader van de samenwerking tussen de FBD en voormelde algemene administraties, bezorgt de CAS een elektronische kopie van elke beslissing die door het College van de leidinggevendenden van de FBD wordt genomen aan het bevoegde contactpunt.

De beslissingen die in een kwijtschelding of de vermindering van belastingverhogingen of administratieve boetes voorzien, worden door de CAS voor uitvoering overgemaakt aan het contactpunt van de AAI.

2.3.2. RECHT OM GEHOORD TE WORDEN

Zolang er geen beslissing is genomen, kan de aanvrager, op eigen initiatief of op initiatief van een medewerker van de CAS, worden gehoord.

De vraag om een hoorzitting kan zowel schriftelijk als mondeling worden ingediend. De belastingschuldige of zijn mandataris krijgt de mogelijkheid om, enerzijds, de motivering van zijn verzoekschrift toe te lichten aan de medewerker van de CAS die belast is met het onderzoek ervan en, anderzijds, het verzoekschrift desgevallend uit te breiden.

De hoorzitting kan ook gehouden worden op initiatief van de medewerker van de CAS indien deze van oordeel is dat dit nuttig kan zijn voor de afhandeling van het verzoekschrift.

De hoorzitting wordt bijgewoond door minstens één Collegelid van de FBD. Na afloop wordt de aanvrager verzocht om een document te ondertekenen waarin hij bevestigt dat hij werd gehoord.

2.3.3. ONDERZOEK VAN HET VERZOEKSCHRIFT

De verzoekschriften om kwijtschelding of vermindering van fiscale sancties die bij de CAS worden ingediend, zijn genadeverzoeken.

De aangeduide medewerker van de CAS zal het verzoekschrift grondig onderzoeken, inzonderheid op het vlak van de uitzonderlijke motieven die de inwilliging ervan rechtvaardigen.

Deze gratieverzoeken zijn immers geenszins een tweede geschillenronde waarbij de belastingplichtige kan vragen om de administratieve sanctie die hij heeft opgelopen opnieuw te onderzoeken onder het motief dat zijn fiscale situatie onjuist beoordeeld werd door de administratieve overheid tijdens het onderzoek van het bezwaarschrift of door de rechter in de gerechtelijke procedure.

De belastingplichtige zal los van elk fiscaal geschil zijn persoonlijke of financiële toestand die hem niet of niet meer toelaat om de toegepaste fiscale sanctie te betalen, moeten uiteenzetten.

De CAS doet geen uitspraak over de wettigheid van de opgelegde sanctie. Die staat niet meer ter discussie aangezien de sanctie definitief is geworden.

De motivering van de gratiebeslissing zal gebaseerd zijn op een onderzoek van de persoonlijke en financiële situatie van de schuldenaar van de administratieve sanctie, gestoeld op argumenten van sociale, financiële, economische of humanitaire aard, evenals op zijn goede trouw, zowel op het vlak van de taxatieprocedure als op het vlak van de invorderingsprocedure.

De doelgroep van de begunstigden van de fiscale genademaatregelen zijn de personen die in hun leven tal van tegenslagen hebben gehad, dit wil zeggen iedere natuurlijke of rechtspersoon waarvan de financiële capaciteit om de opgelegde sancties te kunnen betalen op ernstige en onvrijwillige wijze is aangetast, bijvoorbeeld ingevolge een echtscheiding, een gezondheidsprobleem die zijn leven beheerst, een faillissement, een verlies van werk of van een belangrijke klant ...

De CAS stelt vast dat bepaalde motieven geregeld worden aangebracht:

- fouten of nalatigheden van de boekhouder waarin de belastingplichtige vertrouwen stelde;
- scheiding van de belastingschuldige en zijn echtgenoot;
- verlies van werk;
- gezondheidsproblemen, depressies of verslaving;
- overlijden van een nabestaande, een kind of een ouder;
- teveel administratieve formaliteiten;
- excessief bedrag aan boetes en/of belastingverhogingen die het financiële evenwicht van de belastingplichtigen in het gedrang brengen;
- overdreven taxaties;
- bezwaarschriften die het mogelijk hadden gemaakt fiscale rechtzettingen en erbij toegepaste verhogingen te annuleren, doch die laattijdig werden ingediend;
- financiële en emotionele problemen ingevolge de COVID-19 crisis.

De CAS stelt tevens vast dat een aantal types aan taxaties vaak aan de basis liggen van genadeverzoeken:

- ambtshalve aanslagen gevestigd op minimum belastbare winsten terwijl de belastingplichtigen in werkelijkheid geen zelfstandige activiteit meer uitoefenen;
- gebrek aan spontane betaling van BV;
- administratieve boetes wegens ontstentenis van fiscale aangifte door VZW's die niet meer actief zijn;
- ambtshalve gevestigde aanslagen terwijl alle belaste inkomsten door de administratie gekend zijn (fiches en inhoudingen inzake BV).

De nieuwe berekeningswijze voor het vaststellen van de belastingverhogingen, ingevoerd door de programmawet van 27.12.2012, heeft er immers toe geleid dat, ingevolge de toepassing van dergelijke belastingverhogingen, een aanzienlijk bedrag moest worden betaald.

In zijn jaarverslag 2016 stelt de federale Ombudsman (blz. 99 e.v.) dat de Algemene Administratie van de Fiscaliteit zich bewust was van de gevolgen van de nieuwe berekeningswijze en, met ingang van aanslagjaar 2013, de toepassing van de uitvoeringsmodaliteiten van de belastingverhogingen in zekere mate versoepeld heeft.

"Zo wordt er geen enkele belastingverhoging meer opgelegd aan belastingplichtigen die onderworpen zijn aan de inhouding van de bedrijfsvoorheffing en alsnog een laattijdige aangifte hebben ingediend na ontvangst van een herinneringsbrief, of die binnen de termijn volledig en juist geantwoord hebben op de kennisgeving van aanslag van ambtswege.

(...)

Volgend op de tussenkomst van zowel de federale Ombudsman als de Fiscale Bemiddelingsdienst, heeft de fiscale administratie instructies(1) uitgevaardigd om vanaf aanslagjaar 2015 geen belastingverhogingen meer op te leggen aan belastingplichtigen waarvan de niet aangegeven of ontbrekende inkomsten werden vermeld op fiscale fiches(2). Deze belastingplichtigen kunnen nog steeds een administratieve boete opgelegd krijgen op basis van artikel 445 WIB 92.

(...)

Met een instructie van 15 maart 2017(3) werd de tolerantie van toepassing vanaf aanslagjaar 2015 uitgebreid tot de aanslagjaren 2013 en 2014.

(1) Instructie AAFisc nr. 27/2015 (nr. Cl.701.974) van 30 juli 2015

(2) in overeenstemming met artikel 57, 2°, WIB 92

(3) Instructie AAFisc nr. 2017/1/18 van 15 maart 2017 "

Bij de behandeling van de verzoekschriften in het kader van de toepassing van artikel 9 van het Regentsbesluit van 18 maart 1831 met betrekking tot de belastingverhogingen voor de aanslagjaren 2013, 2014 en 2015, diende voormelde tolerantie bovendien in acht genomen te worden en diende de nodige soepelheid gehanteerd te worden. Ook voor de volgende aanslagjaren blijft dit principe van toepassing.

Gelet op de beginselen van rechtszekerheid, gewekt vertrouwen en behoorlijk bestuur houdt ook de CAS rekening met de voormelde tolerantie bij het nemen van een beslissing.

2.4. ONDERZOEKSVERSLAG EN BESLISSING VAN HET COLLEGE VAN DE LEIDINGGEVENDEN VAN DE FISCALE BEMIDDELINGSDIENST

Om zich een grondig en totaalbeeld te kunnen vormen van het te behandelen dossier, zal de medewerker van de CAS de feitelijke omstandigheden van elk dossier, alsook de werkelijkheid en de belangrijkheid van de door de belasting-schuldige in zijn verzoekschrift ingeroepen motieven, onderzoeken.

Onder meer volgende elementen zullen worden onderzocht:

- de oorsprong van de gevestigde belastingverhogingen en boetes;
- de houding van aanvrager ten opzichte van de administratie, inzonderheid de AAFisc, AABBI, en AAIL, en dit zowel voor als na het indienen van het gratieverzoek;
- het repetitief karakter van de overtredingen;
- het vermogen van aanvrager;
- de jaarrekeningen;
- de sociale, humane, financiële of economische redenen, aangebracht in het verzoekschrift of gekend door de CAS;
- de goede trouw van de aanvrager.

De aangewezen medewerker van de CAS zal de resultaten van het onderzoek opnemen in een verslag.

Dit verslag wordt ter goedkeuring aan het College van de leidinggevenden van de FBD voorgelegd voor de redactie van het voorstel van gemotiveerde beslissing, die tevens door dit College wordt gevalideerd.

Indien er binnen dit College geen unanimiteit bestaat over het door de medewerker van de CAS geformuleerde voorstel van beslissing, zal een definitieve beslissing genomen worden door een meerderheid van het quorum van de leden van het College waarbij, ingeval van pariteit van stemmen, de stem van de Voorzitter van het College doorslaggevend zal zijn.

De definitieve uitspraak over de argumenten die door de aanvrager ter staving van zijn verzoekschrift werden geformuleerd, wordt opgenomen in een gemotiveerde beslissing.

Bij het formuleren van het voorstel van beslissing zal de CAS steeds zoeken naar een win-winoplossing.

Zo kan een beslissing verbonden zijn aan bepaalde voorwaarden, zoals het voldoen van de hoofdsom van de belasting, alvorens over te gaan tot een kwijtschelding of vermindering van de administratieve sancties. De kwijtschelding kan bestaan uit een door de CAS vastgestelde verlaging van het toegepast percentage of uit de kwijtschelding van een bepaald bedrag.

In het kader van een gratieverzoek op het vlak van de inkomstenbelastingen, is de CAS geenszins gebonden door de bedragen of percentages vermeld in de artikelen 225 tot 229/5 KB/WIB 92.

2.5. KENNISGEVING VAN DE BESLISSINGEN

De aanvrager wordt binnen een termijn van vijftien werkdagen te rekenen vanaf de datum van de beslissing bij ter post aangetekende zending van deze beslissing in kennis gesteld.

2.6. UITVOERING EN EFFECTEN VAN DE BESLISSINGEN

Artikel 6 KB 21 december 2018 verleent aan het College van de leidinggevendenden van de FBD de opdracht van ordonnateur. De AAIL voert vervolgens de gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de administratieve sanctie uit.

De beslissingen waarin het bedrag van de belastingverhoging of van de administratieve boete is vastgesteld dat door het College van de FBD wordt kwijtgescholden, worden dan ook door de CAS voor uitvoering overgemaakt aan het contactpunt van de AAIL.

De beslissing van de CAS heeft geen retroactieve werking. Zij laat de straf bestaan waarvan de gevolgen, die door de beslissing niet daadwerkelijk zijn vernietigd, blijven gelden.

Dit houdt in dat de nalatigheidsinteressen, rekening houdende met het bepaalde in artikel 415 WIB 92, tot de datum waarop de kwijtschelding is verleend moeten berekend worden op het bedrag van de gevestigde hoofdsom en van de oorspronkelijk toegepaste belastingverhogingen, of eventueel op het gedeelte van de hoofdsom of de belastingverhogingen die na de wettelijke bezwaar- of beroepsprocedures zijn behouden (zie 415/14 en 15 Com.IB 92).

Vanaf de datum van de beslissing van de CAS houdende gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de belastingverhogingen, kan op de kwijtgescholden belastingverhogingen geen nalatigheidsinterest meer worden gevorderd.

2.7. VERHAAL

De W 29 maart 2018 voorziet niet in een georganiseerd beroep.

Krachtens artikel 14, §1, eerste lid, 1°, Gec.W RvS heeft de vernietigingsbevoegdheid van de Raad van State een algemeen karakter in die zin dat ze mede geldt voor alle eenzijdige bestuurshandelingen van de onderscheiden administratieve overheden, behalve indien de wet voorzien heeft in een bijzonder beroep voor een ander rechtscollege.

Er wordt dan ook van uitgegaan dat tegen de beslissingen genomen door het College van de FBD steeds een juridische beroep kan ingediend worden bij de Raad van State bij toepassing van artikel 14, §1, Gec.W RvS. Dit beroep moet worden ingediend binnen een termijn van zestig kalenderdagen te rekenen vanaf de derde werkdag die volgt op de aangetekende verzending van de beslissing (waarbij de derde werkdag inbegrepen is in deze termijn).

De Raad van State hanteert in de voorgelegde annulatieberoepen tegen door de CAS getroffen beslissingen evenwel inzake deze bevoegdheid een dubbele interpretatie.

Bij arrest van 22 november 2023 (nr. 257.969) verwerpt de Raad van State (Nederlandstalige kamer) immers een annulatieberoep tegen een beslissing van de CAS en treedt hierbij het standpunt bij van het auditoraat (waarbij ambtshalve een exceptie van onbevoegdheid werd opgeworpen) om te oordelen dat de Raad geen rechtsmacht heeft omdat het geschil onder de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken valt.

In een andersluidend arrest van 14 september 2023 (nr. 257.307) achtte de Raad van State (Franstalige kamer) zich wel bevoegd om te oordelen over beroepen ingeleid tegen beslissingen met betrekking tot de kwijtschelding of vermindering van administratieve sancties, getroffen door de CAS.

3. MEDEDELING AAN KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN REKENHOF

Een geanonimiseerde kopie van de beslissingen wordt ten laatste op 30 juni van ieder jaar samen met het jaarverslag aan de Minister van Financiën aan de Kamer van volksvertegenwoordigers bezorgd.

Een afschrift van voormeld jaarverslag zal, samen met een geanonimiseerde kopie van voormelde beslissingen, bovendien ook aan het Rekenhof worden overgemaakt. Het Rekenhof kan te allen tijde de hem toegestane wettelijke controle machtigingen uitvoeren.

Op die manier wordt de nodige transparantie gewaarborgd.

Enkel het verslag wordt openbaar gemaakt door de Kamer van volksvertegenwoordigers. De kopieën van de beslissingen maken geen deel uit van die openbaarmaking.

DEEL 3

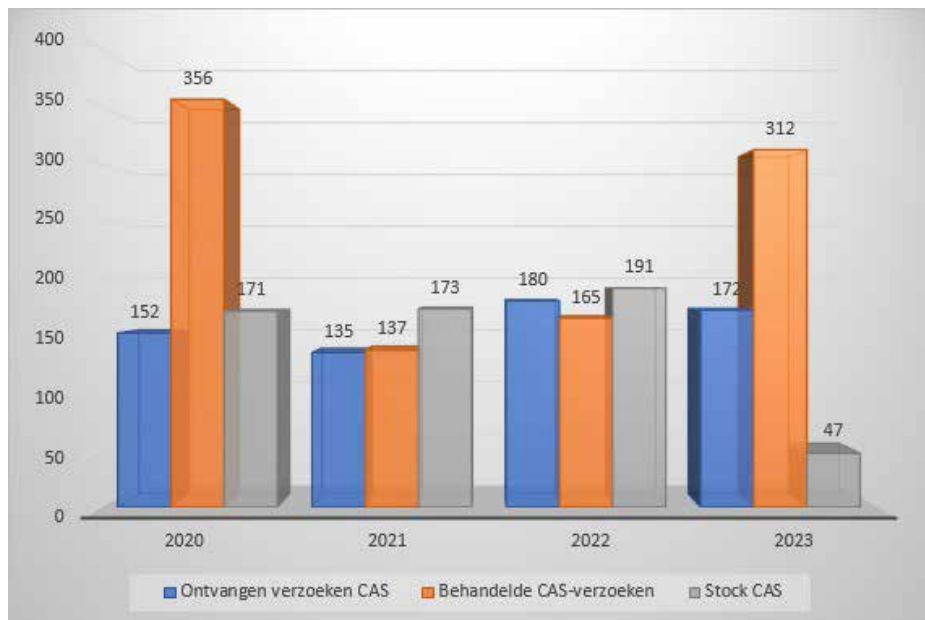
STATISTIEKEN

1. EVOLUTIE VAN HET AANTAL AANVRAGEN

In 2023 registreerde de CAS 172 nieuwe aanvragen, nam de CAS 312 beslissingen, dus werd de stock aan te behandelen aanvragen op 31 december 2023 van 191 dossiers op 47 dossiers gebracht.

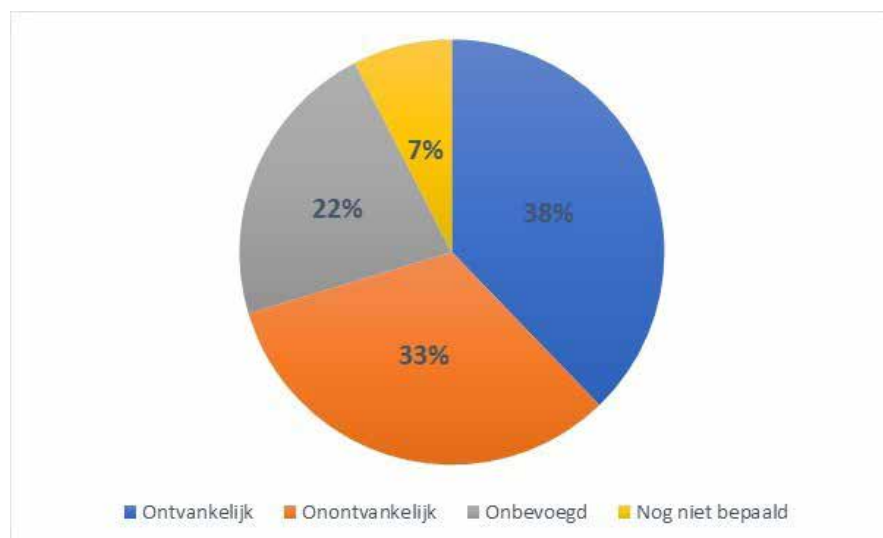
Naast deze formele vragen om kwijtschelding van opgelegde sancties, wees de CAS tevens 217 belastingplichtigen, die op zoek waren naar een oplossing voor hun fiscale problemen, zo mogelijk de juiste weg daartoe. Het waren geen echte aanvragen om kwijtschelding en zijn dus ook niet opgenomen in het aantal 'Ontvangen verzoeken CAS'.

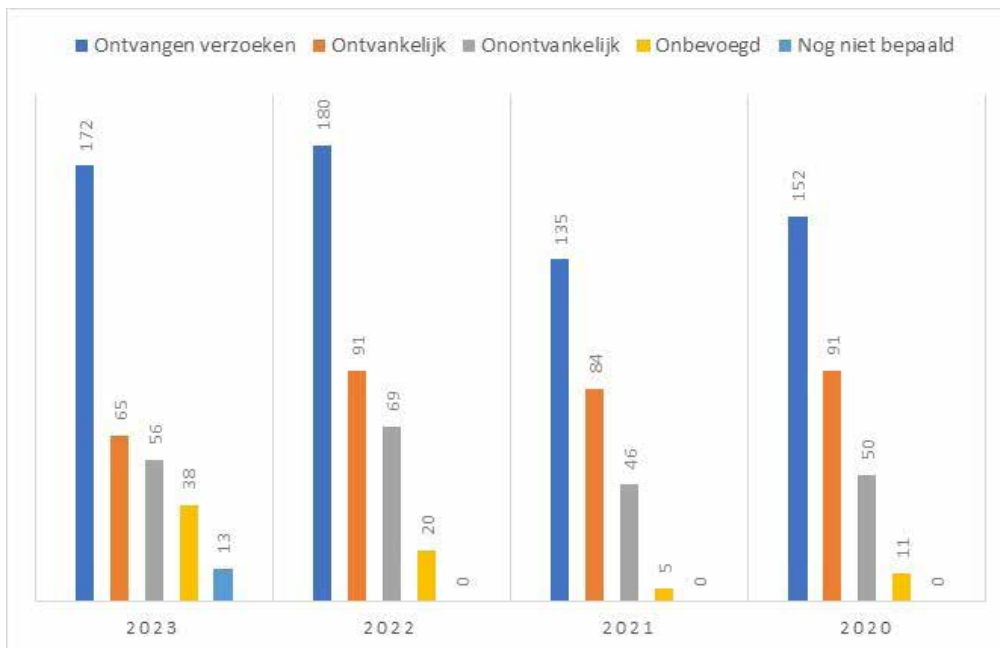

Terwijl er geen markant verschil is qua ontvangen aanvragen, valt hier duidelijk op dat in 2023 een ernstige inhaalbeweging werd gedaan inzake het wegwerken van de stock aan niet-afgehandelde verzoeken om kwijtschelding van administratieve sancties. Het is inderdaad zo dat 2023 na 2020 het eerste 'volledig' jaar was waarin het College van leidinggevendenden terug colleges kon houden en daarin analyses, voorstellen en beslissingen van de CAS-dossierbeheerders kon beoordelen en bekrachtigen. Deze continuïteit zorgt er dan ook terug voor dat de verzoekende belastingplichtigen sneller duidelijkheid krijgen inzake hun fiscale situatie.

2. ONDERZOEK NAAR DE ONTVANKELIJKHEID

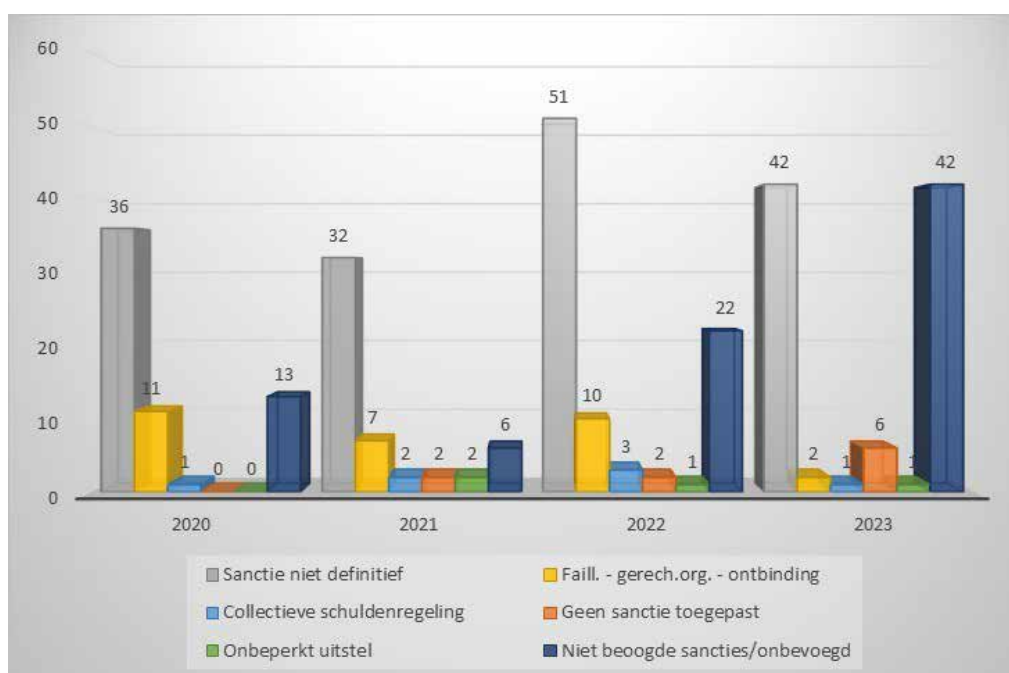
38 % van de in 2023 ontvangen aanvragen kunnen tijdens hetzelfde jaar ontvankelijk worden verklaard. 33 % ervan dan weer onontvankelijk. En in 22 % van de gevallen is er een gedwongen 'onbevoegdverklaring', die dus ook geen ontvankelijkheid insluit, doorgaans omdat het verzoek uitsluitend betrekking heeft op boeten inzake de belasting over de toegevoegde waarde (btw) waarvoor aan de CAS door de wetgever geen bevoegdheid is verleend.

De hoogste blauwe balk geeft het aantal ontvangen aanvragen weer, de andere balken welk gevolg er op het vlak van de ontvankelijkheid kon worden aan gegeven sedert de ontvangst van het verzoek om kwijtschelding. Op 31 december 2023 blijven aldus nog 13 tijdens 2023 ontvangen dossiers waarvan de ontvankelijkheid nog moet worden beoordeeld. Het is inderdaad zo dat inzake het al dan niet definitieve karakter van de sanctie in principe onmiddellijk kan worden gesteld of het verzoek om kwijtschelding ontvankelijk is, doch vergt dit daarentegen soms een nader onderzoek door de CAS-dossierbeheerder inzake bijvoorbeeld de impact van lopende insolventieprocedures, vereffeningen of ontbindingen van rechtspersonen of nog de (eventuele) samenloop met de gunstmaatregel van het onbeperkt uitstel van de invordering op het verzoek om kwijtschelding van de administratieve sancties. Maar zoals blijkt kan dit aanvullend onderzoek doorgaans sowieso begin van het erop volgende kalenderjaar worden beëindigd (aldus op 31 december 2023 geen ontvankelijkheden meer ter analyse voor verzoeken ingediend voor 1 januari 2023).

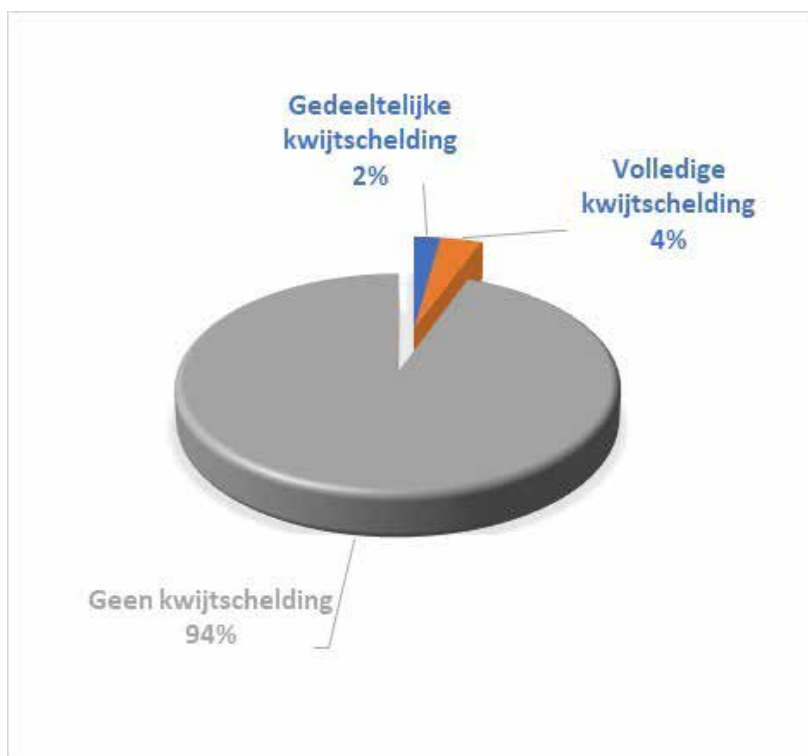
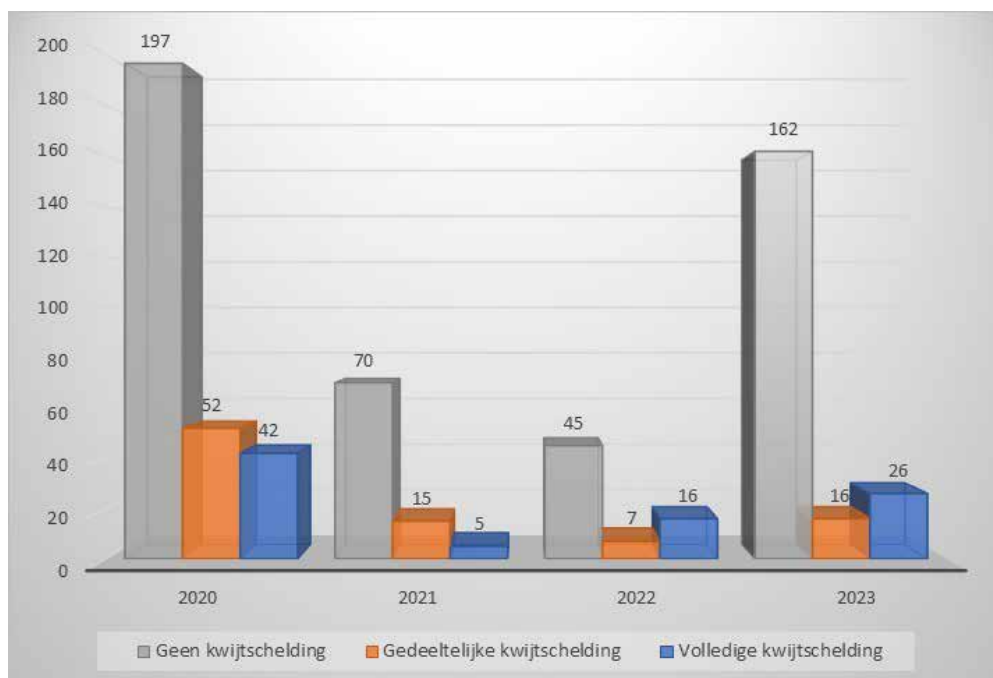
Hierna wordt een historisch overzicht gegeven van de reden waarom de CAS het verzoek van de belastingplichtige niet kan behandelen: dus de beslissingen houdende onontvankelijkheid, maar ook van onbevoegdverklaring, van de aanvraag om kwijtschelding van de administratieve sancties, gericht aan de CAS.

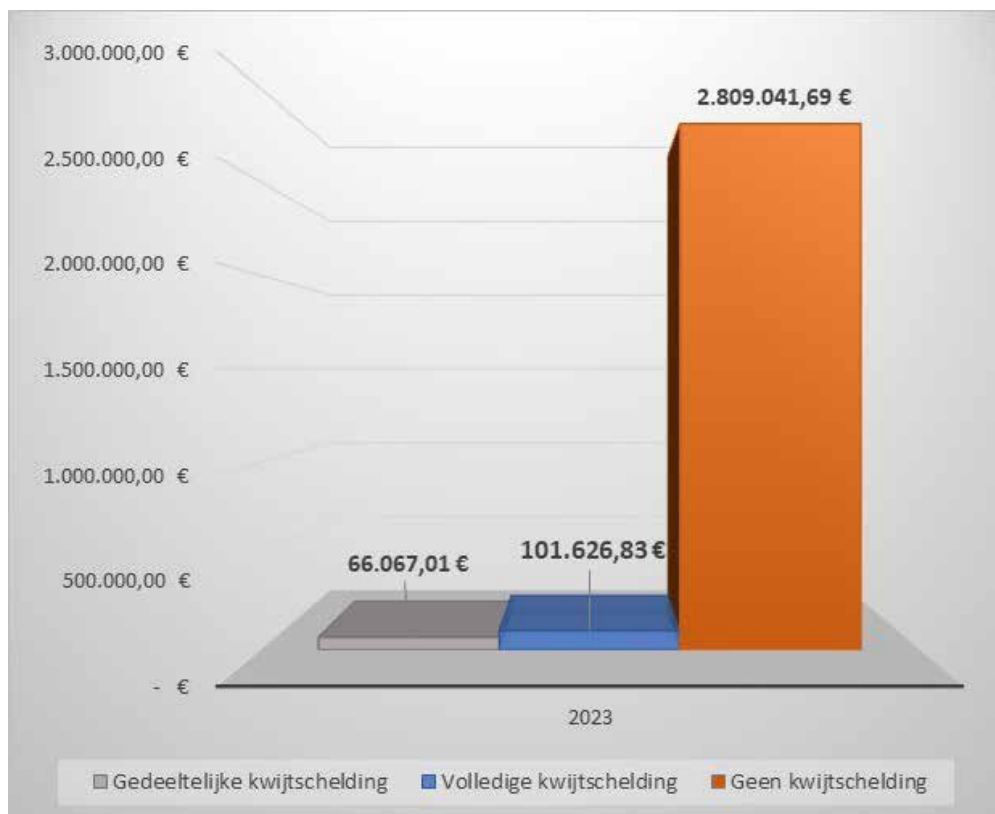
De voornaamste reden waarom de CAS het verzoek niet kan behandelen blijft het feit dat er kwijtschelding wordt verzocht voor fiscale sancties die nog administratief of gerechtelijk (kunnen) worden betwist, t.t.z. dat het nog mogelijk is om bezwaar in te dienen (het merendeel van de gevallen) of er nog niet is beslist over een ingediend bezwaar (administratieve fase) of de rechtbank nog kan worden gevat na de administratieve fase van de betwisting of al effectief is gevat en de uitspraak nog niet is tussengekomen of nog niet in kracht van gewijsde is gegaan (gerechtelijke fase). Maar ook het feit dat er vaak verzoeken om kwijtschelding worden gericht voor sancties die niet door de CAS-wet van 2018 zijn beoogd, komen in 2023 zelfs op hetzelfde niveau van de niet-definitieve sancties. De niet door de CAS-wet beoogde sancties, waarvoor toch de CAS nog te vaak wordt gesolliciteerd, zijn zoals hiervoor gesteld doorgaans de boetes inzake de belasting over de toegevoegde waarde en in mindere mate de strafrechtelijke sancties, de sancties inzake registratie-, successie- en rolrechten, de sancties opgelegd door de CRS-wet en het UBO-register.

3. BESLISSINGEN OVER DE GROND

3.1. TYPE BESLISSING

3.2. BETROKKEN BEDRAGEN

LIJST VAN DE GEBRUIKTE AFKORTINGEN

AABBI	Algemene Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie
AAFisc	Algemene Administratie van de Fiscaliteit
AAll	Algemene Administratie van de Inning en de Invordering
AAPD	Algemene Administratie Patrimoniumdocumentatie
ASR	Administratieve schuldenregeling
AWDA	Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977
blz.	bladzijde
BNI	belasting van niet-inwoners
BS	Belgisch Staatsblad
btw	belasting over de toegevoegde waarde
Btw-Wetboek	Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde
BV	bedrijfsvoorheffing
bv.	Bijvoorbeeld
CAS	Cel administratieve sancties
Com.IB 92	commentaar op het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992
DBV	(van het) dubbelbelastingverdrag
enz.	enzovoort
EUR	Euro
e.v.	en volgende
FBD	Fiscale Bemiddelingsdienst
FOD	Federale Overheidsdienst
Gec.W RvS	Gecoördineerde wetten op de Raad van State
Ger. W	Gerechtelijk Wetboek
i.g.v.	in geval van
KB	het koninklijk besluit van ...
KB/WIB 92	het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992
KI	kadastraal inkomen
m.b.t.	met betrekking tot
MB	het ministerieel besluit van

o.a.	onder andere
o.m.	onder meer
OV	onroerende voorheffing
PB	personenbelasting
RPB	rechtspersonenbelasting
RV	roerende voorheffing
VenB	vennootschapsbelasting
vzw	vereniging zonder winstoogmerk
W	(van de) wet van ...
WDRT	Wetboek diverse rechten en taksen
WER	Wetboek van economisch recht
W.Reg.	Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten
W.Succ.	Wetboek der successierechten
WIGB	Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen
WIB 92	Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992
WMGI	Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen

Meer informatie:

FOD Financiën - Fiscale Bemiddelingsdienst
Koning Albert II-laan 33 - bus 46 - 1030 Brussel

- Tel.: +32 (0)257 623 60
- E-mail: fiscaal.bemiddelaars@minfin.fed.be
- www.fiscalebemiddeling.be
- www.fin.belgium.be

D/2024/1418-17

WWW.FIN.BELGIUM.BE

FISCALE BEMIDDELING • FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIËN

.be